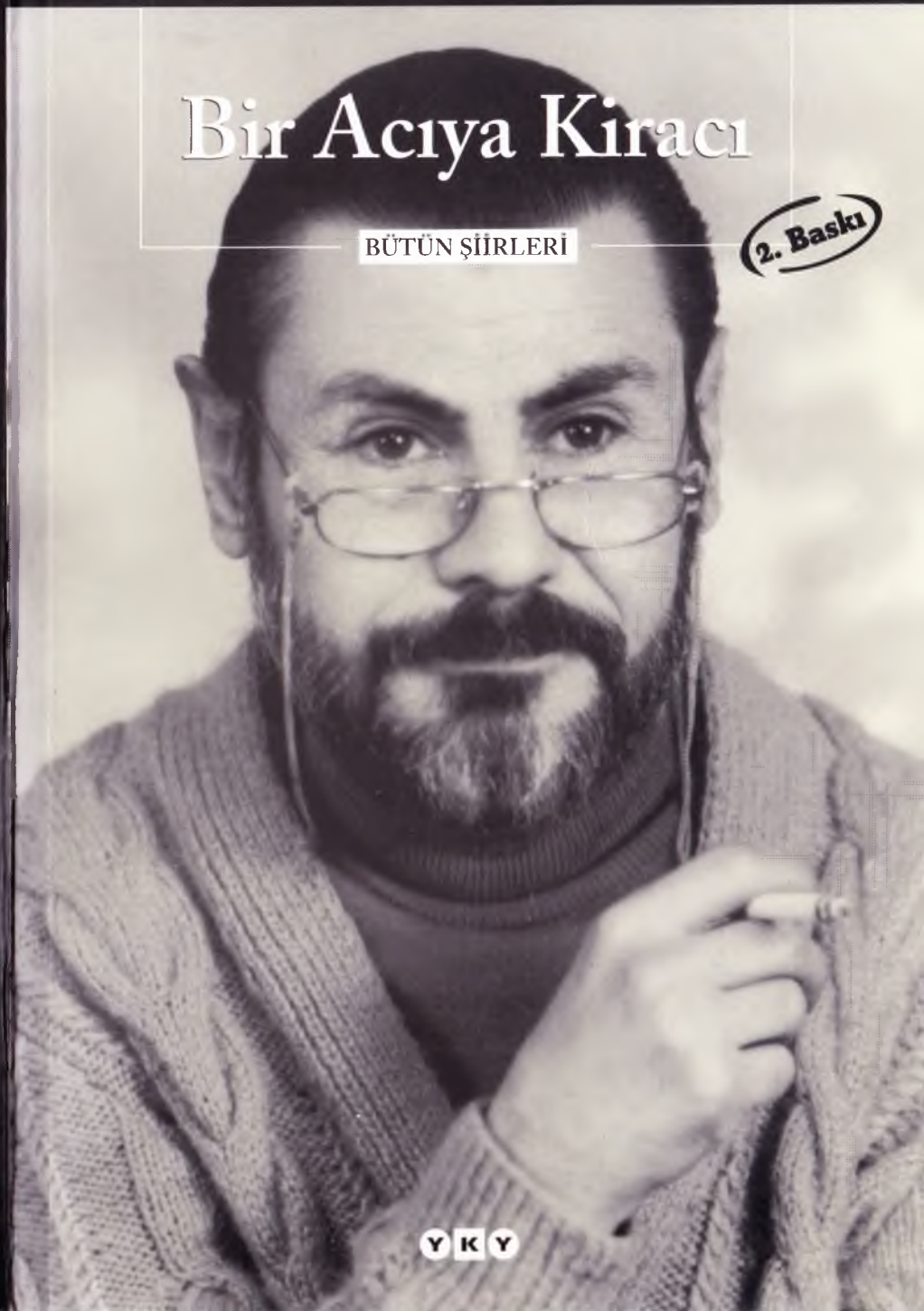
Metin Altıok

Bir Acıya Kiracı

BÜTÜN ŞİİRLERİ

2. Baskı

YKY

METİN ALTIOK • BİR ACIYA KİRACI

YKY

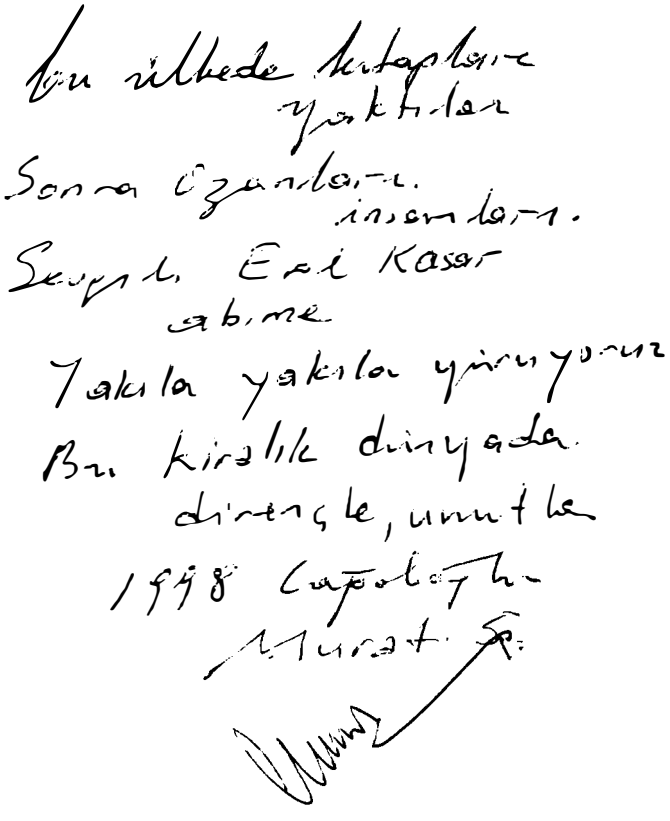
BİR ACIYA KİRACI
Bütün Şiirleri

Metin Altıok 14 Mart 1941'de İzmir, Bergama'da doğdu. Çocukluğunu ve ilkgençliğini geçirdiği Karşıyaka'da ilk, orta ve lise öğrenimini tamamladı.
1971'de Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Felsefe Bölümü'nden mezun oldu.
1967'de Ankara Fransız Kültür Merkezi'nde ilk resim sergisini açtı (Çetin Sipahi ile birlikte). Daha sonraki yıllarda yine Fransız Kültür Merkezi'nde, Ankara Sinematek Derneği'nde (Orhan Taylan'la birlikte), Ankara Devlet Güzel Sanatlar Galerisi'nde resimlerini sergiledi. Lise yıllarında başlayan şiir serüvenini ilk defa *Gezgin* adlı kitabıyla (1976) günyüzüne çıkardı. Bundan sonra hep şiirle sürdürdü yaşamını.
1979'a kadar Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü'nde çalıştı. 1979 yılında Bingöl Lisesi felsefe öğretmenliğine atandı. 1987-1990 arası aynı görevi Karaman Lisesi'nde sürdürdü. 1990 yılı başında emekliye ayrılarak Ankara'ya yerleşti. İki kez evlendi. İlk evliliğinden bir kızı oldu.
Pir Sultan Abdal Kültür Şenliği için gittiği Sivas'ta, 2 Temmuz 1993 günü şeriatçıların saldırısına uğrayan Madımak Oteli'ndeki yangından ağır yaralı olarak kurtulduysa da 9 Temmuz 1993 günü, yangında yaşamlarını yitiren 36 arkadaşının kaderini paylaştı.

METİN ALTIOK

BİR ACIYA KİRACI

Bütün Şiirleri

YKY

Şiir - 95
ISBN 975-363-838-8

Metin Altıok
Bir Acıya Kiracı – Bütün Şiirleri

1. baskı: İstanbul, Nisan 1998
2. baskı: İstanbul, Ağustos 1998

Kapak Tasarımı
Faruk Ulay-Kaan Savul

Baskı: Şefik Matbaası

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş. 1998
Tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın
hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Yapı Kredi Plaza E Blok Manolya Sokak 1. Levent 80620 İstanbul
Tel.: (0 212) 280 65 55 (pbx) Faks: (0 212) 279 59 64
http://www.ykykultur.com.tr

İçindekiler

GEZGİN

12 • Öndeyiş
I BİR GEZGİNİN ŞİİRLERİ
15 • Giriş Şiiri
16 • Yol
17 • Amaçsız Bir Gezgin
18 • Çatlak
19 • Muska
20 • Yüzün
21 • Acı

II SUSKUN VE GİZEMLİ
25 • Giriş Şiiri
26 • Göz
27 • Sonbahar
28 • Yalnızlığın Buzdan Ayı
29 • Mekik
30 • Kar
31 • Sonra Git

III KENDİ GÖĞÜNÜ ARAMAK
35 • Giriş Şiiri
36 • Gölge
37 • Böyle Söylüyor Bir Gezgin
38 • Savrulan
39 • Tesbih
40 • Çakıltaşları
41 • Sis
42 • Bir Hüznün Dokusu
43 • Zaman
44 • Sondeyiş

YERLEŞİK YABANCI

47 • Yerleşik Yabancı

BİLİNMEDİK BİR AŞK
51 • İkilem
52 • 1. Buz Kalıbı İçinde
53 • 2. Sesinin yumuşak Kavı
54 • 3. Bir Yalnızlık İşareti
55 • 4. Çatı
56 • 5. Yanyana
57 • 6. Bir Çocuğun Büyüklüğü
58 • 7. Zamanla
59 • İlk atlas

YANILSAMALAR
63 • Çığ
64 • 1. Masa
65 • 2. Haç
66 • 3. Bir Ölü
67 • 4. Konyak, Kitap ve Kahve

AY ÜZERİNE KURGULAMALAR
71 • Ay
72 • 1. Kimseye Görünmeden
73 • 2. Silahlı ve Eşkıya
74 • 3. Eksilen
75 • 4. Erkenci

BOZKIR EZGİLERİ
79 • İklim
80 • 1. Telgraf Direkleri
81 • 2. Göğsünde Bir Kuyudur
82 • 3. Aşk da Geçer
83 • 4. Kırpık Yün Parçaları
84 • 5. Rüzgâr
85 • 6. Ay Gelir
86 • Ortasında Bir Evin

89 • UYARILAR

93 • BİRER KİBRİT ÇAKIMI

KENDİNİN AVCISI

97 • Kendinin Avcısı

EVİN YÜZÜ BURKULDU
101 • Aşk da Çevreye Uyar
102 • Sonludur Aşk da
103 • Yıkıcılar Geldiler
105 • Kiracıyım Bir Acıya
107 • Havı Dökülmüş Sevincin
108 • Ona Günü Bana Usul Geceyi

DUMANI LEKESİZ BİRİ
111 • Ormanların Gümbürtüsünden
112 • Ne Zaman Geldim Sana
113 • Birini Bulurum
115 • Nasıl da Eskimiştir
116 • Düş
117 • Ölümden Konuşacaktık

DELİK DEŞİK BİR YÜREKLE
121 • Kimsesiz Bir Han Odası
122 • Rüzgârın Yırtık Yeri
125 • Evde Yoklar
126 • Gibi
127 • Döndüm Gerisin Geri

KÜÇÜK TRAGEDYALAR

133 • Öndeyiş

136 • 1. Eski Bir Çakal
139 • Yol Şarkısı

142 • 2. İki Kişi Gibi

148 • 3. Kar

154 • 4. Yalnızlık

160 • 5. Bir Gün Ölürüm

166 • 6. Yolcu, Acı ve Yılan
170 • Yol Şarkısı

172 • Sondeyiş

İPEK VE KILABTAN

179 • Hançerin Sapı
187 • Sürgün
193 • Tezgâhında Acının
201 • Deniz Feneri
205 • Acılarla Sorularla
211 • Kanadı Kırık Bir Akşam

GERÇEĞİN ÖTEYAKASI

217 • I. Ben Üzre
223 • II. Sevda Üzre
229 • III. Dünya Üzre
235 • Tarih Üzre

239 • **DÖRTLÜKLER VE DESENLER**

SÜVEYDA

BİR YÜREK DÖKÜMÜ
275 • Ben Gül ve Zakkum

HESAPLAŞMALAR
279 • Sevmiyorum Seni
280 • Gerekçe
281 • İzin Verin de
282 • Şimdi Gel
283 • Hele
284 • Elif
285 • Düşerim
286 • Sarıl Bana
287 • Geriye Kalan
288 • Tamah

291 • AYKIRI SEVDA SÖZLERİ

GAZELLER
295 • Zamanlı Gazel
296 • Kuşlu Gazel
297 • Zor Zamanda Gazel
298 • Yokuş Yolda Gazel
299 • Kar Altında Gazel
300 • Sorulu Gazel
301 • Kana Gazel
302 • Doğuya Gazel
303 • Kalana Gazel
304 • Azalan Ömre Gazel

CEMAL SÜREYA İÇİN BEŞ ŞİİR
307 • 1. Bir İnce Hilâl
308 • 2. Misilleme
309 • 3. Şapka
310 • 4. Ben'den Öte Aşka Doğru
311 • 5. Süreya'nın Şiirinde Neler Var?

312 • Bozlak Kedi ve Ölüm

ALATURKA ŞİİRLER

315 • Olsa Olsa

O ZAMANLAR
319 • Nihavent
320 • Kor Düşseydi
321 • Çağdır Bir Kara
322 • Artık Benim
323 • Ben Şimdi Biraz
324 • Seninle Aramızda
325 • Günlerden Öyle Bir Gün
326 • Bir Kirpi Edindim

327 • Bu Benim
328 • Benim Ellerimle
329 • Ne mi Kalır
330 • Evet Hakkındır
331 • Sen Yine de
332 • Her Şeyin Üstüne
333 • Rast

337 • FERMUAR

ÖLÜMÜN SULARINDA
345 • Büyük Saat
346 • Ruhi ve Ruhi'ler
347 • Metin'li Eşik
348 • Zıpka
349 • Memleket Oteli
350 • Lirik Salto
351 • Orta Direk
352 • Çocuk ve Sevdalı

HESAP İŞİ ŞİİRLER

355 • Ölüm
356 • (Dağlar)
357 • Yılkı
358 • O
359 • An
360 • Emi
361 • Hadi
362 • Ben
363 • Elma Çiçekleri
364 • O
365 • Hiç
366 • Su
367 • Koku
368 • Mavi
369 • Yüzüne
370 • Kalakaldım
371 • Betim
372 • Ayrılık
373 • Bun
374 • De Ki
375 • Süreç
376 • Bir Uyumsuz Rastlaşma
377 • Göz
378 • Melâl
379 • Önce
380 • Gizli Sevda
381 • Neden
382 • Hadi
383 • (Düş/Kış)
384 • Tuhaftır
385 • Kunt
386 • Usanç
387 • Dilek
388 • Neden
389 • Bak
390 • Karşı Divan
391 • Su
392 • Yalnızlık
393 • Özgeçmiş
394 • Sanki
395 • Çatal
396 • İlk Aşk
397 • Vefa
398 • Geçti

SONELER

401 • I
402 • II
403 • III
404 • IV
405 • V

406 • VI
407 • VII
408 • VIII
409 • IX
410 • X
411 • XI
412 • XII
413 • XIII
414 • XIV
415 • XV
416 • XVI
417 • XVII
418 • XVIII
419 • XIX
420 • XX
421 • XXI
422 • XXII
423 • XXIII
424 • XXIV
425 • XXV

Kalanlar

429 • Eski Baharat Yollarında
430 • Kimliksiz Ölüler

Gezgin

1. baskı, Dost Yayınları, 1976.

ÖNDEYİŞ

Yeni bir ülke yoktur,
Diyor o ünlü şair;
Ne de yeni denizler.
Nereye gitsen bu kent,
Seni peşinden izler.
Ama gitmektir benim
Yenilmezliğim dünyada.
Ve ben durmaz giderim,
Bu can tende durdukça.

I
BİR GEZGİNİN ŞİİRLERİ

Yüzünde gezginci bir adam hali;
Sazı ve heybesiyle,
Küçük bir garaj kahvesinin önünde
Bekleyen biri gibi.
Ay dokunmuş omuzuna bir akşam vakti.
O günden beri bakışlarında,
Bir otobüs penceresinin hızla geçişi.

YOL

Benim için bir rüzgâr
–Artık burdan gitmeli–
Geçirmiş üzgün ipliğini
Acının iğnesinden,
İşlemiş göğsüne
İsminin baş harflerini.
Benim için bir rüzgâr
–Artık burdan gitmeli–

Üfürmüş yollarını tozların
Geçerek yüzüğünün içinden.
Koparmış saçlarımdan
Üç beyaz teli.
Senin için bir rüzgâr
–Artık burdan gitmeli–

AMAÇSIZ BİR GEZGİN

Çıplak bir at, uzak, dizginsiz.
O kuytu ve sıcak ev uzak;
Uzak göğüme, denizlerime.
Haydut bir gecedir bağlayan ellerimden,
Beni bu atın yelelerine.

Bir yenilginin geniş, barbar göğünde
Başımı usulca önüme eğdiğim,
Atımı ürküten her şeydin.
Ne iyiydin;
Kemikli sırtıma paltom gibiydin.

Böyle garip bencileyin,
Böyle yayan yapıldak,
Yani amaçsız bir gezgin.
Geldiğim şu dağlar boyuydu,
Yüzünüz kadar ırak gittiğim.

ÇATLAK

Bir yerden uzaklaştıkça,
Yaklaştıkça bir başka yere;
Daha iyi anlaşılır bir gurbetçinin
Neden her zaman bir kedi vardır gözlerinde.
Ve neden kendisinden büyüktür elleri,
Bir güvercin gezinir gölgesinde.

Yüzünün kavruk engebesinde,
Bir çatlak durmadan ilerler
Kırık çizgileriyle.
Bir yerden uzaklaştıkça,
Yaklaştıkça bir başka yere.

MUSKA

Üstümde bu ütüsüz gökyüzü,
Altımdaki tarazlanmış yol benim
Hep yanımdaydı zaten,
Kendimi bildim bileli.
Zaman zaman katlayıp bazen açardım,
Cebimde taşıdığım bir mendil gibi.

Yani bilirdim bir kamyon şoförünün
Göğsündeki motor sesini,
Uykuda bile dinlediğini.
Yüzünde hasret belirtileri bulunan biri,
Koynunda taşırdı bir aşk hikâyesini
Kabuk bağlamış muska gibi.

Ama yine de yaralıyor beni,
Yüzümün gölgesinde kırılan bu dal sesi;
Ürkütüyor bir şiirin içinden,
Göçebe kuş sürülerini
Ve ben böğrümde bir avlu serinliği,
Sessizce dinliyorum akıp giden geceyi.

YÜZÜN

Eskimiş bir konsolun
Çatlak aynasında durmadan,
Bir buluttur mehtabı inatla kovalayan.
Bir hüznü yansıtan alnının ortasında,
Yüzün müdür acaba yolumu dolaştıran?
Acının bu solgun haritasında,
Kendime yeni duraklar bulduğum.
Ulaştığım ıssız dağ doruklarında
Yüzün müdür hep sorular sorduğum,
Bakışının titrek aydınlığında?

Aslında ne bulunur bir gezginin yanında
Kendi yüzünden başka,
Hüzünle bileyen direncini.
Bir suyun ürpermiş aynasında
Apansız gözgöze geldiğim.
Ayakları ayaklarıma bitişik
Kımıltısız bir gövdeyle rüzgârın sildiği.
Bir bulup bir kaybettiğim
Yani bir gezginin hep gittiği,
Senin yüzün benim yüzüm değil mi?

ACI

Acı gittiğini geri dönen yavaş at,
Gizli ve tekinsiz öksesi yaşamanın.
Umulmadık sevinçleri tattıran bize,
Renklendiren bir kuşun kanadını.
Ve gece söküp gündüz örerek,
Var gibi gösteren hiç olmayanı.

Gelirler tüyden adımlarıyla
Ve aşk ve mut ve başkaları.
Duyulur içten içe değişmez acı,
Komaz ansımaya yanıltıcı yanlarını.
Ve bizim o insancıl yaramız,
Açılır bir gülün yapraklarını.
Yüreğimizin kanayan gergefinde,
Delerek acının gerilmiş kumaşını.

II
SUSKUN VE GİZEMLİ

Simgesi gibi onulmaz yalnızlığın
Alnını kırıştıran ve solduran benzini,
Uzak bir şarkıydı göğ'üne akşamın
Hüzünle dağılan mürekkebi
Pas renkli bulutların.
Uzak bir şarkıydı ince ve yalın,
Yanağındaki derin yara izini
Gümüşleyen yavaşça eksik bir ayın.

GÖZ

Şu bizim dışa dönük gözümüz,
Bir daldan bir orman çıkaran
Usumuza her zaman.
Şu bizim bulup seçen gözümüz,
Bir kuşu yüzlerce yapan.
Bir kanatla göğünü durmadan kımıldatan,
Bak çapak tutmuş sevgiyi çoğaltmaktan.

Şu bizim çok arayan gözümüz,
Baktığına karıştıran kendini.
Aldatılan, yadsınan, başımıza vurulan.
Bir yas çıkarır ortaya yaşamasından;
Suskun ve gizemli,
Küflü bir kitap gibi yazısı okunamayan.

SONBAHAR

Sonbahar –ki acının değişmez dipnotudur–
Sesinin solgun göğünde,
Küçük bir yıldızla bir harfi tutuşturur.
Savrulur her yana kavruk kelimelerle,
Yüreğini acıyla buruşturur.
Bakışının pasıyla zırhlanan dünya,
Binlerce pıtrak yapıştırır yüzünün kumaşına.
Sonbahar –ki doyumsuz bir aşkın sonucudur–

YALNIZLIĞIN BUZDAN AYI

Islanmış taşlığında suskun bir bekleyişin
Yutar yalnızlığın buzdan ayını,
Akşamsefaları içinde karanlık gözlerin.
Döker çiçeğini sararan rengiyle,
Yaralı bir aşkla seğiren derin.
Ve aklın seni sürgüne gönderir
Yüzüne iğreti gelen isminle,
En yalnız köşesine donmuş yüreğinin.

MEKİK

Şimdi aşk kaçmış bir ilmektir gövdenin örgüsünde,
Uykusuz bir gecenin çitlerine takılan.
Sökülür durmadan uzayan ipliğiyle,
Sarılır mekiğine sabahın
Ürkek bir güvercin halinde.
Ve sen eksildikçe o güvercin tamlanır,
Kanatlanır böylece köpüren özlemiyle.
Uçar gider geçmiş bir günün ardından,
Bir tüy kalır geriye senin bittiğin yerde.

KAR

Yüzüne vurur gölgesi gördüğün düşün,
Ölüme benzer soğuk bir uykuda.
Artık kardır savrulan bütün uzak yollarda,
Uykuyla uyanıklık arasında.
Kardır çiğnenmiş kuş ayaklarıyla,
Yastık kılıfının ucunda bu bembeyaz dantelâ.

SONRA GİT

Bunları yap, sakın unutma,
Mum yak bir aşkın sıcak anısına,
Suyla hesaplaş, rüzgâra sür yüzünü,
Cesedini bul bir yokluğun kıyısında.
Bunları yap, sakın unutma.

Yasını tut, günlerce ağla.
Mandalı düşmüş bir kapak
Göğsünün kuşsuz kafesinde,
Tak tak vururken sızlayan boşluğuna,
Yasını tut, günlerce ağla.

Sonra git yeni bir aşkı bulmaya,
Bir yağmur sonrasının
Duru aydınlığında,
Yıkanmış avlun, dinmiş uğultunla.
Sonra git yeni bir aşkı bulmaya.

III
KENDİ GÖĞÜNÜ ARAMAK

– Söyle bana ey yolcu, nedir senin gittiğin?
– Yola düşkün azgın bir at gibidir yanımda eksikliğim.
– Söyle bana ey yolcu, senin yurdun neresi?
– El kadar beyazlığı bir sigara paketinin,
sabaha kadar sıkıntıyla çizdiğim.

GÖLGE

Örümcek ağlarına takılan bir fısıltıyla,
Rüzgâr sorar ağaçlara usulca;
– Kimdir bekleyen bu karanlıkta,
Usanmadan tek başına?
Ağaçlar sallanır solgun bir ayın altında,
Ürpermiş yapraklarıyla;
– Bir gezginin gölgesidir bekleyen,
Bu karanlıkta gövdesini tek başına.

BÖYLE SÖYLÜYOR BİR GEZGİN

Böyle söylüyor bir gezgin o düğümlü sesiyle,
Atarken çentiğini sözün yaşlı kütüğüne.
Geçiriyor boynu bükük rengiyle,
Bir gelinciğin hüznünü okunmaz künyesine.
Böyle söylüyor bir gezgin o düğümlü sesiyle;
Her şey biraz acıdır bilinen eksiğiyle...

SAVRULAN

Görüyorsun bir acıyı gidiyoruz seninle,
Örselenmiş söz yığınları bırakarak
Kırık tekerlekler gibi ardımızda.
Ve üstümüzde döneniyor çaylak sürüsü,
Doyabilmek için yaralı bir aşkla.

Konup göçüyoruz böylece acıyla birlikte.
Bir imgeye dönüşen rüzgârın önünde
Savrulan ve toza boğulan,
Soluk ve üzgün bir mendilin peşinde
Üstünde birkaç damla gözyaşı olan,
Koşuyoruz her şeyin silindiği bir yere.

TESBİH

Dizilmiş gecenin uğuldayan derinliğine,
İmamesidir dağlar bir gurbet tesbihinin.
Kendini gizlice silen bir yolun dönemecinde,
Başparmağımı üzerinden acıyla geçirdiğim.
Arasında ıssız ve karanlık köylerin
Gözüm kapalı adım gibi bildiğim.
İmamesidir dağlar bir gurbet tesbihinin,
Elimden kimbilir kaç kez geçirdiğim.

ÇAKILTAŞLARI

Duru bir suyun dibindeki renkli çakıltaşları
Nasıl taşarlarsa oynak renkleriyle biçimlerinden,
Esneterek cansız ve katı sınırlarını;
Tıpkı o çakıllar gibi taşırıyor benim de sesim,
Dilimdeki sözcükleri kalıplarından dışarı.
Acıyla, hüzünle ve umutsuzlukla
Çoğaltarak günbegün bilinmedik bir aşkı.

SİS

Özenle boyadım ipliğini sevginin,
Gidip de bulamamanın incinmiş rengine.
Sisi gümüş bir rüzgârla tepelerden eğirdim,
Dokudum yalnızlığın bu serin kumaşını,
Sesime ayrılıklardan bir gömlek diktim.
Ölümü tastamam ezberledim de geldim,
Dilimde bu buruk türkü tadıyla
Bilmem ki burdan nereye giderim.

Sonunda kendime bir top yangın edindim,
Soluğumla besledim dudağımın ucunda.
Ömrümün külüydü savrulan hep ardımda,
Örterek yavaş yavaş bıraktığım izleri
Yanmış bir günün sürüklenen kanatlarıyla.
Koştum, durmadan koştum o küçük yangınımla,
Adımın çaresiz kıyılarında kendi göğümü bulmaya.

BİR HÜZNÜN DOKUSU

Farkına bile varılmaz öyle usul ki,
Bir ses biriktirir gizlice kulağında
Yitik bir siren gibi duyulan içten içe.
Rüzgâr kımıldarken dalların arasında
Değiştirir senin de sesini,
Bir akşam vakti iniltili ağaçlarla.

Tüylenir sıcaklığı hüzünle nefesinin,
Bir kuş olur hohlasan avuçlarında.
Öyle uslu ki farkına bile varılmaz,
Kurar yuvasını o üzgün ağaçlarda.
Rüzgâr, ağaç ve insan, bir de kuş vardır artık,
Bu hüznün karmaşık dokusunda.

ZAMAN

Ömür boyu tarayıp ördüğüm şu zamanı,
Benden sonra başıboş ortalıkta bırakma.
Ki sessizce büyürken depreşik yalnızlığı,
Sallansın kurdelesi hiç olmazsa başında.

Onu seneler evvel bir kentin cangılında,
Olmakla olmamak arasında buldumdu ben.
Yüreğimde düğüm düğüm bir tıkız aşkla,
Sokaklarda kararsız boğuntuyla gezerken.

Tanıdım bakar bakmaz incecik annesinden
Ve bir kız çocuğu olarak geçirince içimden;
Duruldu bulanığım gözüm gönlüm ışıdı.

O günden bugüne işte o kız çocuk zaman,
Sağdı ömrümü güleryüzle durmadan.
Beni benden koparıp yarınıma gül taşıdı.

SONDEYİŞ

Kendine yük haline gelince,
Koru kendini asıl kendinden.
Kekik bile kendince kokarken;
Bir tortu kalmıştır geriye,
Ben bildiğin o senden.
Sen de saygılı ol kendine,
Çık yola bir sabah erkenden.
Ya hiç bir yerde görünme,
Ya da geç aynı anda üç yerden.

Yerleşik Yabancı

1. baskı, Yeni Ankara Yayınları, 1978.

YERLEŞİK YABANCI

Kiminin dikenleri vardır,
Katlanamaz üstüne.
Hep dikine durur
Delmemek için gövdesini.

Kiminin yoktur bir tek kemiği,
Doğrulamaz ayaklarının üstünde.
Ona göre varsa yoksa kendisi,
Dürülüdür ütülü bir mendil gibi.

Ben eğilmem gündüz ama,
Geceleri kanatırım kendimi.

Ben bir söz söylediğim zaman,
Kendine küçük bir pıtrak edinir.
Çok sürmez anlar başına geleceği,
Çarşılarda, pazarda ondan selam kesilir.

Ben birini sevdiğim zaman,
Göğünü durmadan genişletir.
Ama herkes rahattır kozasının içinde,
O sevgi artık kimsesizdir.

Ölsem ayıptır, sussam tehlikeli;
Çok sevmeli öyleyse, çok söylemeli.

BİLİNMEDİK BİR AŞK

İKİLEM

Bir kabuk içinde
Birbirinden ayrılmaz
(:)
Aşk ve acı yüreğimde
İkiz badem içidir.

1. BUZ KALIBI İÇİNDE

Sevgiyle söylenmiş bir küçük sözcük,
Bir hava kabarcığı buz kalıbı içinde
Sıkışmış ve kuşatılmış çepçevre.
Sanki aşkın donmuş su düzeci
Hiç kıpırdamadan duruyor olduğu yerde.
Dirençle gizliyor böylece
Bizdeki bozulmuş dengeyi, başaşağı gitsek de.

2. SESİNİN YUMUŞAK KAVI

Konuş, durmadan konuş.
Sesinin yumuşak kavı
Sevgiyle parlatsın
Bütün anlamları.
İşte bak sözcükler,
Senin ağzınla seslenmek için
Bekliyorlar sıralarını.

Konuş, durmadan konuş,
Köpürtsün aşkı ve hayatı
Dişlerinin ışıldayan beyazı.
Adım da bekliyor unutma,
Benimle birlikte
Sesinle parlatılmayı.

3. BİR YALNIZLIK İŞARETİ

Bir cam gibi önünde
Yüzümü elinle sil,
Hohlayarak üstüne.
Seyret boş bir sokağa
Hüzünle yağışını yağmurun.
Sonra kaplasın yavaşça,
Ilık buğusu soluğunun
Yüzümü baştanbaşa.

Ve bırakıp gittiğinde
Bir küçük boşluk kalsın
Alnını dayadığın yerde;
Bir yalnızlık işareti
İşleyen ta içime.

4. ÇATI

Özenle örtüyorum çatısını
Sana duyduğum aşkın,
Sağlam kiremitlerle
Yağmura ve güneşe alışkın.
Ama biliyorum hiçbir zaman
Bitmeyecek bu çatı,
Ne şimdi, ne de bir başka sefer.
Kırmızı bir balık olup
Başlıyorlar sıçramaya
Yerleştirdiğim bütün kiremitler.
Gözlerinin derin sularına
Yerlerinden birer birer.

Zavallı bir iskelet kalıyor geriye
Sana duyduğum aşktan.
–Ki yıkılmış yer yer–
Üzerinde siyah kuşlar uçuşan.

5. YANYANA

Sevgiyle yapılmış bir yama
Kaplamış yırtığını yanağımın,
Rengi pek tutmasa da.
Sanki yüzüme akmış yüzün,
Başını başıma dayadığında.
Seninle yanyanayız
Eğri bir aynanın karşısında.

İsli titrek bir lamba
Boğuşurken gölgeyle duvarda,
Acıyla ilmek ilmek
Aşkımız yıllanıyor odalarda.
Seninle yanyanayız
Sessiz, yorgun ve ürkek
Eğri bir aynanın karşısında.

6. BİR ÇOCUĞUN BÜYÜKLÜĞÜ

Kuşların barınağıdır,
Bir manzaradan oyulmuş
Bölük pörçük gövden.
Çünkü sen bir çocuğun büyüklüğüsün
Onun her gece düşüne giren.
Ve bir tüfek sesi gelir
Göğsünün derinliğinden.
Ter içinde uyanır çocuk
Siler seni belleğinden.
Çünkü sen bir çocuğun büyüklüğüsün
Onun her gece düşüne giren.

Eksik, yarım, kusurlu
Bu bense ben hiç değilim
Durmadan bütünlenmek isteyen.
Ama aşkımız zorunlu
Seni çok sevdiğimden.

7. ZAMANLA

Rengârenk bir sudur
Akar gümüş yatağında,
Sevgimiz bir küpeçiçeği
Çizilmiş yağlıboyayla.
Uyarak eğimine çatlağın
Bir berber aynasında,
Kimseye duyurmadan
Boy verip açar zamanla.
Yapraklanır, dallanır
Çakışarak çatlakla.
Rengârenk bir sudur
Akar gümüş yatağında.

İLK ATLAS

Neler var bir düşün ikimizin arasında;
Senle ben varız önce katı sınırlarımızla.
Açıda bak sabırla, iyice ara
Bir çocuğun kanayan ilk atlasında
Kaçılacak yer yoktur bulanmadan acıya.
"Mutlu aşk yoktur dünyada"
Seninle benim aşkımız bile olsa.

YANILSAMALAR

ÇIĞ

Uzanmış yumuşak bir divana
Karıştırırken eski bir aşkın sözlüğünü,
Bir kapı tıklaması geliyor kulağıma
Sessiz ve sakin bu güneşli yaz günü.
Açar açmaz kapıyı çığ doluyor odama.

1. MASA

Ne zaman bir masaya otursak
Seninle karşıkarşıya,
Masa durmadan uzuyor aramızda.
Tozlu bir yol oluyor giderek
Ve ben başlıyorum koşmaya.

Sonra bakıyorum hiç değişmemiş,
Duruyor olduğu gibi
Aramızdaki cansız masa.
Kestiremiyorum bir türlü
Uzak mısın, yoksa yakın mı bana.

Derken içimde bir korku
Başlıyor mayalanmaya.
Ve omuzumda bir kuzgun,
O parlak siyahlığıyla
Alayla bakıyor suratıma.

HAÇ

Hiç ses yok, her şey donmuş gibi.
Üçsüz bucaksız bozkırda
Avcılar ve köpekleri,
Yaralı bir hayvanı kovalıyorlar,
Karın üstünde taze kan izleri.

Ve sıcak bir yaz akşamında,
Patlıyor birbiri ardınca
Renkli donanma fişekleri.
Bir kentin en geniş alanında
Kulağımda çığlıklar ve şarkı sesleri.

Bir yanda sürek avı,
Bir yanda çılgın fiesta.
Ve ben ikisinin tam ortasında
Yükselen bir haç gibi
Anlamsız buluyorum kendimi.

3. BİR ÖLÜ

Solgun yüzü gibi taş baskısı bir resmin,
Bir ölü var, duruyor bütün taşıtlar.
Bakıyorum saçakta iki güvercin,
Ağır ağır ilerliyor yayalar.
Bir tabut hörgücünde bir devenin.

Ölü benim, deve benim, deveyi çeken ben.
İki yanında toplanmış caddenin,
Bu düşsel cenaze yasla geçerken
Ağlayan benim, ağlatan da ben
Kapanıp üstüne birbirinin.

Ve dikenli çiçeği bir korna sesinin
Her şeyi rengiyle silerken,
Ne deve kalıyor, ne de ölü yerinde.
Kulağımda uğulduyor atışı yüreğimin;
Bu kadar beni taşıyamıyorum kendimde.

4 KONYAK, KİTAP VE KAHVE

Tenha bir eylül bahçesinde
Bir bardak konyak, kitap ve kahve
Otururken dalmış kendi kendime,
Güz rüzgârı geçiyor kitabımın içinden
Ot kokan nefesiyle.

Hızla çevirerek sayfalarını
Savuruyor bütün harfleri
Gözlerimin önünde,
Koparıp kimbilir hangi sözlerden
İrili ufaklı belki binlerce.

Telaşla kapatıyorum kapağını kitabın
Bastırıp üstüne elimle.
Bakıyorum her şey yerliyerinde;
Tenha bir eylül bahçesinde
Bir bardak konyak, kitap ve kahve.

AY ÜZERİNE KURGULAMALAR

AY

Pencereden gördüm kınalı eli,
Ay; yalnızlığın değişmez devriyesi.

1. KİMSEYE GÖRÜNMEDEN

Bulutu yüzüne eğmiş
Yanakları buz gibi,
Buraya neden gelmiş
Bu nasıl iştir?
Bu gezgin ay bir gece
Kimseye görünmeden,
Mutlaka kaçak
Bir trene binmiştir.

Ve gizlenip tahta
Bir bavulun içine,
Karanlıkta eli
Soğuk bir silaha değmiştir.
Buruşuk bir mektup
Ve bir çocuk fotoğrafından,
Alnını acıyla kırıştıran
Ayrılığı sezmiştir.
Bulutu yüzüne eğmiş
Yanakları buz gibi,
Kimbilir kaç gece
Gözüne uyku girmemiştir.

SİLAHLI VE EŞKIYA

Kaçarak sim işi
Bir yastık kılıfından,
Dağa çıkmıştır
Silahlı ve eşkıya.
Çünkü onu yahudi
Bir çerçiye satmışlardır,
Bir çeyiz sandığından
Yok pahasına.

O günden beri
Dolanıp durur geceleri,
Dönebilmek için
Kuytu çeyiz sandığına.

3. EKSİLEN

Öyle yıpranmış ki
Bir forması eksik içinden,
Sahafa düşmüş bir kitap
Gibi sararmış üzüntüsünden.
Bir ay doğuyor usul usul
Karanlığın göğsüne,
Dünden bugüne kendini
Biraz daha eksilterek getiren.

Küsmüş göğüne besbelli
Geleceği göremediğinden,
Taşıyor oysa hüzünlü bitişinde
Doğuşunu yeniden.

ERKENCİ

Dağılıyor yüzünden
Cam bir bardak gibi,
Su katılmış rakının
Balkıyan sisi.
Güneş henüz batmadan
Şaşırmış da vaktini,
Çıkmış göğün ucundan
Sarhoş bir ay erkenci.

Gök ikiye ayrılmış
Kararsızlıktan.
Bir yandan gecesi
Gündüzü öbür yandan,
Seğirirken derisi
Çekerler iki uçtan.

BOZKIR EZGİLERİ

İKLİM

Toprağın da vardır bir kişiliği,
Her insanın nasıl bir iklimi varsa.
Bir toprağı anlatmak değil mi ki,
Bir insanı anlatmaktır biraz da.

1. TELGRAF DİREKLERİ

Bir kıl heybeye bırakır kendini,
Yassı tepelerin ardında
Kemirilmiş bozkır güneşi.
Toprağın çopur yüzünde
Uzatarak kımıldayan gölgeleri.

Ah o telgraf direkleri,
Telgraf direkleri.

Yanağında şark çıbanı gibi
Kararırken bir taşın oyuk yeri,
Kuşlar konar omuzlarına
Süslemek için gömleğini.
Kuşlar ki bozkırın apoletleri.

Ah o telgraf direkleri,
Telgraf direkleri.

Akşam kasketidir sanki
Örter gözlerinin kirpikli çiçeğini,
Eğerek alnına geniş siperliğini.
Bir at tökezler yüreğinde,
Korkuyla havalanır kuşların hepsi.

Ah o telgraf direkleri,
Telgraf direkleri.

2. GÖĞSÜNDE BİR KUYUDUR

Bozkırın geniş düzü
Belki boyunun kısalığından,
Yıldızları parlatıp, yaklaştırarak
Daha çok gerer göğünü
Asılarak kenarlarından.

Göğsünde bir kuyudur
Uğuldayan durmadan.

Belki de bir hüzne
Akraba olduğundan,
Büyütür ayın yüzünü,
Örtünür üstüne özenle
Göğü hiç buruşturmadan.

Göğsünde bir kuyudur
Uğuldayan durmadan.

Ve bir çıkrığın
Boşta kalan kolundan,
Dilsiz bir ağıtla geceyi saran,
Gölge adamlar geçer artık
O derin karanlığından.

Göğsünde bir kuyudur
Uğuldayan durmadan.

3. AŞK DA GEÇER

Bozkır çiçeği
Usulca patlatıyor kınını,
Ucu görünüyor aşkın
Acının ortasında.

Dere boyunda, dere boyunda,
Aşk da geçer nasıl olsa.

Uzuyor dikenli boynu
Bir moru taşımaya
Ve soğuk bir kışa,
Yüzlerce tohum saçmaya.

Dere boyunda, dere boyunda,
Kış da geçer nasıl olsa.

Acıya, aşka ve kışa
Rengini savura savura,
Bozkır çiçeği
Kavrulur zamanla.

Dere boyunda, dere boyunda,
Zaman da geçer nasıl olsa.

4. KIRPIK YÜN PARÇALARI

Tutkuyla sarıp, hüzünle çözerek
Günün aydınlık yumağını,
Bir sabır tezgâhında
Dolanır alışkın parmakları.

Uzanır sessizce bozkır,
Kımıltısız nakışları.

Uyumsuz bir kuştur yalnız
Duramayan yerinde.
Sık ilmekler arasında
Oynatan kanatlarını.

Uzanır sessizce bozkır,
Kımıltısız nakışları.

Ve o kuşun söküğünü
Örerken bir çiçeğin sarısı,
Uçuşurlar havada
Kırpık yün parçaları.

Uzanır sessizce bozkır,
Kımıltısız nakışları.

5. RÜZGÂR

Sanki bir çocuk hayaleti
Koşuyor, koşuyor da
Tozuyor durmadan
Ardında kalan izi.

Rüzgâr geniş eğriler çiziyor,
Yine kendisinin sildiği.

At diye bindiği
Kuru söğüt dalını,
Uçarı bir sevinçle
Sekerek sürükler gibi.

Rüzgâr geniş eğriler çiziyor,
Yine kendisinin sildiği.

Oyuna dalmış besbelli,
Alıp başını gitmiş
Ve yitirmiş düzlükte
İncecik gövdesini.

Rüzgâr geniş eğriler çiziyor,
Yine kendisinin sildiği.

6. AY GELİR

Bir top-ağaç tek başına;
Eğri bir ağaç, düştü düşecek.
Bekler durur bozkırın ortasında,
Kulağında bir ormanın uğultusu
Dönüşür bir yalnızlık anıtına.

Ay gelir dolana dolana,
Bölünür dalların arasında.

Saçakları toprağın altında
Sayıklar bir uzak suyu,
Ürperir yaprakları acıyla.
Bakar durur kaybolan yola
Yassı tepelerin ardında.

Ay gelir dolana dolana,
Bölünür dalların arasında.

Koyarlar bir çakmak taşına
Gün gelir de kavını,
Vururlar kenarına sonra.
Bir küçük ateş olur,
Tutuşur sıçrayan kıvılcımla.

Ay gelir dolana dolana,
Asılır kalır havada.

ORTASINDA BİR EVİN

Bir kentin ortasında,
Odasında bir evin
Serilir ayaklarının ucuna
Bozkır ıssız ve derin.
Ne zaman yanına konsa
Ayrılık bir özlemin.

Ardından bir güvercin
Sesim, sesim, sesim
Takılıp kara bir çalıya,
Çırpınır kurtulmak için.
Bir kentin ortasında,
Odasında bir evin.

UYARILAR

1. İnsan dediğin saçaktaki
Güvercinin farkında olacak
Ve bir çiçek açacak kendince.
Bu aşk var ya bu aşk;

Dikkat!
Yangında ilk kurtarılacak.

2. Sevmeye başlayınca birini
Kendimi yıkıp yeniden kurarım
Çünkü bu yeni bir aşktır
Ve temeldeki yerini mutlaka alacaktır.

Yabancılar için inşaata girmek
Tehlikeli ve yasaktır.

3. Bir akşam tek başınıza
Bir otele giderseniz
İçinizde yaralı bir aşkla,
Ucuz bir otele ama temiz;

Kıymetli eşyanızı
Müdüriyete teslim ediniz.

BİRER KİBRİT ÇAKIMI

Biraz uzun tut boyunu, benim için ördüğün nehrin.

•

Bir güvercin çiziyor havaya, isli mürekkebiyle tren sesi. Esnek ve kesiksiz bir çizgiyle döndürerek ince kamış kalemini.

•

Hem göğünü kaybetmiş, hem de beğenmiyor yerini göğsüme dadanan geçimsiz güneş.

•

Kapayıp gözlerimi yürütürüm seni, yürürsün sen çarşılarda, pazarda. Ben tam uykuya dalarken, burkulur ayağın.

•

Gözlerim kaç zamandır yalnızlığın tekinsiz tüneği.

•

Yokluyorum elimle, çok şükür yerinde, bacanın üstünde ay.

•

Deniz gidip geliyor kıyıdaki sandalın altında. Onu çekemiyor kendine. Olsun değiyor ya her seferinde.

•

Öyle görünüyor biliyorum senin duru sularında. Boyumu kısaltarak gizliyorsun derinliğini.

•

Soluğuna, bir küçük kuş tünemiş. Gölgen yıldız dolu gökyüzünden biçilmiş.

•

Koskoca ev deniz kenarında. Nasıl da uymuş sudaki yansısına!

•

Kadranı kederli bir mask gibi. Kalakalmış meydanda ve şaşırmış vaktini. Rüzgârın ıslıkladığı bir eski saat kulesi.

•

Duvarı atlamış bir ağaç, bakışındaki bu parlak ışıltı.

•

Bir avuç paradır geceleri, ayın körfeze serptiği. Ve çakıllardan çakıl seçer bir çocuğun elleri.

Bir simitçi tablası, dökülmüş kavruk susamlar. Bir bahçede sonbahar.

•

Gergefinin o küçük alanında acısa da canı, açacak gül adına, kaneviçe işleyen sever parmağındaki kanı.

Kendinin Avcısı

1. baskı, Türkiye Yazıları Yayınları, 1979.

KENDİNİN AVCISI

Ne dedim, ne yaptım,
Nasıl davrandım?
Düştüm peşime izledim.
Sanki ben ve bendim
Önümsıra, ardımsıra
Dehlizinde kendimin.

O mu öndeydi, ben mi?
O dediğime bakmayın
Ayırt etmek içindi.
Av mıydım, avcı mıydım?
Tuhaf ama ben ve ben
Hem kaçtım, hem kovaladım.

Hangisiydim acaba?
Önümsıra kaçan mı,
Kovalayan mı ardımda?
İki kadınla,
İki çocuk arasında
Koştum iki ayrı acıya.

Çekip tetiği sonunda
Kendimi vurdum.
Ne av var artık, ne avcı.
O yok, ben yokum.
Sadece küf kokusu,
Dehlimizde kayboldum.

EVİN YÜZÜ BURKULDU

AŞK DA ÇEVREYE UYAR

Sevgilim aşk da çevreye uyar,
Susuzluk kaktüsü dikenle kaplar.

Bak bazı kadınlar kaçmaz çorapların
Uzun bacakları olmuşlar.

Ve bazı giysiler içinde çalımla
Merdivenden iniyor adamlar.

Çocukların gül dudağında
Zift gibi yapışkan kara sakızlar.

Öyle yalnızız ki bu panayırda
Sevgimiz durmadan bir taşı ovar.

Sevgilim aşk da uyar çevreye
Ve kendine parlak bir yalan arar.

SONLUDUR AŞK DA

Güzel anılar biriktirdim senden,
Dudağıma solgun gülücükler getiren.
Özenle sakladım belleğimde,
Bir yığın oldu daha şimdiden.
Nasıl olsa bir sonu olacaktı bu aşkın,
Bir gün apansız gerçekleşiveren.

Bir terazinin durgun pirinç kefesine
Pat diye inince kara kiloluk,
Nasıl kalkar havaya birdenbire
Boş kalan zavallı kefe.
Nasıl titreşir terazi uzun süre,
Denge sağlanıncaya kadar başka şeylerle.

Anılarla bozdum o dengeyi ben önce,
İkimiz için de yaptım bunu.
Yaşadığımız günlerden biriktirdim sessizce,
Bir kefede sana hiç sezdirmeden.
Koyabilirsin kara kiloyu artık,
Bak terazi nasıl kolay gelecek dengeye.

Mutluydum ben yine de kendimce.
Senin girdilerin, çıktılarım benim
Doğrusu uygundu birbirine,
Yanyana gelince bir resmi tamamlayan.
Vazgeçilmezdi ellerin sonra,
Yangınımdan yorgan, döşek kaçıran.

Ama inan sonludur aşk da,
Kovalar sonunu kendi kendinin.
Bana bir uçurum gerek şimdilerde,
Yeterince dik ve derin.
Bir çavlan istiyorum çünkü,
Kırmak için kristalini hayatın ve şiirin.

YIKICILAR GELDİLER

Ve evin yüzü burkuldu,
Bir kıpırtı vardı şakaklarında.
Yıkıcılar geldiler, çatıdan başladılar;
Kiremitleri topladılar birer birer.
Tahtaları söktüler, kanırtıp çivileri
Ellerinde keserler.

Anımsar mısın denize karşı oturmuştuk.
İkimiz de arkamızı dönmek istememiştik kıyıya.
Susmuştuk uzun bir hesaplaşmayla.
İki sevgili vardı yan masada;
Umurlarında bile değildi deniz,
Alınları birbirine değecekti az daha.

Yıkıcılar geldiler,
Çıkardılar kapı ve pencerelerin pervazlarını.
Kör gözleri ve açılmış ağzıyla
Kaldı temelleri üstünde umarsız ev.
Sıra balyozlardaydı artık,
Çelik iskeletini evin ortaya çıkarmak için.

Benim göğüs kafesimde bir iskete,
İskeletimin bekçisi, içten bağlı kemiklerime.
Sıçrayıp duruyordu ordan oraya,
Duyuyordum kıpırtısını içimde.
Bir bulut geçiyordu senin gözlerinden.
Oturuyorduk; ben kızgın çölüm, sen yıldızsız göğünle.

Yıkıcılar geldiler;
Düştü gürültüyle yüzü köhne evin,
Göründü bazı odaları ve iç duvarları.
Ayrı renklere boyanmış sofası, isli mutfağı.
Bir kesit kalmıştı geriye şimdi o evden
Eski bir yaşantıyı simgeleyen.

Çıkıp yürümüştük kıyı boyu
Benim sıvası dökük yüzüm, senin çocuk gözlerinle.
Oysa sen yürümeyi sevmezsin.
Nasıl da değişmişti görünüşü
Yıllardır görmediğimiz kentin!
Yürümüştük anısıyla eski cumbalı evlerin.

Yıkıcılar geldiler, yıktılar bütün duvarları.
Yalnız temel kaldı geriye ve birkaç tuğla kırığı.
İş araçlarındı artık,
Bir canavar ağzıyla deşmek için toprağı.
Ve temizleyecekler kazılan yerlerde
Bizden kalan balçığı.

KİRACIYIM BİR ACIYA

Sen ey kendiyle yetinen;
Fosforun yeri gece.
Ne yapar gecesiz ateşböceği?
Belki anlamsız ve delice
Kumrunun inanılmaz yuvası
Bir direğin tepesinde.
Ama boşluktur biraz da
Bir kuşu biçimleyen.
Bence böyle seni bilemem.

Sen ey kendiyle yetinen;
Ne derlerse desinler
Su eğimine gidecek.
Sen şaraba banılmış ekmek;
Deltasıyız bütün sözlerin
Ve söz sonunda bak nasıl
Senle bana gelecek.

Sen yarım kalmış bir aşkın
Kaçınılmaz sürgünü,
Katlanan göğsündeki kayaya.
Sen orda şimdi bir hüznü köpürt,
Ben bir çocuğa su vereyim burda.
Ben ki kiracıyım bir acıya.

Sen imzalarsın sabah akşam
Defterini bensizliğin,
Bense kanla öderim
Kirasını kaldığım evin.
Bir takvimi tersten açardık
Eğer isteseydin.

Sen ey kendiyle yetinen;
Artık suyumuz bulanık,
Bir güneş bile olsa sonunda
Yolumuz kırık, önümüz karanlık
Ve ağır tuğrası alnımızda
Padişah yalnızlığın
Ama yine de umudumuz kalabalık.

HAVI DÖKÜLMÜŞ SEVİNCİN

Zeynep'e

Yeni çekilmiş bir dişin
Yadırganan boşluğu
Dilimin ucunda ismin.
Somunu yitik bir vida
Düştü düşecek yüreğim.
Bir an önce gel buraya
Karpuz, kavun yiyelim.

Bilmem ki ne diyeyim,
Sana örselenmemiş;
Dostluğun böğründe sancı,
Sevgi toza belenmiş,
Havı dökülmüş sevincin.
Bir an önce gel buraya
Karpuz, kavun yiyelim.

Batıp çıkıyorum durmadan,
Ben bilirsin iyi yüzemem.
Çarşafım diş gösteriyor,
Dalgalı bir deniz kaç gündür
Sallanan döşeğim.
Bir an önce gel buraya
Karpuz, kavun yiyelim.

ONA GÜNÜ BANA USUL GECEYİ

Sor ona güler yüzle;
Hani güz doğuran yaz, torun kış hani,
Bahar kaç yıl oldu öleli?
Söyle nerden edindin
Sen bu mevsimsiz seneyi?
Ve bana de ki:
Boşa sayıklıyorsun dostum
Aklındaki karıncalanmış dizeyi.

Sor bize, ikimize de;
Ona günü, bana usul geceyi.
Sor nasıl bölüştük
Bir sözcükte iki heceyi.
Sor payımıza düşeni
Bir başka heceyle,
Bir başka sözcükte
Nasıl bütünleyeceğimizi.
Sor bize güler yüzle:
Hani güz doğuran yaz, torun kış hani?

DUMANI LEKESİZ BİRİ

ORMANLARIN GÜMBÜRTÜSÜNDEN

Bir yüzük yaptım sana güvercin teleğinden,
Bir yüzük bükerek hoşçakal sözcüğünden.

Bir yüzük yaptım belli belirsiz,
Eski bir gramofon sesinden.

Bir yüzük serçe parmağın için,
Bulutsuz bir gecede kayan yıldız izinden.

Bir yüzük yaptım terli bir yüzük,
Avucumdan geçen ince hayat çizgisinden.

Yanmasını bilen bakır bir yüzük,
Evime akım taşıyan elektrik telinden.

Bir yüzük yaptım sana, bir yüzük ki;
Yıllardır dinmeyen ormanların gümbürtüsünden.

NE ZAMAN GELDİM SANA

Bütün gece bir saat tıkır tıkır işledi.
Düşündüm bütün gece
Kurulmuş bir saat gibi.
Elimde seçkin bir sözcük demetiyle,
Düşündüm gelip arasam seni.
Bütün gece bir saat tıkır tıkır işledi.

Vakti anlamak güçtü, ama kulağımdaydı sesi.
Bir saat suyun dibinde,
Kıvrımlar çizen yelkovanı akrebi.
Duydum çaldı gecenin bir yerinde.
Düş müydü, gerçek miydi?
Vakti anlamak güçtü, ama kulağımdaydı sesi.

Geldim mi sana, yoksa gelmedim mi?
Ne zaman kapatsam gözlerimi,
Hep o saat dibinde suyun
Ve ben yanında bir gemi leşi.
Belki hiç yaşamadım senin öznel tarihini.
Geldim mi sana, yoksa gelmedim mi?

Sen sırtına giymedin çiy tanelerini,
Avucuma düşmedi yılın ilk cemresi.
Seni hiç görmedim, sana gelmedim,
İkiye ayırmadık biz o tarihi.
Neden durmuyor öyleyse dipteki saat?
Sen sırtına giymedin çiy tanelerini.

Anılardır bir batığın koruyan gövdesini,
Acı verseler bile.
O saat, o çarpık saat duyuracak sesini
Düşümde, gerçeğimde
Sevgiyle kurarak kendi kendini.
Anılardır bir batığın koruyan gövdesini.

BİRİNİ BULURUM

Biraz elek, biraz da yelken,
Gömü ve gömüt birini,
Eski bir sandık,
Ki açmamış yıllardır
Hiçbir anahtar kilidini,
Pasını teriyle pekiştiren,
Yüreği balık gibi dönen birini.

Gizli bir hüznü barındıran
Dudağının kıvrımında,
Etine iliştirmiş incecik iğnesini,
Çiçeği yolunmuş birini,
Belki de dut gibi
Yere döken meyvesini,
Çanı dilsiz birini.

Sevgisi yağmur yemiş
Parmakları filizlenen,
Soluğu kuş tüneği,
Yanağında beni olan birini,
Ağlayan, ekmek kesen,
Birşeyler bekleyen gelecekten
Kedisi gebe birini.

Gölgesi yıldız dolu,
Gecesi peşinde
Ve renkli donanma fişeği
Işıkla dolduran
Bir çocuğun oyuncak sepetini,
Rüzgârı tarazlanmış
Yol yorgunu birini.

Güneşi görünce unutan
Bunca boyayla, bunca rendeyi,
Çatlağından sızdıran reçinesini,
Pervazına tutunmuş
Tahta kapı olan birini,
Birini bulurum mutlaka,
Yangınımı körükleyen birini.

Biri mutlaka vardır
Zonguldak'ta, Sivas'ta,
Yakında ya da uzakta,
Binlerce baca arasında
Dumanı lekesiz biri.
Ama ben anlaşılan
Biraz karıştırıyorum kendimi.

NASIL DA ESKİMİŞTİR

Başa dönelim biraz da,
Hep başa döneriz;
Belki bir çay bardağına,
Sıcaklığa, tutuşa, dokunmaya.
Ne güzel anımsarız geçmişi,
Kendi yalanımızla.

Uysal bir geçmiştir,
İyi şeyler kalmıştır aklımızda.
Unutmak bizim bildiğimiz iştir.
İri gözlerin senin
Bütün iyiliğiyle,
Bizi hep nasıl izlemiştir.

Geçmiştir, bugün de geçer
Zamanla güzelleşir.
Geçmişle bugün arasında
Tek bildiğim kendimdir.
Ve kendim, belki hiç bilmediğim,
Nasıl da eskimiştir.

Başa dönelim biraz da,
Örneğin çatlak bir nara.
Eski bir aşka dönelim,
Bir aşkın kanayan anısına,
Ki yıldız dolsun
Apansız karanlığımıza.

DÜŞ

Havada donmuş fıskiye
Havuzun ortasında
Kımıltısız bir çiçek gibiydi.
Bir ağaç dalını suya eğmişti.
Duvarın üstünde kedi,
Dökülmüş sıva
Her şey nasılsa öyle
Kımıltısız, yerli yerindeydi.

Havuzun kenarında
Bir masanın başında
Kımıltısız oturuyordun.
Masanın yanında
Boş bir iskemle vardı,
Ayakları yere iyi basmayan
Neredeyse kımıldayacaktı.

Fıskiye birden canlandı.
Ağacın yaprakları kımıldadı.
Dal hafifçe eğildi kalktı.
Havuz halkalandı.
Bir andı, bir andan da kısa,
Güdük, ölçüsüz.
Ben gelip o iskemleye oturdum.
Fıskiyenin serpintisi
Yüzümü ıslatıyordu.

Kulağımda bir kalbin
Yükseltilmiş atış sesi,
Başka hiçbir ses duyulmuyordu.
Birden bir ışık parladı,
Yüzümüz aydınlandı.
Soluğum aramızda
Küçük özel bir sis gibi
Bembeyaz asıldı kaldı.

ÖLÜMDEN KONUŞACAKTIK

Evet sırasıdır, ölümden konuşacaktık,
İntiharın ebruli ipliğiyle
Bir düğün gecesinde senin
Yakası işlemeli giysinden.
Kapı kapı dolaşıp, etamin ve goblen
Örtüler satan bohçacı ölümden.
Boynuna taktığın eğri taneli
İki sıra inciden konuşacaktık,
Seni ürküten tren sesinden
Ayı gölgeleyen tekinsiz gecede
Karşımıza apansız çıkıveren
O ihtiyar dilenciden.

Gel ölümden söz etmeden önce
Birşeyler içelim seninle.
Buğulu bir bardağın içinde,
Buzlu ve limonlu bir votkayla birlikte
Konuşalım ölümden,
Bir samanyolu olsun masamızın üstünde.
Hadi gel konuşalım,
Sulanmış bir taşlığın serinliğinde.
Akşamsefaları içinde,
Bir masa, birkaç sandalye
Ve ikimiz ölümden konuşalım,
Senin ağzında gül, benimkinde menekşe.

Yarına var mısın söyle?
Doğacak çocuğa, çığlığa, ishak kuşuna,
Rüzgârın savurduğu tohuma,
Kavağın pamuğuna var mısın,
Bir ağacın kavına,
Deri değiştirmesine yılanın,
Kozadan çıkan kelebeğe,
Hatmiye, kekiğe, atkestanesine?
Hadi gel öyleyse ölümden konuşalım.
Belki de tümüyle aykırıdır gerçeğe,
Ama ne olursa olsun biz yine
Ölümden konuşalım seninle

Ölüm de vardır yaşadığımız her şeyde.
Bir bardak çatlarsa durduğu yerde,
Bir aşk ansızın biterse,
Ayna kırılırsa yüzünle birlikte,
Zamanıdır konuşmanın ölümden.
Bir çiçek olağanüstü güzellikte
Açıvermişse bir sabah,
Bir topal aksamadan yürümüşse,
Hadi gel ölümden konuşalım;
Yüzünü al basmış hasetçiden
Ve onun elindeki kuru değnek bile
Filizlenir sevgimizden.

DELİK DEŞİK BİR YÜREKLE

KİMSESİZ BİR HAN ODASI

Ocağında kül ve örümcek ağı,
Ortasında kavruk bir sacayağı.

O buruşuk duvarlarıyla
Yani kimsesiz bir han odası.

Ve tavanında bir köşede
Sıkışmış bir kırlangıç yuvası.

Seni beklerken yüreğimin
Ufalanıp dökülmüş yarısı.

Sevgilim ne zaman, ne zaman
Bir dosyaya koyacağız bu yası?

Çık gel ağzında balçık ve samanla
Ve karnında yumurtanın akı sarısı.

RÜZGÂRIN YIRTIK YERİ

Saçlarında şimşek parçaları, dilinde kırağı,
Sen kimin yetimisin,
Kimi bekliyorsun durduğun yerde?
Sağır bir günün sonunda dilsiz bir gece
Sarıp sarmalıyor seni,
Gökyüzü gıcırtıyla kapanıyor üstüne.
Bak ömrün yarılandı,
Karanlığı kullanmayı öğrenmelisin.
Yazısı akmış ıslak bir sayfa elinde,
Yara bere içinde morarıyor şiirlerin.

Artık tutunacak kimsen kalmadı,
Nasıl biliyorsan öyle düğümle zamanı.
Bütün ölümleri gör,
Birini evlat edin kendine.
Oysa sen, boş bir kabın taş darası,
Yine de denkleştirip gidiyorsun hayatı.
Tuzağa yem, hançere bağ oluyorsun.
Zehire katıyorlar seni, şair ne duruyorsun?
Gemilere bin, trenlere atla,
Kimsenin umursamadığı, hiçbir işe yaramayan
Kaldır şu gereksiz tanıklığı ortadan.

Ne kadar tıkasan kulaklarını,
Duymamaya çalışsan
Göğsünde bir titreşimdir konuşmaları.
Görmesen seslerden anlıyorsun
Kazdıkları çukuru, ördükleri duvarı.
Çakılısın buzdan çivilerle
Boynu bükük bir haçın üstüne.
Yerde buluyorsun kendini her sabah,
Yeniden gerilmek üzere.
Saçlarında şimşek parçaları, dilinde kırağı
Daha ne bekliyorsun durduğun yerde?

Katmerli yalanı gördün, yalınkat gerçeği,
Bilicinin ürpererek söylediği
Sevgi gereksinimlerini gördün kimilerinin,
Tırnaklarını denemek için.
Yılanın deri değiştirmesini,
Gülüşün kurdunu, sineğini gözün;
Yüreğinde bir ağaç gürültüyle devrilirken,
Aksayarak yürüyen umudun arkasından
Gülün kanayan hüznünü gördün.

İşte tanıksın ölümün pazarlık ettiğine
Toptan ve perakende,
Pantolon ütüsünün keskinliğine,
Bozulup bütünlenmesine paranın,
Mevsimsiz bir çocuğun kekre yüzüne,
Yabancı işçiliğine martının
Deniz olmayan bir uzak ülkede,
Daha binlerce, binlerce şeye.
Yaz bunları ve imzala sana yetecekse.

Bana delik deşik bir yürekle
Pası küfü, çürümeyi söyle.
Yangın yerlerinin katran gözyaşlarını,
Bana göçüğün kırık kemiklerini,
Sancısını suyun, rüzgârın yırtık yerini
Ve bunlardan payına düşeni söyle.
Ne kadarı kaldı babandan,
Sen ne ekledin üstüne,
Acının sana getirdiği ürem ne?
Şair bana mutluluktan söz etme,
Beyaz baston kullanan bir dille.

İşte tanıksın daha nelere;
Testi gömüyorlar göğsüne eskisin diye,
Keçe gibi kimi zaman, parlatmak için
Bakır kaplara sürüyorlar seni.
Şair hiçbir tansık bekleme,
Dolaş yıkıntılar, çöplükler içinde.
Sen ey gülünç ve deli mesih;
Ölmeyi bilmediğine göre,
Saçlarında şimşek parçaları, dilinde kırağı
Pelteleşmiş yapışkan haçını
Islık çalarak sokaklarda sürükle.

EVDE YOKLAR

Durmadan avuçlarım terliyor,
İnildiyor ardımdan
Girdiğim çıktığım kapılar.
Trenim gecikmeli, yüreğim bungun,
Bir bir uzaklaşıyor sevdiğim insanlar.
Ne zaman bir dosta gitsem,
Evde yoklar.

Dolanıp duruyorum ortalıkta.
Kedim hımbıl, yaprak döküyor çiçeğim,
Rakım bir türlü beyazlaşmıyor.
Anahtarım güç dönüyor kilidinde,
Nemli aldığım sigaralar.
Ne zaman bir dosta gitsem,
Evde yoklar.

Kimi zaman çocuğum,
Bir müzik kutusu başucumda
Ve ayımın gözleri saydam.
Kimi zaman gardayım
Yanımda bavulum, yılgın ve ihtiyar.
Ne zaman bir dosta gitsem,
Evde yoklar.

Bekliyorum bir kapının önünde,
Cebimde yazılmamış bir mektupla.
Bana karşı ben vardım
Çaldığım kapıların ardında,
Ben açtım, ben girdim
Selamlaştık ilk defa.

GİBİ

Bazen düşünür müsün
Başka bir şeymiş gibi kendini?
Şimdi bilmiyorum yaşımı
Kaç boğumluydu kuyruğum,
Zehirim ne kadar keskindi!
Çevremde kızıl bir ateş çemberi
Kaldırıp kuyruğumu bir gün
Sokmayı düşündüm kendimi.
Bazen düşünür müsün sen de
Başka bir şeymiş gibi kendini?

Kendi kendini gören bir
Göz gibi oldun mu hiç,
İçe dönük bir göz gibi?
Gözünün bebeğinden
Kaç fersah gördün içini?
Nereye kadar sürdü yolculuğun,
Dehlizin sandığından derin miydi?
Söyle nerede buldun kemiklerimi?
Yüzüğüm herhalde parmağımda değildi!
Bazen düşünür müsün sen de
Başka bir şeymiş gibi kendini?

DÖNDÜM GERİSİN GERİ

Yine yol göründü 'yerleşik yabancı'ya,
Bir süre öyle sanmıştım kendimi.
İşte döndüm yeniden yıllanmış bir acıya.
Kulağımda fısıldayan donuk fal sesi,
Dinledim baştan sona ilençli geleceğimi.

Ne çatlak nar var şimdi,
Ne ölgün güz kelebeği,
Ne de bir özrün titreyen sesi.
Ödedim fazlasıyla, borcum yok kimseye.
İncitemez artık kanayan yüreğimi
Geçmişin inatçı çalar saati.
Döndüm yeniden 'gezgin'liğime,
Ardımda sırtlan gülücükleri.
Bir başka şiir için
Kapattım bu uğursuz defteri.

Küçük Tragedyalar

1. baskı, Tan Yayınları, 1982.

Kızım Zeynep için.

"Kilimanjaro 6500 metre yükseklikte karlı bir dağdır... Tepeye yakın bir yerde kurumuş ve donmuş bir pars iskeleti vardır. Bu kadar yüksek yerde pars ne arıyormuş, kimse akıl erdiremiyor."

Ernest Hemingway
(*Kilimanjaro'nun Karları*)

ÖNDEYİŞ

Bedenim üşür, yüreğim sızlar.
Ah kavaklar, kavaklar!

Beni hoyrat bir makasla
Eski bir fotoğraftan oydular.

Orda kaldı yanağımın yarısı,
Kendini boşlukla tamamlar.

Omuzumda bir kesik el,
Ki hâlâ durmadan kanar.

Ah kavaklar, kavaklar!
Acı düştü peşime ardımdan ıslık çalar.

1. ESKİ BİR ÇAKAL

Bir çakal uluması kulaklarımda,
Çocukluğumun hasat gecelerinden kalma.
Göçtüğümüz tarlada, yıldızlı gök altında
Yorganı başıma çekerdim korkuyla.
Ben çok küçük tanıştım, kervan kıran acıyla.

— Bilici hadi söyle beni bekleyen ne?
Suya bak, aleve sor, göçebe rüzgârı dinle.
Yeni bir kente gideceğim burdan.
Ne uğurlayan olacak beni,
Ne orda karşılayan güvermiş bir sevinçle.

— Su bulanık, duman alevi boğuyor.
Rüzgâr suskun bu gece.
Uzun uzun uluyor
Bir çakal paslı sesiyle.

— Ben eski bir çakalım,
Kovuldum taşlandım bunca sene.
Suç bende değil, bildiğim yok.
Anımsanırım nedense
Hep karanlık çökünce.

— Bilici hadi söyle beni bekleyen ne?
Ak kemikler serp kara toprağın üstüne.
Yakında gideceğim burdan,
Hiçbir sokağından geçmediğim
Anım olmayan bir kente.

— Ay buluta giriyor,
Kemikler seçilmiyor yerde.
Uzun uzun uluyor
Bir çakal paslı sesiyle.

— Ben eski bir çakalım,
Çocukluğundan kalma herkesin.
Ulumaktan yoruldum.
Ama dönmüyor dilim
Bir tek heceye bile.

— Hey yolcu kurtulmayı düşünme benden,
Unutmayı deneme.
Seninle geleceğim gittiğin yere.
Çık yola boşuna yanıt bekleme.
Acıyım ben, hem biz hısım sayılırız seninle.

— Öyleyse hiç durma düş peşime.
Pusatsız, silahsız ve yaralı bir yürekle,
Gidiyorum burdan
Anım olmayan bir kente.

— İşte rüzgârın çözüldü dili, duyuyorum.
Alev sardı odunları,
Kara toprak aydınlandı, görüyorum.
Ama giden gitti, ne gelir elden!
Acı, ah acı; acımasız biliyorum.

YOL ŞARKISI

— Eskiden bir sesim
Vardı benim;
Şimdi uzakta.
Çınlar belki
Bir köprünün altında.

Yitirdiklerim de oldu
Kazandıklarımın yanında

Eskiden bir yüreğim
Vardı benim;
Şimdi uzakta
Çarpar belki
Bir çocuğun odasında.

Yitirdiklerim de oldu
Kazandıklarının yanında.

Bir ben kaldım şimdi
Tek yakın bana.
Ama ben eskiden de
Hep böyle
Yalnız çıkardım yola.

2. İKİ KİŞİ GİBİ

Soyunun mutlaka son temsilcisiydi,
Zaman zaman aynaya bakan hüzünle.
Tuğralı alnıyla eski bir berat gibi
Avunan solgun yüzüyle.
Geçmişe tahta kapılardan geçerdi
Kuş tokmaklı, asma kilitli.

Onunla iki kişiydik
Daha doğrusu bana öyle gelirdi.
Tam olarak bilmiyorum
İlk ne zaman seslendi.
Sanırım bir akşam durup dururken
Apansız çağırdı beni.

— Hey ahbap; niye düştün yollara,
Kaçılacak yer yok ki!

— Olmasın ne çıkar,
Yoruyorum ya peşimdekini.

Muhacirlik günlerinden kalma
Sanki yetim biriydi,
Oluruna bırakmış her şeyi.
Kararsız ve tedirgin
Boğazımda raslantıyla
İsimsiz bir ot gibi bitiverdi.

Bazen karıştırırdım
Onunla kendi sesimi.
Susar yeniden başlardım söze
Çünkü yüzüme uygun değildi.
Ama o kurnaz ve çocukca biraz da
Hep benim sesime gizlenirdi.

Bir ses ki için için
Diplerde derinlerde şimdi.
Bekliyor sırasını sabırla,
Seçerek sözcüklerini.
Çıkmak için gün ışığına
Hazırlıyor konuşmaya kendini.

— Hey ahbap; bu acı var ya,
Kuş olsan kaçırmaz seni.

— Öyleyse biri eski yazıyla
Sağdan sola yazsın beni.

Onunla bir kişiydik, iki kişi gibi.
Benden ona, ondan bana
İnce bir kanalla geçilirdi.
Biledi paslı direncimi
Umutsuzlukla
Ve beni hiç terketmedi.

3. KAR

Kar yağdı durmadan üç gün üç gece,
Tıkandı geçitler, yollar kapandı.
Yalnızlığın buzdan çetelesinde
Kimseler umursamadı karı.
Yüzlerinde iğreti bir kibirle
Hep düşürmekten korktukları,
Dalıp gittiler gündelik işlerine.

Diz boyu birikmiş kar içinde
Yürürdük uzatarak açtığımız kanalı,
İki kar güvesi gibi sokaklarda seninle
Anardık bütün yitik aşkları
Bu karlı kış gününde.
Güngörmüş dağlara karşı
Sımsıcak öpüşürdük sarılıp birbirimize.

— Sevgilim, yanımda olsaydın keşke!

Şölensiz, sevinçsiz yaşıyoruz şimdilerde,
Bir iğdiş ve buruşuk zamanı.
Kimsenin türküsü yok dilinde
Karşılayacak yağan karı
Coşkulu ve sarhoş sesiyle.
Bıçak açmıyor ağızları;
Acı, yalnız acı var yüreklerde.

Kar yağdı durmadan üç gün üç gece,
Yaslandı duvarlara, kapıları zorladı,
Pencerelerden baktı ev içlerine.
Kar hiç böyle kimsesiz kalmadı
Kendi özgül tarihinde.
Çıngırakların, kızakların karı
Yağdı herşeyin üstüne sessiz bir öfkeyle.

Birikti bir çamaşır ipine bile.
Saçaklardan sarktı,
Attı kendini gürültüyle yere.
Kimse sahip çıkmadı;
Yığıldı kaldı duvar diplerine.
Yalnız kuş ayakları
Bastılar incelikle göğsüne.

— Sevgilim, yanımda olsaydın keşke!

Kar var yaşadığımız günlerde.
Umutsuzluk çevremizi kuşattı,
Kıtlık, kıran gündemde.
Yine de ele güne karşı,
Özenle saklıyorum yüreğimde
Sana duyduğum aşkı,
Dört yanım kar içinde.

4. YALNIZLIK

Yalnızlık belki de gece yarısı
Işık sızan bir penceredir ama,
Kimi zaman da bozkırda
Çıplak dağlarda,
Yerde yatan bir taştır
Yorgun ağırlığıyla.

Yalnızlık kale kapısında,
Fındık kabuğunda,
Atılmış bir ayakkabıda çöpler arasında,
Kozasında ipekböceğinin,
Gergin bir örümcek ağında,
Ama daha çok oteldedir
Küçük bir taşra kasabasında.

— Hey yolcu; acıyım unutma,
Ben de varım orda.

Akan sudadır yalnızlık,
Adak ağacında;
Issız bir yamaçta
Sallanan renkli çaputlarıyla.
Her biri bir başka dert simgesi.
Sessiz yatırdadır yalnızlık,
Devrik bir mezar taşında.

Eski bir konsolda, kendine âşık
Ve saat tıkırtısında,
Uğuldayan rüzgârdadır
Dallar arasında,
Bir kadeh rakının
Puslu beyazlığında,
Yalnızlık asıl yürektedir ama.

— Hey yolcu; acıyım unutma,
Ben de varım orda.

Işık sızan bir pencere olabilmişsen,
Bozkırda çıplak dağlar,
Fındık kabuğu, kale kapısı,
Yerde duran kara taş
Ve atılmış ayakkabı çöpler arasında;
Hem kalabalık,
Hem de yalnızsın bana kalırsa.

Saymaya gerek yok gerisini,
Söylendi ve kesildi.
Ama ben tarttım kendimi,
Bastırdım elimi göğsüme;
Kentleri düşündüm, yoksul köyleri
Ve kendimi biraz da
Pıhtı bir gecede dostlardan uzakta.

5. BİR GÜN ÖLÜRÜM

Uzak, solgun çocukluğum;
Akşam alacası, kasaba,
Çatılarda kargalar.
Hüzünlü gençliğim;
Sabahçı kahveleri,
Umutsuz aşklar.
Bir anı tüneği şimdi
Yaşadığım geçmiş yıllar.

Ben derim ki;
Ömrüm, ömrüm!
Mumlar neden eriyip sönerler de
Tersine doğru yanmazlar
Uzayarak yeniden
Ve insan doğmak ister mi
Bir daha ölmek için?

Ölümü arayarak geçti
Bunca yılım.
Kötü annem
Beni komşunun oğlu kadar seven,
Yok olan babamdı belki
Ölüm tutkumu pekiştiren.

Elbet bir gün ölürüm.
Ömrüm, ömrüm
Ve yanan mum
Kara bir fitil bırakan ardında
Ne kadar benziyor birbirine.

Zifiri karanlıktı gece.
Mum bitti yanmadı tersine.
Beyaz mürekkeple yazdım
Bu şiiri karanlığın üstüne.

Ben derim ki;
Geçip gider zaman.
Geri alınmaz bazı şeyler.

Ömrüm, ömrüm
Ve yanan mum biter.

Soğur cehennem bile!

6. YOLCU, ACI VE YILAN

Su gibi aydınlık döşeğimde akardı.
Ay vururdu ak göğsüne,
Bir dal usulca inip kalkardı.
Öt ishak kuşu öt;
Bizim payımıza bir âvâz kaldı.

— Acı, ey suskun yol arkadaşı anlatsana!
Nerelisin, oğlun kızın var mı,
Sağ mı annen baban?
Senin de yüreğin kanar mı,
Uzaktayken yakınlarından?

— Bak yolcu bir sır vereyim sana;
Yılan bile arar yavrusunu, eşini.
Ama ben beslenirim ayrılıkla,
Acının gurbettir memleketi.

— Yılan derler adıma,
Düşman bellemişler beni.
Bir garip sürüngenim dünyada.
Acı, ah acı; sokabilseydim seni,
Zehirim bu kadar yük olmazdı bana.

— Acı, ey suskun yol arkadaşı anlatsana!
Bilici de yok çakal da.
İşte yine düştük yollara.
Yok konuşacak kimse
Kavaklardan ve senden başka.

— Yolcu bir sır daha vereyim sana;
Kandırdık biz seni aslında.
Bakma ardından sızlandıklarına,
Ortaktı benimle bil ki, bilici de, çakal da.

— Yılan derler adıma,
Bir kara suyum akarım yerde.
Kaynağımı da taşırım yanımda.
Acı, ah acı; sokabilseydim seni,
Zehirim bu kadar yük olmazdı bana.

— Avdım avlandım; düştüm tuzağa.
Ay; tanık ol sen de buna.
Dönüş yok biliyorum;
Hem olsa da.
Önümdeki yol daha kısa.

— Hey yolcu; boş yere bakma ardına,
Anılarla avunma.
Acıyım ben, unutma sakın,
Borcun bitmedi bana.

— Dolanır dururum gökyüzünde,
Eksilir tamlanırım.
Ben de bağlıyım yazgıma ama;
Vah şu garibe,
Acıyla çıkmış yola.

YOL ŞARKISI

— Akşamdan kararlıydım
Sabah yola çıkmaya
Ne kadar yutkunsam
Boğazımda
Yutulmayan bir lokma.

Bunu unutamam,
Aklımdadır hâlâ

Bir hoşçakal bıraktım
Ardımda,
Sarsak bir yatak
Ve yarım bardak su
Yatağın başucunda.

Bunu unutamam,
Aklımdadır hâlâ.

Adın ne idi unuttum,
Yüzün silindi belleğimden.
Ama ellerin;
Bir su gibi akışkan
Ezberimdedir hâlâ.

SONDEYİŞ

Dolaştım yıllardır şurda burda,
Ucuz otellerde kaldım.

İğne iplik taşıdım yanımda,
Bir düzen tutturamadım.

Kadınlar da oldu elbet yaşamımda,
Biri hariç hepsini bağışladım.

Sınadım kendimi karşılıklı acıyla,
Ben hep ölüme ve aşka inandım.

Bir şey var dokunur bana;
Yüzüme uymayan iğreti adım.

İpek ve Kilabtan

Ben bu dünyada bir pıtrağım...

HANÇERİN SAPI

Haksızlık etme
Diyorum kendime;
Onurlandırıldın da,
Kınandın da sen.
Kendini kül dolu
Bir küpe gömdün.
Tersyüz ettin
Sevgini eskidikçe.

Güzel günler yaşadın.
Çiçeklerin oldu,
Bir evin örneğin;
Güneş gören,
Dağlara dönük balkonu.
İşte bu yüzden
Ağlarım ben
Kestaneler çatlarken.

Sabahın buğusu
Gözlerimi yaşartıyor,
Boynuma dolanıyor
Akşamın zinciri.
Dağlardır beni avutan.
Söyleyin bana
Gözünüzü kırpmadan;
Sizce dönek midir zaman?

Eşkıyalar dağları
Anlayamazlar.
Çünkü suçtur onları
Dağlara çıkartan.
Darasıdır suç oysa
Yaşadığımız dünyanın.
Dağlar sizi
Pekmez ile kararım.

"Öyle yaralıyım ki;
Ölmem ben artık."
Ölmem ya kanarım,
Kanarım seve seve.
Haksızlık etmem
Suya ekmeğe.
Hiç bir anahtar
Dönmese de kilidimde.

Bekliyorum kaç zamandır;
Uykusuzum, sabırsızım.
Başımı acıtıyor
Geceleri yastığım.
Dilim kurumuş
Bir su yatağı,
Katı sözcüklerle
Dolu tozlu ağzım.

Bakıyorum eski
Fotoğraflara.
Hafız Burhan dinliyorum
Taş plaklardan.
Bir pencere çarpıyor
Viran yüreğimde,
Sıvalar dökülüyor
Pervazından.

Dörtnal giden
Ürkek bir attan
Düşüyorum da sanki,
Takılı kalıyor
Ayağım üzengiye.
Sürükleniyorum
Sırtüstü
Çalılar, dikenler içinde.

Mevsim kışa dönüyor,
Hızar sesleri geliyor
Dörtbir yandan.
Odun taşıyor
Yorgun kamyonlar.
Kuşlar da gitti.
Çiçekler gelecek bahara
Tohum saçıyor.

Ey benim umudumu
Bölük bölük
Eden hızarlar;
Bu yıl da
Kalıcıyım burda
Verilmiş sözüm var.
Bensiz yapamaz
Lâpa olur pirinç kar.

Elimden tutmuş
Sevecen gençliğim,
Buzdan bir yolda
Düşe kalka
Yürümeyi öğretiyor
Yeniden bana.
Geçmiş deyince
Sen geliyorsun aklıma.

Sahi sen yaşadın mı;
Var mıydın acaba?
Yaşadık mı seninle
Aynı zaman parçasında?
Ama ellerin aklımda.
İri gözlerin,
Sıcaklığın geceler boyu
Ve aklığın aklımda.

Senin ağzın tarçın kokardı,
Benimki karanfil.
Birbirine karışırdı
Soluklarımız.
Tek başınayız şimdi ikimiz.
Bende karanfil,
Sende tarçın kokusu
Yapayalnız, kimsesiz.

Ben seni yalansız
Bahar gibi sevdim.
Sevgi adınaydı
Milis beraberliğimiz.
Sabahtan akşama
Günü tarar örerdik
Ve kedileri
İkimiz de çok severdik.

İkimiz de yıldız düşkünü;
Bakmaya doyamazdık
Gökyüzüne.
Koynunda terli ferman
Bir atlı geçerdi
Samanyolundan,
Kimsenin görmediği
Kibrit çakımı bir an.

Hiç unutmam;
Adına sikke bastırırdı
Aşk o zaman.
Yani ay doğardı
Tepelerin ard:ndan.
Güzel günlerimiz oldu,
Gecelerimiz
İpek ve kılabtan.

Omuzunda uzun saplı
Eğri tırpan
Ot biçmeye gidiyor
Avurtları çökük
Bir gölge adam.
Karalar giyinmiş,
Ölüm simgesi gibi
Geçiyor sokaktan.

Kulaklarım uğulduyor,
Yapılar eğiliyor,
Çinko damlar
Daraltıyor gökyüzünü
Alaca bir bulut
Geliyor üstüme
Yuvarlana yuvarlana
Kurşundan bir köpekle.

Haksızlık etme
Diyorum kendime.
Kılavuzun oldu rüzgâr,
Su gibi dostun.
Eğer dumanlıysa
Kavruk dağlar;
Bil ki gülün ahı,
Hançerin sapı var.

Ey benim umudumu
Bölük bölük
Eden hızarlar,
Oluklu hançer,
Güle narh koyanlar;
Şahmaranın başı için
Payınıza düşen ne?
Bir gün sorarlar.

SÜRGÜN

Kendine sürgün
Bir garip kişiyim;
Sabah akşam imza veren.
Bilmemem gereken
Şeyler öğrendim;
Taraf tutmaz
Tanrı bilirim
Kaybetmekten
Korktuğu için.

Sorular sordum
Sormamam gereken.
Kendime bir
Kefen biçtim
Kendi tenimden.
Sınırlarımı aşmak
Yasaktır bana.
Yoksul yüreğim
En kuytu kahvem.

Acıya tezhibim,
Hüzne redif.
Yalnızlığın gözlerine
Sürme çeken
Öyle biriyim ki;
Geceleri uykusuz
Kuyuları dinleyen.
Adım büyücüye
Çıktı bu yüzden.

Kendine sürgün
Bir garip kişiyim;
Kutsallığı zincir gibi
Parmağında çeviren.
Umudu depremden,
Aşkı külden
Bekleyen benim
Aranızda
Yerim yok zaten.

Heybesinde yılan
İşaretleri,
Baldıran zehiri
Yüzüğünün içinde
Ve yanında
Kav taşıyan ben;
Tekinsizim size göre
İbret için
Yakılması gereken.

Merhabam kalmadı
Kimseyle.
Haç çıkardım
Namaza dururken.
Herkes tanır beni
Alnımdaki döğmelerden.
İnançsızım, dinsizim
Yeminle yalan
İkiz kardeşken.

Kendine sürgün
Bir garip kişiyim;
Bulanık sularda
Yüzünü ararken sevda,
Bir tutam saç derisiyle
Uçuşurken rüzgârda.
Her şey ne kadar
Kendisidir düşünün
Hızla kokuşurken dünya!

Rıh dökülürken
Kan damlalarına,
Cesetler gördüm
Irmak boylarında
Çalıların arasında.
Faili meçhul
Cinayetler bilen
Çaresiz bir adamım
Adını bile kekeleyen.

Bilmemem gereken
Şeyler öğrendim.
Sorular sordum
Sormamam gereken.
Gördüm apaçık
Görmemem gerekeni.
Söylenmezi söyledim.
Suçum büyük
Ve taammüden.

TEZGÂHINDA ACININ

1. Bir gün öleceğim;
Kaçınılmaz bu.
Şaşılacak bir şey yok.
Ama tersine yaşıyorum
Ben sizlere göre.
İşte bunun için;
Çözük saçlı ikindisinde
Yorgun bir günün,
Gölgeler uzarken
Ölüvereceğim eskiden.

Benim gibi çanı dilsiz,
Havı dökükler;
Yani siz giderken
Hüzünle dönenler
Çatlak yüzleriyle
Göçmüş aşkları,
Ayrılıkları simgelerler.
Çift yönlü bir
Zaman sürecinde
Onlar eskiden ölürler.

Eskiden nasıl ölünür?
Bunu bilmiyorum henüz.
Ama eskiden ölen biri
Sanırım bir mezat
Gramofonunun borusuna
Sessizce gömülür.
Ve o gramofon borusu
Ne gariptir;
Gecesefaları gibi
Akşam açıp sabah örtülür.

2. Esvap dolabında,
Geceleyin karanlıkta;
Bir böcek çıtırtısı
Neleri çağrıştırır
Uykusu kaçana?
Sessizliğin üstünde
Bir küçük nokta,
Dönüşür imgelere
Bir tohum gibi
Çatlayarak kulakta.

Geceleyin bir böcek
Çıtırtısında:
Meşin çaresizliği
Kınına küskün hançerin,
Ezilmiş bir izmarit
Ayakkabı ökçesiyle,
Kopuk bir tesbihin
Dağılmış taneleri
Ve sırı dökük bir ayna
Yok mudur biraz da?

Hiçbir şey yalınkat
Değildir dünyada.
Yazısı akmış, ıslak
Pörsümüş bir sayfa,
Sonbahar göğünde
Katar katar turnalara
Bakan adamın
Gırtlağındaki tıpa,
Kumaşa uyumsuz yama
O böcek çıtırtısında.

3. Uğur sayılır bazı şeyler,
Bazıları uğursuz.
Tümüyle boş değildir
Bu inançlar.
Kimi zaman doğru,
Yanlış çıkmıştır
Kimi zaman.
Mutsuzluk ve mut,
Ölüm ve yaşam
Şansa bırakılmıştır.

Bir kaçıştır bu;
Çünkü en az ölüm
Kadar korkar insan
Yaşamaktan.
Karıştırır puslu düşü
Katı gerçeğe.
Düşü biraz gerçek,
Gerçeği de düş yapar.
İnanır bilinmeyene
Bilinen kadar.

Peki ya tesbihböceği,
Sürüngen yılan,
Korkunç yalnızlığı
Ağında örümceğin,
Uzun dehlizi
Kör köstebeğin...
Onlar tam ortasında
Kaçınılmaz gerçeğin.
Bense çekiyorum çilesini
İğneye geçmiş bir ipliğin.

4. Sütün içine birkaç tane
Çörekotu atarlar;
Nazar değmesin diye.
Lekeler aklığını
Siyah tanelerle.
Eski minyatür ustaları
Bozmak için kusursuzluğu,
Resimde bir suretin
Taşırırlardı boyasını
İsteyerek sınırlarından.

Kusurlu dünyamızda
Yer yoktur kusursuzluğa.
Demir pas tutar,
Gümüş kararır,
Kurtlanır kar bile,
Alev is yapar
Ve insan içinde
Bir kafesle yaşar.
İnilti gibi kimi zaman
Bir garip ses duyar.

Bunun için intihar
Parçasıdır hayatın.
Unutmayı deneyin
Gizleyin istediğiniz kadar;
Bir çekmecede kilitli
Pırıl pırıl bir anahtar
Gününü bekler sabırla,
Bilincinizi kurcalar
Nasıl olsa elinizde
Başka bir anahtar var.

Tırnakları kirli,
Kabuk bağlamış elleri
Bir çocuğun
Makadam gözlerinde
Bakışı tökezliyor.
Muska yüzlü kadınlar
Kimseye sezdirmeden
Bir acıyı gizlice emziriyor.
Odama sığınıyorum
Dışarda kar yağıyor.

Boğazımda ardarda
Sözcük düğümleri.
Bakıyorum gölgem
Kırılmış ortasından
Duvarla döşemenin arasında.
Ben şimdi çıkıyorum;
Belki geç gelirim.
Kızıl bir gülün hüneri
Kanayan yüreğimden
Hüküm giydim sevgiyi.

Köstekli şiiri ikide bir
Cebinden çıkarıp bakan
Şair ne oldu sana?
Kaç dikiş atıldı
Bileğindeki çentiklere?
Örselenmiş onurunla
Şimdi nerdesin?
Çektiğin bunca acı
Kefareti değil unutma
Yaşadığın çaresizliğin.

6. Acıdır şişelerin dibi,
Bir koşunun
Umulmadık bitişi.
Bakır çalığı zehirli,
Acı gündemdedir.
Acıdır borsa haberleri,
Türk parasının değeri,
Düşüp yükselen altın.
Acıdır gelinlik bir kızın
Sandık lekeli çeyizi.

Uyumsuz bir sıfat,
Birinci tekil şahıs;
Ben, çok acıdır.
Biz zaten acıyız.
Biz dediğim üç-beş kişi.
Aksayan bacağı
Bir tahta iskemlenin,
Kırık saplı bıçak
Oynak perçinleriyle,
Çatlak bir fayans acıdır.

% işareti şaşkın bakışlarıyla
Onca harf arasında
Dilsiz ve çok acıdır.
Bir donanma fişeğidir
Açılan gökyüzünde
Acı bütün renkleriyle.
Ben törpülüyorum bir aşkı
Tezgâhında acının
Sıkıştırıp mengeneye.
Sevmek çok acıdır.

DENİZ FENERİ

Ufkum puslu karanlık;
Tayfa çığlıklarıyla dolu
Günlerim gecelerim.
Başım önüme eğik,
Öyle dimdik değilim.
Tozlu merdivenlerimden
Kendimi içten içe
Bir çıkar bir inerim.

Ben batık bir geminin
Metruk deniz feneriyim.
Gömüldüğünü gördüm
Denize bir serenin,
Çırpınışını yırtık yelkenlerin.
Gördüm derin iç çekişlerini
Kendini bir çorap gibi
Tersine çevirenlerin.

Yuvarlanıp dağıldığını
Başıboş varillerin
Gizledim herkesten
Ama görmek istedim;
Kanın tuzlu suda
Zambak gibi açıldığını.
İşlenmemiş
Cinayetimdir bu benim.

Rivayetlere dayanıyor
Belirsiz geçmişim.
Bir fotoğrafın arabı gibi
Donuk bakıyor gözlerim.
Belki de körüm
Hiçbir şey görmedim.
Bir fener bile değilim belki
Sadece olmak istedim.

Borcu yok müruru zamana
Uğramış yüreğimin;
Ne aşk, ne sevinç, ne de kin.
Reddi miras eylemiş
Benim varislerim.
Alacağım da yok kimseden
Hep beraber şu beni
Gelin artık gömelim.

Rüzgârlarla aşındı
Yıllar yılı bedenim.
Çağıdır şimdi kurgusal
Bütün kötülüklerin.
Kıyamet çoktan koptu
Haberiniz yok.
Siz hâlâ güneşin
Her sabah doğuşuna güvenin.

ACILARLA SORULARLA

İşte yine kapıldım
O can sıkıntısına;
İçimde bir tozlu
Sarnıç boşluğu,
Gitmekle kalmak
Arasında kararsız
Yürüdüm kederle
Dağlara doğru.

Yüzlerce soru
Vardı aklımda,
Kulaklarımda
Bir garip uğultu.
Ölümü kullanamazdım;
Bir yerlerde
Bilmediğim birilerine
Belki ayıp olurdu.

Belki de hiç
Ummadığım
Sevgisi tarazlı biri;
Koparıp bana ilişik
Umudunu
Bir kitabın arasında
Yamyassı
Kuruturdu.

Bir gazetenin
Ölüm ilânlarında
Okuyup adımı,
Öfkeye dönüştürürdü
Sandık kokulu
Hüznünü
Ve ölümü inatla,
Yok yere savunurdu.

Ben bunca yıl
Bunca insan tanıdım
Yüreği zehir dolu;
Yine de insandan
Kesmedim umudu.
İnsan dedim
Yekindim;
Paylaştım varı yoğu.

Ben neden
Dudaklarının arasında
İğneler tutan
Bir terzi suskunluğunu
Prova ediyorum
Şimdi bu yol boyu
Kederle yürürken
Dağlara doğru?

Neden kedi seven
Bir insan
Olduğumu
Biliyorum da
Kedisiz ve sevgisiz
Getiriyorum
Yaşadığım günlerin
Yaprak döken sonunu?

Cevapsız sorunun
Boynu büküktür;
Hemen anlar
Yetim olduğunu.
Ben neden hâlâ
Duyuyorum avucumda
Bir çocuk elinin
Sızlayan boşluğunu?

Hipodromda yatıp
Kalkan bir adamın
Ölü bulunduğunu
Yazdı gazeteler
Geçenlerde
Haber olarak.
Tokatlıymış
Ya da Çorumlu.

Bıraktığı nottan
Öğrenilmiş
Son isteğinin
Ölürse terminale
Götürülmek olduğu.
Hipodromda yatıp
Kalkan bir adam
Kimin umuru!

Acılarla sorularla
Tiftikledim
Bunca insanın
Mutsuzluğunu.
Düşündüm kendi sonumu.
Hayrettir;
İçim içime
Nasıl da sığıyordu!

Oysa ben kaç yıldır
Kaç acı eskittim.
Unuttum
Kaç ölüm gördüğümü.
Bir omuzumun
Alçaklığı ondandır;
Taşıdım kaç kişinin
Kanayan tabutunu.

Yıllar önce
Ölümü seçen sevgilim
Bunca sevgisizlik içinde
İyi biliyordu
Yetmeyeceğini
İki kişinin birbirine.
Bu yüzden döşeğinde
Ölümle buluştu.

Gömdük onu geçiştirip
Polis sorgusunu.
Onunla birlikte
Neleri gömdük;
Bir akşam içkisinin
Coşkusunu,
Sevincimizi gömdük
Kürek dolusu.

Yüzlerce soru
Vardı aklımda,
Kulaklarımda
Bir garip uğultu.
Ölümü kullanamazdım;
Biryerlerde
Birilerine
Mutlaka ayıp olurdu.

Dostlardan uzakta,
Bir bozgun akşamında
Gerisingeri
Dönerken kasabaya;
Baktım gökyüzü
Birden yıldızla doldu.
Akşamın serinliği
Alnıma vuruyordu...

KANADI KIRIK BİR AKŞAM

Gün bitti lâmbayı hazırla;
Işık kalmadı girecek odamıza.
Çek perdeleri sevdiceğim;
Kanadı kırık bir akşam
Zonkluyor durmadan dışarda.

Sen bugünden yarına
Birazcık umut sakla.

Yarın farklıdır bugünden,
Adı değişir hiç olmazsa.
Kara bir suyu
Geçiyoruz şimdilerde
Basarak yosunlu taşlara.

Sen bugünden yarına
Birazcık umut sakla.

Gün bitti sevdiceğim;
Geriye kalan posa.
Bu serin güz akşamında
Geç otur karşıma sessizce,
Devam et ördüğün hırkaya.

Gerçeğin Öteyakası

1. baskı, Türkiye Yazıları Yayınları, 1990.

Ben, sevda ve dünya, ardarda üç noktaydık.
Önümüz boştu, ardımızsa zaten boş;
Önümüze ardımıza üçer üçer yayıldık.

I.
BEN ÜZRE

1 İçimde kaybolmuş bir çocuk korkusu,
Bakıyorum pencereden dışarı;
Uzakta kuru dağlar ve meşe korusu.

2. Baktım bavulumda filizlenmiş bir soğan;
Nasıl girmişse girmiş,
Boyvermiş çamaşırlarımın arasından.

3. Acıyı oralarda çok eskiden tanıdım.
Varıp da neyleyim sılayı gayri;
Hem çoktan unutulmuştur adım.

4. Gördüm yaşarken vadesiz ölümümü.
Ördüm de ilmek ilmek
Sırtıma giyemedim ömrümü.

5. Kimi zaman büründüm derisine yılanın,
Tüylendim kimi zaman üveyiklerle;
Yine de kimseye yaranamadım.

6. Baktım annem yoktu yanımda;
Sırtımda bahriyeli giysimle,
Ben bir kez kayboldum çocukluğumda.

7 Şu benim kervan geçer,
Kuş uçmaz yalnızlığımdan
Söyleyin kendine kim esvap biçer!

8. Ben bugünü kırdım iki taş arasında.
İstedim ki kalmasın
Acının çekirdeği yarına.

9. Gün olur bütün sözcükler pörsür;
Gölgem ayaklanıp serer gövdemi,
Yüreğim ufalanıp dökülür.

10. Köpekler döneniyor çevremde
Ve sığınağım benim
Dört yanı açık kameriye.

11. Nereye baksam gördüğüm sığlık.
Bungunum ve suskun,
Boğazımda yıllanmış bir çığlık.

12. Bir ağaç kovuğudur yüreğim benim;
Ekmek parçaları koydukları
Önümden gelip geçenlerin.

13. Ben artık mümkünü yok ölürüm;
Tabutum bile olmaz taşınacak,
Bir çil horozun sesine gömülürüm.

14. Sağır kulağa sözüm yok, köre ne göstereyim
Duymazlıktan, görmezlikten gelenler;
Bir de size sormalı, ya ben nereye gideyim?

15. Kendimi bildiğim günden beri
Bir gizli canavarım var benim,
Kimsenin bilmediği.

16. Yani benim gözlerimin bunca yıl gördükleri,
Bir gün benimle birlikte
Yok olup gidecekler öyle mi?

17. Ben ki zamanın akışında
Bahar oldum, güz oldum.
Gittim geldim kışla yaz arasında.

18. Buğusu tüten şu park kanapesi;
Sanki babamın yıkanmış,
Upuzun yatan ıslak ölü gövdesi.

19. Yarasalar ayaklarımın altına serildi,
Omuzuma tünedi baykuşlar;
Bana yalnızlığın müthiş saltanatı verildi.

20. Biliyorum bana bu iğdiş zamandan
Bir buruk gülümseme kalacak;
Uykuda bile dudağımı çarpıtan.

21. Siz beni hep umursamaz yüzümle gördünüz;
Ama benim geldiğimi gelseniz,
Şuracıkta düşüp ölürdünüz.

22. Ay dokundu omuzuma irkildim.
Göğün puslu balkonunda
Birdenbire insanları özledim.

23. Bağırsam neye yarar, nasılsa duymazlar.
Ben bir kömür ocağının onulmaz göçüğüyüm;
İçimde cesetler ve daha ölmemişler var.

24. Peki soruyorum, şimdi ne olacak?
Benim bu elim önünde sonunda
Bir ölümü imzalayacak.

25. Kullanılmış eski bir ölüm için,
Dolaştım mezat salonlarını;
Mutlulukla doldu içim.

26. Akarsulara özenen bir adamım ben,
Taştan taşa vuran kendini;
Durmayı bir türlü beceremeyen.

27. Benim adım yıllardır çok tarazlanmıştır.
İncelik ve güzellik adına,
Ben kendime hep haksızlık yapmışımdır.

28. Susuyorum, sustukça yüreğim küfleniyor.
Konuşsam faydası yok;
Sözlerim dağılıp harfleniyor.

29. Ben hep sözcüklerle baktım dünyaya,
Yaralandım sözcüklerle.
Alıştım sözcüklerin devriyesi olmaya.

30. Dönüş yok gereği düşünüldü;
Bile bile geldim ben bu yarın başına.
Geçtiğim yollar ardımsıra dürüldü.

II.
SEVDA ÜZRE

1. Yıldızlı bir gece, ay da vardı;
Sen gülümseyince,
Yüreğimde bir balık oynadı.

2. Dizinin üstünden sarkan elin,
Çözülüp akacaktı nerdeyse
Su gibi uyarak eğimine yerin.

3. Bu işin bir tek çözümü var;
Her şey yoluna girecek o zaman.
Kendimi de bilsem seni bildiğim kadar.

4. Gel iki uysal kıyı olalım seninle.
Bir hırçın ırmak aksın
Aramızda köpüre köpüre.

5. Önceleri bir kuru daldım ama;
Tuttum yapraklar açtım,
Seni görünce dünyaya.

6. Soğan kadar şirin sözlerin var;
Sohbetimizde vazgeçilmez yerin.
Daha da tatlanacaklar tuzla ovulsalar.

7. Ortalıktan, ortalıktan,
Işıl ışıl bir ortalık çıkarır;
Bu sevgi bu kör karanlıktan.

8. Faltaşı bir göz olan ayna
Bekliyor duvarda tedirgin seni.
Pul pul dökülüyor ardında sırça.

9. Yüzüme senin kaçamak bakışında,
Öyle bir şey var ki söze gelmez;
Çekirdek gibi olgun bir elmanın karnında.

10. Bana kalırsa bizim içindir coşkuları;
Bu duru sevda göğünde,
Ardarda güvercin taklaları.

11. Saçlarımı taradım, toparladım ortalığı;
Çay demledim senin için,
İçimde bir terminal kalabalığı.

12. Senin çıplak gövdene bakmak,
Her seferinde apansız
Karşıma çıkan bilmediğim bir sokak.

13. Herkes tedirgin hazırlanırken kışa;
Sevgilim biz bu yatakta seninle
Ter içinde soluk soluğa.

14. Sen sofra bezini sevgiyle sererdin.
O zamanlar su azizdi, ekmek bereketli,
Ben daha gençtim.

15. Yeni ölmüş birinin gözlerini örter gibi,
Siyah uzun saçlarından
Usulca geçirdim üzgün elimi.

16. Su aydınlıktır sevgilim,
Bir boyut kazandırır döküldüğü yere;
Gözlerin kadar parlak ve derin.

17. Kaktüse diken ve bir mühre benzeyen
Yara izi yanağındaki,
Ne çok yakışıyor yüzüne bilsen.

18. Masamıza düşüp kırılan yağmur damlası,
Susuyorduk da suskunluğumuzu noktalıyordu,
Bir tentenin altında ikindi sonrası.

19. Çıkarıp yavaşça yüreğimi göğsümden,
Sildi bir lâmbanın isli şişesi gibi
Yumuşak tülbentini geçirerek içinden.

20. Döşeğimize girerken dünya işleri,
Uykusuz bir geceyi sökerek
Düşündüm değişen beraberliğimizi.

21. Ağzımda pas tadıyla hoşçakal dedim;
Kulesinde gözlerimin iri bir çan
Sallanırken dilim dilim.

22. Kapıda sen ve tekir kedi;
Sabah kederle çıkarken evden,
Bugünden öptüm yarın için seni.

23. Sen aklıma düşünce bir rüzgâr
Duyarım dolar içime
Ve göğsümde bir pencere hızla çarpar.

24. Gıcırdıyor yüreğimde boşa dönen bir çıkrık.
Yanında senli günlerimden kalma
Kuma gömük bir testi kulpu kırık.

25. Kulağıma sinmiş sesinden bir küçük yonga;
Adımı ünler gibi birden
Düştü dönerek sessizlikte boşluğa.

26. Göğü yıldız, yeri buz bir gecede;
Sırtımda demirbaş battaniyem,
Seni gördüm düşümde.

27. Bak bu yıl da eridi dağların karı;
Hasretim eksilmedi ama,
Akarsular çözüldü zamana karşı.

28. Yosunlu yüreğim kaç yıldır aşksız.
Seferden alınmış bir gemi eskisi,
Mendireğe çekilmiş bomboş ve bayraksız.

29. Kapı arkalarında, askılıklarda durdum.
Ben yıllarca aksak bir aşka
Boynu bükük baston oldum.

30. Biz yine de aşkla bağlayalım sözü,
Samanyolu bir aşkla;
Körükçü bas kola canlandır közü.

III.
DÜNYA ÜZRE

1. Birazdan akşam olacak ve günün tortusu
Kuşlarla çökecek çatıların üstüne.
Geriye kalan rüzgârın üzgün uğultusu.

2. Hiç ses olmasa da bir ses üretir şakak kulağa.
İncecik bir damar durmadan atar;
Yaklaşan adımlarla basarak toprağa.

3. Taş bir ağıldadır geniş bozkırda;
Çünkü evcildir acı,
Alışkın insan sıcaklığına.

4. Sisle tüylenmiş şu soluklu dağ,
Bir leşti dün baktığımda.
Bugün bir kedi sırtı gibi yumuşak ve sağ.

5. Yağmur sonrası, puslu gök ve toprak kokusu...
Çektim içime sessizliği;
Sazlıktan bir alaca kuş uçtu.

6. Çoban içindir çıngırak sesi.
Takısıdır hüznün,
Yalnızlığın vazgeçilmez simgesi.

7. Sözcükler nesnelere ne katar?
Çok düşündüm bunu,
Karşımda kaplan-sırtı dağlar.

8. Yüzüne uygun bu öksüz acı;
Çatlak olgun yemişleriyle
Bir duvar dibinde kimsesiz incir ağacı.

9. Duru bir suyun dibinde bir yumak ışık
Gibi duruyor uyuyan çocuk;
Yüzünde gülümseme düşüne yapışık.

10. Sizin yüreğiniz açık değil örtülü;
Bir boşluktur sevginiz,
Sevmezlikten birkaç sıra sökülü.

11. Bin teşekkür sardunyanın şirin sözlerine;
Enginim ben dedi dar olsa da yerim,
Sokağa bakan pencerenin önünde.

12. Bakır çalığından zehirlenip ölüyor,
Şu son günlerde hiçbir kuş,
Hiçbir avuçtan yem yemiyor.

13. Güz rüzgârı döktü bütün yaprakları.
Duruyor yenmiş balıklar gibi
Dereboyunda kavak kılçıkları.

14. Yalnız çocuklara gülümseyerek bakardı.
Onu bekâr odasında ölü buldukları gün,
Yüzünde aynı gülümseme vardı.

15. Hiç çekinmeden yaklaşabilir insan puhuya.
İki göz gibi parlayan benekler varmış
Gece kelebeklerinin kanatlarında.

16. Sık sık nefes çeken cıgarasından
Saz benizli bir ihtiyar;
Yılan yakalamakmış merakı yılan korkusundan.

17. Kafeste kuş zor da olsa,
Çarpan bir yürek gibi
Can veriyor sessizlikte eşyaya.

18. Yaşamak şakaya gelmez ciddi bir iştir.
Ancak bunu bilenler
Hayatı bazen hafife alabilir.

19. Bu ayın kumarbaz bir sevdiği var;
Bundan olsa gerektir
Durmadan, bir eksilir bir artar.

20. Bir tanrı yücelten insan soyunu;
Yuğrulmuş balçıkla ve kanla,
Başında kaynaşan sinek bulutu.

21. Hatmi diyor ki; sizden bana ne!
Varım ben bu dünyada;
Siz bilseniz de bilmeseniz de.

22. Söyleyin sizce nedir gerçek?
Bir kayıp alyans belki çöpler arasında;
Hurda toplayan birinin eline geçecek.

23. Ömür boyu didinerek öder insan
Yalnızlığın bedelini.
Sahip olur ancak öldüğü zaman.

24. Bir kamyon gördüm güvercin dolu.
Birkaç güvercin ürküp havalanınca
Anladım buğday yüklü olduğunu.

25. Belleğinde aksayan bir ayak sesi;
Kimsenin geçmediği bir uzak yol,
Gider gelir kendi kendini.

26. Hasretin eğe gibi pürtüklü,
Boz bir yılan olduğu
Bugünlerdir acıyla aşındıran yüzümü.

27. Gece, yanıltıcı lüks lâmbaları;
File kepçeleriyle avcılar
Toplarlar ışığa gelen bıldırcınları.

28. Evet, güneş doğup batıyor eskisi gibi
Ve hâlâ doğuruyor kadınlarınız.
Ama pek yufka bir kalkan bu sizinki!

29. Dağınık iskemleler, iskele meydanı;
Kıyıda kayıklar kıpır kıpır
Sevgiyle anıyorlar geçen yazı.

30. Gün geçer dün olur, yarın gelir bugüne.
Ayrılık kapını çalmadan
Sen bir ölüm beğen ölümlerden kendine.

IV.
TARİH ÜZRE*

* Metin Altıok'un bu şiiri *Gerçeğin Öte Yakası*'nın bir bölümüdür ve ilk kez bu kitapta yayımlanıyor. (Y.N.)

1 Koskoca Osmanlı tarihi;
Gözleri fıldır fıldır dönen,
Kesikbaşın esrarıdır sanki.

2. Tepelerden Ankara ovasına,
Yıldırım gibi baktım;
Kimseler yoktu ortada.

3. Yürek de elbet fetrete düşer,
Biten bir aşkla yenisi arasında;
Şaşırır menzilini, ayağı sürçer.

4. Kimi şehzadenin tahta çıkardı yolu,
Bahtı karaydı kiminin;
Cellat kemendiyle kesilirdi soluğu.

5. II. Mehmet artık Fatih olmuştu
Ve o ince yay burnunu,
Sonunda İstanbul'a da sokmuştu.

6. Bir odalığın kadife yüreği
Mücevher kutusu gibidir;
Ama hiç dolmayacaktır içi.

7. Aslanpençesinden ölmesi
Yavuz Sultan Selim'in
Aslında biraz tuhaf değil mi?

8. Siz Barbaros'un Preveze'deki
Müthiş yalnızlığının
Evcilini görmelisiniz bir de bendeki!

9. Haremde cariyelerin çoğul hüznü,
Hadım erkeklerin yanında
Çaresiz bir şenliğe dönüşürdü.

10. Biraz yıpranmış da olsa tertemiz
Kitab-ı Bahriye'nin sayfalarında
İçin için uğuldayan bir deniz.

11. Evet gerçi fetihle girdi ama;
İstanbul'a ezan
Yakıştı ancak Sinan'la.

12. Osmanlılık üç kıtaya yayıldı;
Ama güngörmüş Anadolu,
Yine de hiç Osmanlı olmadı.

13. Kanuni sefere çıktığında
Ordusuyla Zigetvar'a;
Bir pıtrak vardı atının sağrısında.

14. Hazırlık olsun diye sefere,
Kışlada yeniçeriler
Dama oynarlardı hep ölümle.

15. Güz yaprakları bahçeleri kapladı;
Hem bilir misiniz?
Sokullu da sarışın bir adamdı.

16. En namuslu padişah III. Mehmet oldu.
Yemek içmekten kesilip biçare,
Kötü gidişattan genç yaşta öldü.

17. Bugüne kadar sizin anlaşılan,
Bir Genç Osman'ınız da olmamış;
Sessizce hep içine kanayan.

18. Kösem ki adamı üstüne çeker
Ve içini post gibi
Bir çırpıda boşaltırmış derler.

19. Uyandı erken ve sahte bir kıyamette;
Meyvesi insan başı olan ağacı gördü,
İstanbullu bir sabah Sultanahmet'te

20. Bre Evliya bunca dolaştın
Hem Osmanlı hem de Rûm mülkünü;
Bari iyi yerde dükkân açaydın.

21. İhanet acısıyla Merzifonlu;
Tuttu Viyana yerine
Padişaha güzel başını sundu.

22. Lâle devrinin yürüyen şamdanları,
Tersine yanıyor geçmişte şimdi;
Bugüne uzayan imgesel mumlarını.

23. Yumuşak huylu III. Selim'in
Göğsündeki hançer yaraları,
Çiçek açmasıydı bir bakıma öfkenin.

24. Görünüşte şaşmasa da menzilini;
Osmanlının dönek oku,
Kovalar hep kendi gezini.

25. Damdan indirilip tahta çıkarılan
II. Mahmut ileri görüşlüydü;
Yıldızlarla başbaşa kaldığından.

26. Gece İstanbul'a çöktüğünde;
Saraydan gelen garip titreşimlere,
Köpekler ulurmuş her dönemde.

27. Uçarken Galata kulesinden;
Eylemine kenar süsü olarak,
Balıkları düşündü Hezar-fen.

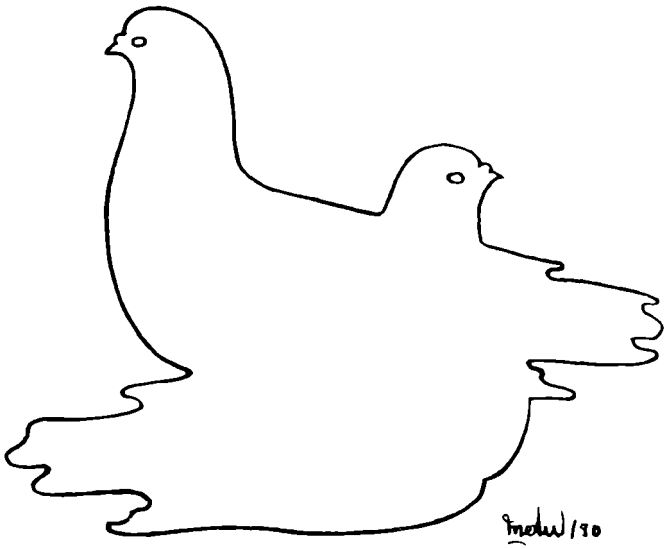
28. Sultan Aziz iyi güreş tutardı;
Yine de bileklerini keserek,
Kendini paranoyadan ancak kurtardı.

29. İstanbul'dur derim elbet;
Geçmişini, şimdisini
Çekinmeden yakan tek kent.

30. Ve çınarlar, ulu çınarlar;
Geçmişin debdebesiyle,
Bazıları hâlâ dimdik duruyorlar.

Dörtlükler ve Desenler

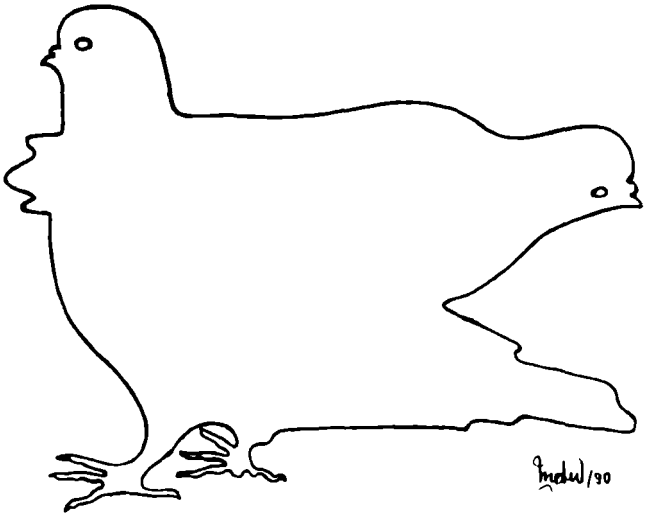
1. baskı, Elyazıları Yayıncılık, Eylül 1990.

ÖNSÖZ

Ey okur; bu dörtlükler uykusuz gecelerde,
Contası bozuk bir musluktan damladı.
Kâh ben oldu, kâh siz oldu dizelerde,
Eksik gedik ne varsa bir bütüne tamladı.

Umut unutulmadı elbet seğiren derisiyle
Renkten renge girerek örgüyü nakışladı.
Dörtlüklerin yazarı doğrusuyla eğrisiyle
Bir yaşam sürecinden kesitler amaçladı.

Modul/90

1. "Ben" diyorsam eğer bilin ki o sizsiniz.
Ne çok şey paylaşıyoruz sizinle,
Sessizce ve belli belirsiz;
Kiminizle acıyı, umudu kiminizle.

2. Kuyulara bakraç indirilmez ya her zaman;
Havaya uçurtmalar salınır coşkuyla bazan.
Tek anlam bağıdır gökle yer arasında
Yumruk kadar yüreğiyle uçsuz bucaksız insan.

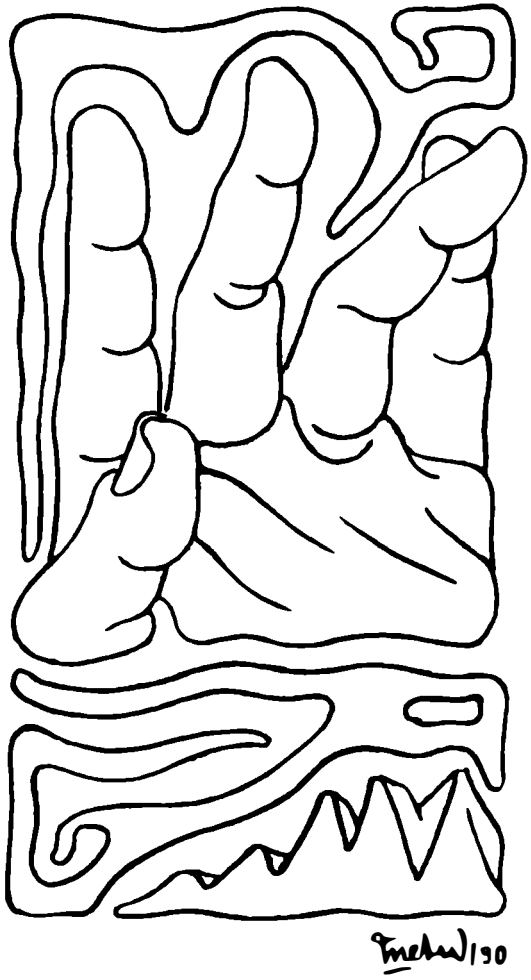
3. Ömrümce kendimi hep sözde buldum;
Söz cehennemdi yanıp kavruldum.
Yeniden doğdum kendi külümden,
Ben Anka'ydım konuşuldum.

4. Sonunda her güçlük elbet bir gün çözülür.
Yen ağzıyla dirsek yamaya yamaya,
Bugünleri de gördük çok şükür;
Ne yen kaldı, ne dirsek ortada.

5. Bir sözle soğur, ısınır bir sözle;
Sözden çıkıp yine söze girerek
Dolaşır o müthiş dönencesinde
Kulakla dil arasında gezegen yürek.

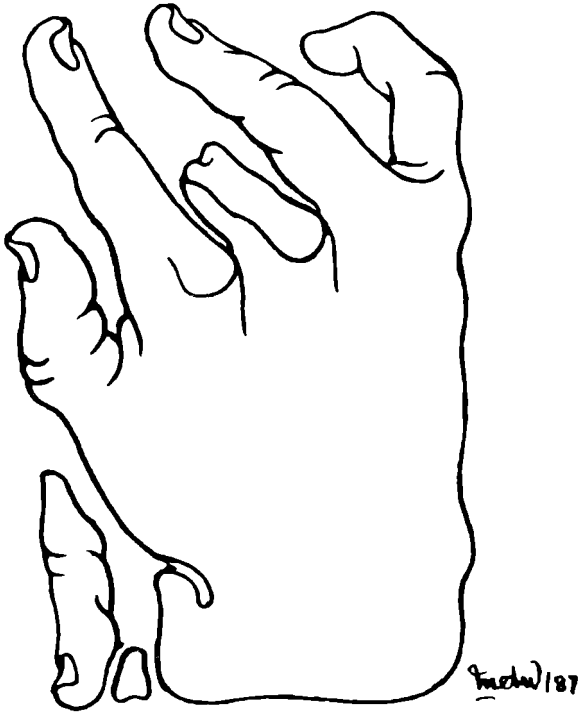
6. Yıllardır herkesin bu garip ülkede
Sanki kadermiş gibi çektiği;
Yanlış iliklenmiş gömlekte
Bir düğmeyle iliğin gülünç çaresizliği.

7 Bir sabah baktım ki aynamın yüzü,
Sanki Urfa'nın Halil-ül Rahman gölü.
Balık kaynıyor içi kıyamet gibi;
Eh, bu da bir şairin özel şiir ödülü.

8. Sözel gerçek daha zengindir yaşanan gerçekten;
Bir gömlek giydirir ona saf ipekten.
Siz hiç buz kesip, taş kesildiniz mi,
Ömrünüzün bir yerinde yaşayıp giderken?

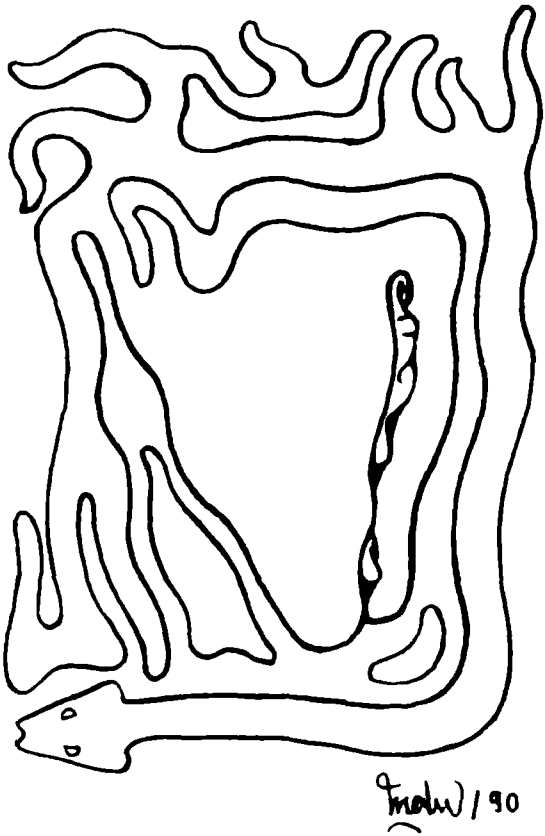
9. Ağıtlardan geçti yıllardır sesim;
Onu gözyaşlarıyla silip temizledim,
Yeni bir ses edindim kendime
Ölüme küçük adıyla seslenmek için.

10. Sanki uyanık görülen düş
Tüterken yangın yerleri
Geceye bir masaldan düşmüş,
İki akasya salkımı elleri.

11. Benim dağbaşlarında sürgünde bir denizim var;
Nereye gitsem ardımsıra gelir dalgalar
Uzadıkça uzadı bu sancılı sürgün;
Birer birer ölüyor yâdımdaki martılar.

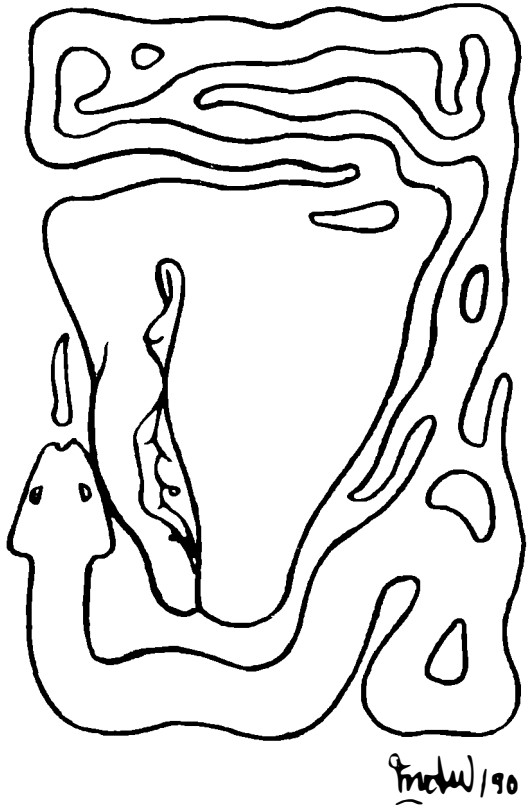
12. Hapishaneler insan dolu kum gibi.
Dışarda bir buruk özgürlük zakkum gibi.
İçerde de, dışarda da zor iş yaşamak;
Hem varım hem yokum gibi.

13. Onyedibinyüzyetmişbeş gün geçirmişim.
Kırkyedi yaş üzerinden hesabettim;
Üçyüzaltmışbeş gün sayarak bir yılı.
Neyse; üç gün sonra nasılsa döneceksin.

14. İnsan usul usul ölmek için gelir dünyaya.
Başlar her gün biraz daha insan olmaya.
Ve ölürken usul usul ne tuhaf;
Aşık olur, kedi besler, isim verir eşyaya.

15. Kendimden geçmek için aylarca didindim;
Yüreğimden yüreğine kazdığım tünelde.
Sonunda senin yumuşak toprağına girdim;
Bundan sonrası kolay gidecek herhalde.

16. Geçmişe özlem gelmişse bir toplumda gündeme;
Bugünden hoşnut değil demektir kimse.
Ama geçmiş güzellikleri yaşatmak için,
Gönlü yok kimsenin gül yetiştirmeye.

17 Sevgilim korkutmasın seni gözlerimin
Ta içinden bakan uykusuz puhu.
Çünkü o yaşadığımız bu karanlık günlerin
Yarattığı soyut bir direniş ruhu.

18. Ruhi ağabey gürül gürül sesiyle su gibi
Bulanmadan, donmadan ne güzel aktı gitti.
Kentlerden, alanlardan geçti de;
Bunca çevre kirlenmesine bana mısın demedi.

19. Kasığımda sanki dikenli bir kirpi
Varmış gibi sızlayan fıtık
Ve başımın üstünde savrulan tipi;
Yaşlılığa alışmalıyım artık.

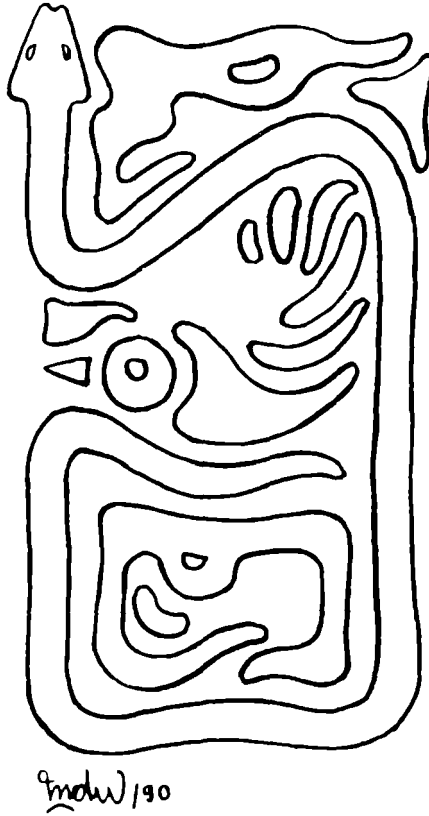
20. Kimilerinin o zarif davranışlarından,
Süzme sözlerinden taşan kültür;
Kanter içindedir aslını ararsan,
Can havliyle paldır küldür.

21. Bu özgür acılar cumhuriyetinde,
En büyük acı duygulara gem vurmak.
Yanıyorum karşı konmaz bir istekle,
Namlusu düğümlü nagant olarak.

22. Eskiden insanlar vefat ederdi.
Ölümü ölerek ilk kez Ataç getirdi.
Artık kimi ölürken, kimi vefat ediyor;
Yani önümüzde bir seçenek belirdi.

23. İçimde sessizce büyüyen
Nedensiz bir iyimserlik filizi,
Yolda keyifle giderken;
Sanki gölgeme basıyor birisi.

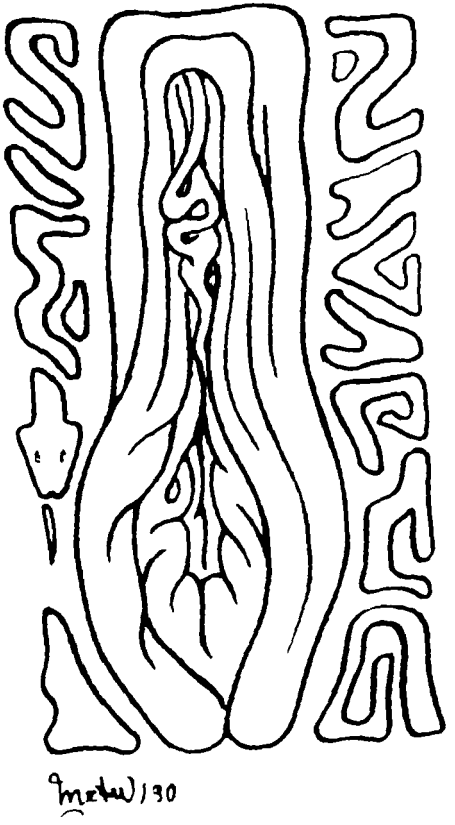
24. Sizin bu çağ yangınında
Verdiğiniz soğuk savaş;
Kızgın alevler ortasında,
Gözlerinizden akan yaş.

25. Senin yaprak döken solgun yüzünde,
Ayrılığı gözlerinden okudum.
Ebruli çiçekler açan hüzünde,
Kendime çileli bir yol dokudum.

26. Yoksulluğun dilsiz kasabasında,
Herkes evine çekilip kapılar kapandığında;
Hayalet yalnızlığı ürperen sokakların,
Hâki bir ıslıkla dolaşır dudağında.

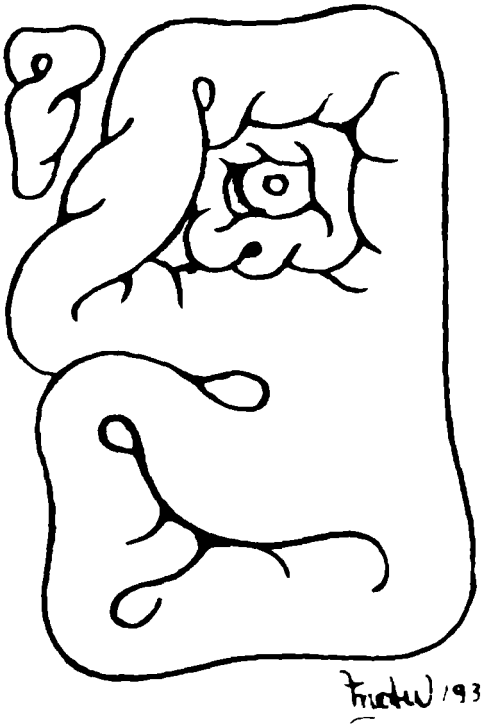
27 Şu benim evinde kedi özleyen şiirim;
Öç alır benden yıllardır bilirim.
Yaşamak varken sıcak odalarda;
Garlara, garajlara, otellere düşerim.

28. Yüreğinden gelen gizli iniltiye,
Ne zaman kulak verirse insan,
Korkmadan deliririm diye;
Erişir evrenselliğe işte o zaman.

29. Bir sahaf kitabındaki nem ve küften
Elime geçen inanılmaz sevinci
Birilerine geçirememekten
Gelişti bende bu bireysellik bilinci

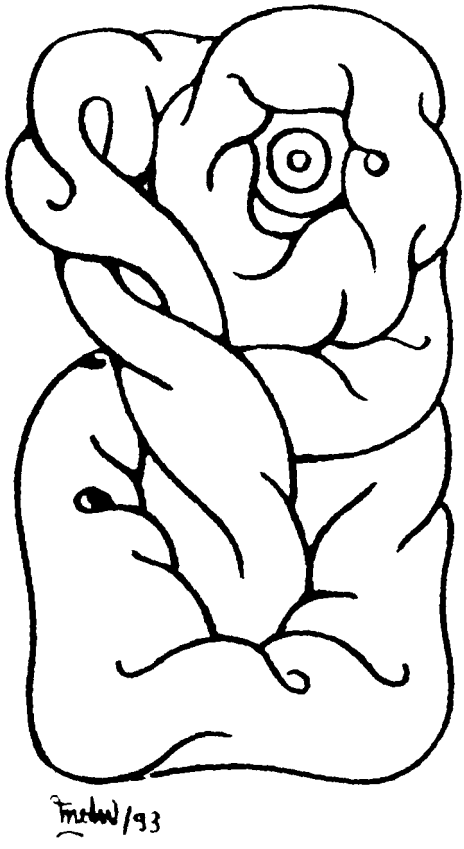
30. Kendine ve başkalarına yönelik,
Yokluk içinde bir varlığı sürdürmek;
Şimdilerde kaybolmuş müthiş bir incelik
Bir paltoyu tersyüz ettirip giymek.

Fricke 1993

31. Senin ay aydınlığında geçen geceler;
Can bir yana düşer, ten öbür yana.
Dilim tılsımlı bir sözcüğü heceler;
Tan bir yana düşer, ben öbür yana.

32. Kaç ananın kırık umutlarından
Solgun bir hüzünle havalanan,
Kuş sürüleridir bunlar, her akşam
Şehrin üstüne kül olup yağan?

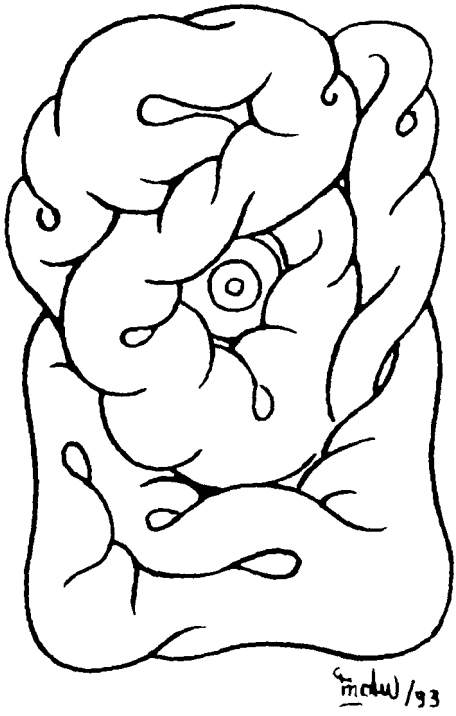
33. Hep başka biçimde ve başka yerdeydi.
Hiç birinde kalmadı gözüm ama;
Bir ekin tarlasında gördüğüm gölgemi,
Biçip de götürmek isterdim odama.

34. Bazı şeyler vardır insanı değiştirir;
Siz böyle ne çok, hep kendinizlesiniz.
Örneğin çarşıda bir çocuk, ille diretir;
Necatigil diyor ki, bakıp da görmediniz.

35. Savrulup açılmış düzensiz yorgan
Ve buruşmuş çarşafıyla bomboş bakan,
Garipliğiyim toplanmamış bir döşeğin;
Başucunda çalar saat bulunan.

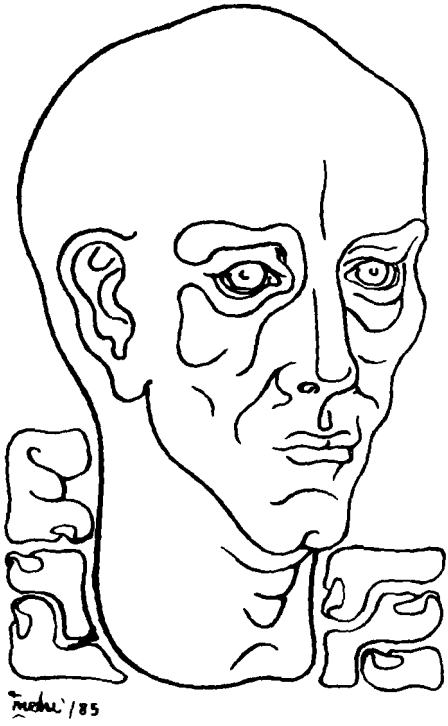
36. Bir sap gelincik iki taş arasında,
Bulmuş da boyunu uzatan hızı,
Sallanır durur çiçeğiyle rüzgârda;
Bütün gelinciklerden daha kırmızı.

/93

37 Sevgimde açılmış bilinmedik bir yara,
Uykusuz gecelerde için için kanıyor.
Dönüşüp bir pişmanlık armasına,
Bu sevdadan vazgeçerim sanıyor.

38. Bir hız; pazartesiyi salıya bağlayan.
Belki de yaralı bir hayvan;
Kan damlaları bırakan ardında.
Bu acılarla geçen pervasız zaman.

39. İnsanın zor zamanda tutunacağı,
Bir dal umut vardır ya yüreğinde;
Benim de gönlümde bir isli sacayağı,
Hâlâ duruyor küller içinde.

Fuchs / 85

40. Bir deniz kabuğunda dalgaları duyanlar,
Söyleyin bana gözünüzü kırpmadan;
Boş bir mermi kovanı sizce nasıl uğuldar,
O hassas kulağınıza koyduğunuz zaman?

SÜVEYDÂ

1. baskı, Korsan Yayıncılık, 1991.

Karım Nebahat Altıok için

BİR YÜREK DÖKÜMÜ

Yeni bir sözcük öğrendim geçende rastlantı sonucunda;
Eskiden yüreğin ortasında bulunduğu sanılan siyah nokta,
Yani mecazi anlamda bir gizli niyet bir duygu ve düşün
Ve bitkibiliminde tohumun içindeki o itici güç sürgün.
Yoklayın kendinizi şimdi hepiniz sonra söyleyin bana;
Nedir yüreğinizdeki siyah nokta gizli niyet süveydâ?

BEN GÜL VE ZAKKUM

Yüreğimden çıktım yola;
Gül de geldi, zakkum da,
Peşimizsıra acı,
Beni, gülü, zakkumu
Yolboyu kanata kanata.

Az gittik, uz gittik;
Geldik bir başka yüreğin
Nasırlı kıyılarına.
Ben, gül ve zakkum
Peşimizdeki arsız acıyla.

Zakkum acıdı için için,
Gül kendini yele verdi
Savruldu havaya.
Ben bir boşluğa düştüm;
Düşerim, düşerim hâlâ.

Ve acı kalakaldı ortada;
Nasırlı bir yüreğin
Duyarsız kıyılarında.
Yalnız, yapayalnız;
Yandı bitti, kül oldu...

Biliyorum bu şiirden
Pek bir şey anlamadınız;
Kimse ermedi muradına.
Ben, gül ve zakkum
Hesaplaştık acıyla.

HESAPLAŞMALAR

SEVMİYORUM SENİ

Şimdi benim buzdan bir döşekte
Üç büklüm olmuş zavallı sevdam,
Üşüyorsa ölesiye yalnızlıktan;
Bil ki senin hep böyle güvensiz,
Yaşamdan korkar oluşundan.

İşte bunun için sevmiyorum seni.

Şimdi benim bir han avlusunda
Hiç bitmeyecek umutsuz kavgam,
Soluyorsa başı önde yorgunluktan;
Bil ki senin hep böyle umarsız,
Yarını göze alamayışından.

İşte bunun için sevmiycem seni.

GEREKÇE

Elimde bir sevda dilekçesi
Ve mevsimlerden sonbahar;
Beni zamana havale ettiniz.
Önümde uzun bir kış var,
Hüznümün güncel gerekçesi.

Gökyüzünde katar olmuş turnalar.

Herkesin bir değil sevgisi;
Kimininki her eve sığar.
Sizin buzul yürekleriniz
Benimkini yaban yaptılar;
Kan damlatır peşisıra ezgisi.

Birbirini satar olmuş insanlar.

İZİN VERİN DE

Benim bu dünyada bir yerim olmadı,
Kuytu gövdemi saymazsak eğer.
Gövdem ki varla yok arası,
Hem varlığa, hem yokluğa değer.
Ama yüreğim hiç solmadı.

Bir gül koklayayım izin verin de.

Ben yaşama da, ölüme de inandım;
Tamamlarlar sanırdım eksiklerimi.
Çarşıları hep birlikte gezerdik;
Biri dostumsa, sevgilimdi öteki.
İkisinin adını yanyana andım.

Bir soluk alayım izin verin de.

ŞİMDİ GEL

Sevdaydı bulduğum sende,
Sende buldum senden geçtim.
Terkettim sanma sakın;
Yeni bir hızla bilendim,
Çağıldayan özgür sesinde.

Şimdi gel durdurma beni.

Çünkü sevda bir nehirdir,
Akar insan bütünlüğüne.
Türlü kollar alarak
Katar onları benliğine.
Yürekten yüreklere yönelir.

Şimdi gel dondurma beni.

HELE

Kirletip çevremi yoz uyumlarıyla,
Beni bir garip leke yaptılar;
Tertemiz bir zamandan kalma.
Şimdi üstümü tinerle siliyorlar,
Durmadan bozaran utançlarıyla.

Hele durun silsinler bakalım!

Benim ölümden bir oğlum var,
Anasına verdiler velâyetini.
Dokuz yaşında olmalı şimdilerde;
Sarışın bir oğlan civanperçemi.
Bunu onlar da hasetle biliyorlar.

Hele durun bilsinler bakalım!

ELİF

Uzun karanlık saçlarını
Gece gibi serdi yastığıma;
Dolunaydı sanki yüzü
Karanlığın tam ortasında.
Öptüm yeşil dudaklarını.

Soluğum kınalandı.

İşte böyledir benim bu
Tekinsiz yalnızlığım;
Kendine derinlikler edinir.
Bense batar çıkarım
Bozbulanık bir tutkuyu.

Elifim noktalandı.

DÜŞERİM

Bazen oturduğum yerde
Kendi kendime dalıp giderim,
Bulanık geçmişimle.
Genişleyen halkalar çizerim,
Bir düşün uyanık imgesine.

Gölünüze taş düşerim.

Sizse hep konuşursunuz
Sığınıp kof sözlere,
Kaçarak kendinizden
Uğuldayan hüznünüzle.
Telâşla geceyi bulursunuz.

Gözünüze yaş düşerim.

SARIL BANA

Bu yaşa geldim içimde bir çocuk hâlâ
Sevgiler bekliyor sürekli senden.
İnsanın bir yanı nedense hep eksik
Ve o eksiği tamamlıyayım derken,
Var olan aşınıyor azar azar zamanla.

Anamın bıraktığı yerden sarıl bana.

Anıların kar topluyor inceden,
Bir yorgan gibi geçmişimin üstüne.
Ama yine de unutuş değil bu,
Sızlatıyor sensizliği tersine.
Senin kim olduğunu bile bilmezken.

Sevgiden caydığım yerde darıl bana.

GERİYE KALAN

Bir anahtar verdindi bana,
Kabaran yüreğimi bilerek.
Kullanıp durdum onu gönlümce,
Aşkıma kenar süsü diyerek;
Aşındırdım dişlerini zamanla.

Geriye ben kaldım işte.

Yalan olur sevmedim dersem;
Ama yolcu yolunda gerek.
Ey ömrümün uğuldayan durağı;
Yanlış bir hesaptan dönerek,
Benli günlerini sil istersen.

Geriye sen kaldın işte.

TAMAH

Şu içimde köpüklenen güngörmemiş sevdayı;
Suçmuş gibi öfkeyle hep ağzıma tıktılar.
Bulamadım yüreğimin menzilini, yolunu.
Beni geçip bozbulanık, bir kuyuya aktılar;
Kararttılar cebimdeki kuş sulağı aynayı.

Kırmızı gül giderayak sende kaldı tamahım.

Bir şehlâ sabahla göçebe akşam arasında,
Çoğalttı azıdişlerini durmadan zaman.
Bense düştüm peşine cevapsız soruların,
Alnımdan başlayıp yüzümü acıyla buruşturan;
Sevdayla tenin sallanan yırtık ufkunda.

Kırmızı gül giderayak sende kaldı muradım.

AYKIRI SEVDA SÖZLERİ

1.
Sevdiğim, tabutum, ak kefenim;
Derin ve dar mezar çukurum benim.

2.
Yeni bir kalıba dök, beni arıt bir potada.
Geçmişim saklı ama geleceğim ortada.

3.
Kabahatinden daha büyüktür özürü;
Yüreğimin, âşık olmaktan ötürü.

4.
Sen vazgeçilmez kötü bir alışkanlıksın;
Cinnete ve ölüme kapı açan esrarsın.

5.
En büyük yanlış bir kadına bağlanmaktır;
Gerçek aşk bir kadından kadınlara akmaktır.

6.
Seni kuşanıp çıkarım sokaklara.
Tuhaftır; hep ben olurum hazır patlamaya.

7.
Yüreğime benzin döküp kibrit çakan;
Ey usta kundakçım iz bırakmayan!

8.
Söylentiler çıksın, elimi kana bula;
Yeter ki günlerim olsun çırılçıplak koynunda.

9.
Kumar borcum, yani namusumsun;
Masum değil, iflâh etmez tutkumsun.

10.
Bütün pislikleri ortaya çıkardığından,
Âşıksam nefret ediyorum yaşamaktan.

11.
Aşk bütün kötülüklerin anasıdır.
Her aşk sonunda bir bozgunun anısıdır.

12.
Seninle içimde bir yakın ölüm sevinci;
Sen vaktini şaşmazsın salgınlar gecikmeli.

13.
Aşkın fincanından kayıp gitmiş bir pul sırça
Ve güve yeniği umudun havlı kumaşında.

14.
Benim soluğum barut kokar ve de kan.
Seninki bir ağıttır kendini yerden yere vuran.

15.
Bu ham dünyada zoraki bir söz gibi sevgim.
Sevsem sana yazık, sevmesem incinirsin.

16.
Sevgimiz bir taştır yarısı gömük toprağa;
Kaldırsan böcekler görürsün altında.

17.
Temiz kalmış ne bulunur bir çöplükte!
Aşk da kirlenir elbet insanla birlikte.

18.
Gözlerine derinden ne zaman baksam;
Hep uzaklaşıp giden yalnız bir adam.

GAZELLER

ZAMANLI GAZEL

Kendini yollara vurdun, değişen çevreye kandın bir zaman
İçinde dönenen başıbozuk sıkıntı, geçer sandın bir zaman

Donmuş kentlerden geldin, sen bu kavruk yangın yerlerine
Ürperen yalnız yüreğini, kızgın gurbete bandın bir zaman

Düşündün geceler boyu, peşinden gelen tekinsiz geçmişini
Gönlündeki göçük aşkın oduna, için için yandın bir zaman

Sonunda gide gide, adına uygun düşen, yalnızlığına kondun
Yorgun bedeninde zamana karşı, çırpınan candın bir zaman

Üzülme Altıok Metin, hüzünlerle geçen tarazlanmış ömrüne
Sen yoğun sis içinde sesi duyulan, uzak çandın bir zaman

KUŞLU GAZEL

Koyup zarfın içine, üstünü acıyla pulladım
Sana bir sevinçlik menevişli kuş yolladım

Son kuşlarındı bunlar, dedim telef olmasın
Geçti artık göğsümde kuş barınmaz anladım

Esti rüzgâr bozuk bozuk, örselendi yüreğim
Eksik gedik nem varsa ezberden tamamladım

Bende sönen şavkıması sürsün diye yaşamın
Bu kuşları senin için gözlerimde sakladım

Kim sürmüş Altıok Metin dünyanın sefasını
Kirletilmiş bir zamanı yürürken adım adım

ZOR ZAMANDA GAZEL

Bir gün gelir bu kör acı kendisine bilenir
Zamana katmer katmer, bir gül anlam eklenir

Geçip gider düş gibi, bu kavkılı zor yıllar
Dar kundakta ak bebeler sevdalara dillenir

Sık dişini, yılma sakın, vazgeçme bu umuttan
Elbet bir gün insanlar hasretle kenetlenir

Gör işte o zaman, devranını küskün dünyanın
Bilinmedik cemrelerle bak nasıl çiçeklenir

Görmese de Altıok Metin oğul veren günleri
Toprağın tavından sezip, kemikleri şenlenir

YOKUŞ YOLDA GAZEL

Sen ömrünü gönlünce, hep yokuşta gittin
Gülünü dikenli bir sapta açmayı seçtin

Güzel şey oldurması insanın ham gücünü
Bak yarı yolu işlek bir yürekle geçtin

Açıldı gözün gönlün, kuşladın can evini
Kendine sevgiden duru bir esvap biçtin

Şimdi sen ürperen ücra bir han gibisin
Sızlanma boş yere, çünkü bunu hak ettin

İşte Altıok Metin, ol serencam böyledir
Bir amaç uğruna ne dostluklar tükettin

KAR ALTINDA GAZEL

Geçmişi bir yana bırak, ömre zarardır
Yaranı yumuşak, yeni bir aşkla sardır

İnsanın yüreğinde, geçen zamana karşı
Her zaman diri, bir parlak köz vardır

Senin pıtraklı sesine en uygun vezin
Taştan taşa vuran, çalık akarsulardır

Düş yollara yeniden harlı bir umutla
Acını kuşlayacak bu lânetli karardır

Aldanma Altıok Metin, sultasına kışın
Bak önümüz kıpır kıpır tazê bahardır

SORULU GAZEL

İnsanoğlu gide gele gündüzünden gecesine
Gün olur canlı bir soru edinir kendisine

Kimliksiz bir ot gibi sanki adı konmamış
Çimlenerek inceden kök salar düşüncesine

Başlangıçta umursanmaz, unutulur bir süre
Ama o ısırgan soru güç katar aç imgesine

İkiye böler insanın sürüp giden yaşamını
Sızlayan bir milâttır set çeken öncesine

Neydi Altıok Metin senin dikbaşlı sorun
Ki yıllardır gurbeti mesken ettin sesine

KANA GAZEL

Kandır can veren kan dökenin de gövdesine
Delik deşiktir uykusu, kan damlar döşeğine

Sofrasında ekmek kanar bölününce sımsıcak
Kan sızar su testisinden, ince ince dibine

Kan döken kurtulamaz eline bulaşan kandan
Sinekler üşüşür bıraktığı parmak izlerine

Silinmez hiçbir şeyle, akan insan kanıdır
Toprak bile içemez, sindiremez onu kendine

Sen söyle Altıok Metin, dökülen sıcak kanı
Ki kan sıçrasın senin de incinmiş şiirine

DOĞUYA GAZEL

Bir uzak köpek havlar doğunun sessizliğinde
Sızlatır en yumuşak yeri insanın benliğinde

Başlar engin saltanatı tekinsiz yalnızlığın
Sancak taşır, at koşturur duygu derinliğinde

Ve sen göğsünde sen olmayan bir başka benle
Yaşarsın ancak umudun o mayhoş serinliğinde

Yeni bir gerçek edinirsin kendine düşe ekli
Kıpkızıl güller açar yerleşik bezginliğinde

Sen ki Altıok Metin, kimliksiz ölüler gördün
Ömrünün on yılını geçirdiğin doğu illerinde

KALANA GAZEL

Bana geçen bunca yıldan bir uyuşuk kış kaldı
Hem önüme, hem ardıma ayni solgun bakış kaldı

Sanmayın ki gün görmedim bu dengesiz dünyada
Gördüm ama bozbulanık, aklımda bir akış kaldı

Çiçeklendim sevgilerle, hüzünlerle renklendim
Bugünüme yanardöner bir anlamsız nakış kaldı

Ben yine de yüksünmedim kendi güzel yaşamdan
İşte artık gidiyorum, son kapıdan çıkış kaldı

Unutma Altıok Metin, durmak bilmez akar zaman
Son askeri darbeden birkaç cılız alkış kaldı

AZALAN ÖMRE GAZEL

Zaman eksiltir insanı, her geçen gün, ömründen çala çala
Geçende oturup düşündüm, ne kadar kaldığımı, azala azala

Sonra çıkıp yürüdüm, içki de istemedi, her nasılsa canım
Tesbih gibi çekip geçmiş yılları, yüreğim darala darala

Bu dünya bâkidir ve herkesten, elbette bir şeyler kalır
Kanayan bir sevda kalacak, delik deşik, benden kala kala

Ben sizleri içinizdeki, o bilmediğiniz, yüzünüzle sevdim
Usandım yıllar boyu durmadan, kuyulara bakraç sala sala

Yetti artık Altıok Metin, sürdüğün şu pıtraklı zor ömür
Tuzak ol bir ölüme, denizler gibi, var git çoğala çoğala

CEMAL SÜREYA İÇİN BEŞ ŞİİR

I. BİR İNCE HİLÂL

Düşüne girerdi kimi zaman
Muğlâk ve çocuk olarak
Hep bir sürgünü giderdin
Sözleri ağızlarına kilitli
Bazı uzun adamlarla
Kim olduklarını bilmediğin.

Yarana tuz basar gibi
Sızlattın kendini için için
Acını göğsüne gömmeyi
Daha çocukken öğrendin
Ve müthiş bir parıltıyla
Yanardı engin gözlerin.

İşte o bastırılmış acıyla
Soluklandı kostak şiirin
Ve kadınları severek
Yeni anlamlar yüklediğin
Gündelik kelimeler gibi
Ufkunda sevdayla tenin.

Şimdi senin revnaklı sesin
Burada ve her yerde
Yollara düşmüş yürüyor
Üstüne üstüne şehirlerin
Mayası olmuş rengiyle
Doğurgan bir öfkenin.

Ta şuramda canevimde
Güzel yüzün duruyor
Alnında bir ince hilâl
Ki simgesidir muhabbetin
Bak büyüyüp dolduruyor
İçini billûr bir kürenin.

II. MİSİLLEME

Sen ki şiirin kilit diliydin
İmgeyle gerçek arasında
Gidip gelen pericik
Sen Cemal Süreya
Benzersiz ve depreşik
"Bir misillemeydin" dünyaya.

Şimdi sen öldün ya
Sanki eksilmiş gibi
Her şey yarı yarıya
Kuşkuyla bakıyor herkes
Çevresindeki eşyaya
Görünmeyen bir yan arıyor.

Sen ağıtını kendi yakan
Mazlumun süren kökü
Bak ürperiyor durgun sular
Ve doğuda bir yerde
Derin bir meşelikten
Avaz avaz geçiyor rüzgâr.

Şimdi sen öldün ya
Yumuşacık bir çizgi
Ediniyor avuçlarına
Yeni doğan çocuklar
Artık sevda yazgılarını
O çizgiden okuyacaklar.

Bilmiyorum bir turnadan
Acaba kaç şiir çıkar
Ama senin şiirinden
Kalkan turnalar
Mutlaka bir halkın
Solgun tarihine konarlar.

III. ŞAPKA

Cemal'in imzasındaki fotör
Bazen başında da olurdu
Yalnız biraz amatör
Biraz da mahçup dururdu.

Ve Cemal hep bir yerlerde
Unuturdu o şapkayı
Ama şapkaydı belki de
İsteyen unutulmayı!

Kolay değildi doğrusu
Öyle bir başta durmak
Hem bir şairin forsu
Hem sıradan eşya olmak.

IV. BEN'DEN ÖTE AŞKA DOĞRU

Koca bir Divan sahip çıkmış Leylâ ve Mecnun'a
Nâzım'sa yüceltmiş Ferhat'la Şîrin'i
Ve Aslı'dan ayırıp o ünlü şiirinde
Bir başka sevdayla yakmıştır Kerem'i
Diğer ikililer destanlarla gelmişler bugüne,
İşte Arzu ile Kanber, Tahir ile Zühre...

Cemal diyor ki aşktan aşka fark vardır
Kimi zaman han olur, yol olur kimi zaman
Yolcu da kendisidir, çünkü aşkta ben olmaz
Ben'ini silmeyenden gerçek aşkı bekleme.

Bir yeraltı suyu olarak kalmıştır Mem-û Zin
Doğuda bile çok az kimsenin bildiği
Çünkü Ahmede Hâni takılıp kalmıştır
Her zaman sıkı bir kimlik kontrolüne
Sanırım bir tek Hilmi Yavuz'da geçer
Bildiğim kadarıyla yazılı Türk şiirine...

Cemal diyor ki aşktan aşka fark vardır
Bazen ipe götürür sallandırır sehpada
Buyurgandır adına hutbe okutur bazen
Kendine yol döşeyenden gerçek aşkı bekleme.

Örneğin kimine Paris'te aşk başkadır
Oysa Cemal hiç sevmedi o başka aşkı
Bir sunayla beraber gidip de gördüğünde
Elini bile sürmeden ayni otelde yattı
Bir kuş yuvası ekiyle, ama o da yerinde
Bağlı kaldı doğunun gizemli aşk fiiline.

Cemal diyor ki aşkla vardım bir gürlüğe
"Daha geniş bir gökyüzünde soluk alan şiire"
Bir abdal görgüsüyle benden çıkıp yürüdüm
Bakın görün ölümün başı nasıl önünde.

V. SÜREYA'NIN ŞİİRİNDE NELER VAR?

1.
Yağmur sonu ıslanmış bir çimento taşlık var;
Derinliğiyle gökyüzüne şirk koşan.

2.
Yumuşak yüzlü, doğru sözlü bir ayna var;
Bakanı yüreğiyle buluşturan.

3.
Ana-kız sütüyle karılmış bir şifalı merhem var;
Her yarayı tez zamanda sağaltan.

4.
Doğudan batıya esen bir ebruli rüzgâr var;
Eğirilmiş yedi ayrı bahardan.

5.
El yordamıyla kendini bulmuş bir ten var;
Ayıpsız ve utançsız mevsimini yaşayan.

6.
Soluk soluğa, ter içinde bir firari tarih var;
Kurtulmuş siyaset tuzaklarından.

7.
Sevdayla inceltilmiş gülkurusu bir kan var;
Çifte bir özleme yol gösteren zifaftan.

8.
Esirgeyen bağışlayan beşbin yıllık el izi var;
İnsanın kutlu yaşam savaşından.

9.
Süreya'nın şiirinde bir saydam yürek var;
İçinde göçmen kuşlar uçuşan.

BOZLAK, KEDİ VE ÖLÜM

Kaç zamandır inatla bir sevdayı sürerim,
Bilinmedik yüzünde balkıyan sis peçesi.
Yolları ezberden ben hep ona giderim,
İçimde düğüm düğüm bir bozlak cerbezesi.

Sahi o bozlağı ben ilk nerde duymuştum?

Ben ki çağ dışı bir uyumsuzluk delisi,
Kendi ipimi belki kendim çekerim.
Gölgeme dadanmış bir tuhaf güz kedisi,
Her yere peşimden onu da sürüklerim.

Sahi o kediyi ben ilk nerde görmüştüm?

Durmadan garlara garajlara düşerim,
Gayri bilmem ne olur size kalmış gerisi.
Adıma arasıra törenle mum dikerim,
Ölümüme gönülden bir merhaba yenisi.

Sahi o ölümü ben ilk nerde ölmüştüm?

Alaturka Şiirler

1. baskı, Varlık Yayınları, 1992.

OLSA OLSA

Ben alıştım elin
Alkış tutmasına,
Küfüne emeğin,
Akarsuyun pasına;
Yüreğime ısırgan
Bir hüzün de dolsa

Benim sevdamın
Burgaçlanan yarası,
Bu yetim güzle,
Öksüz kış arası;
Güldürür ancak
Bir piçi olsa olsa

O ZAMANLAR

NİHAVENT

Başa mı dönsem acaba
Silip bütün geçmişimi,
Yoksa kalan ömrümün
Yürüsem mi sonuna?

–Te ne ni, te ne na–

Depreşik bir hüzünle
Karıştırırken içimi;
Buldum çocukluğumun
Yanardöner misketini.

–Te ne na, te ne ni–

KOR DÜŞSEYDİ

Kor düşseydi keşke yüreğime,
Bu yine anlaşılır olurdu.
İçimde suyu kesilmiş bir fıskiye,
Birdenbire buruşup soldu.

Hoşçakal diyebildim güçlükle,
Sesimi iğneden geçirerek.
Dönüp arkamı yürüdüm,
Adım adım gittikçe küçülerek.

Sen bana bir gurbet sundun,
Buğulu çocuk gözlerinle.
Öpüp başıma koydum,
Sevginin solgun güzelliğiyle.

ÇAĞDIR BİR KARA

Çağdır bir kara yılan,
Akar süt güğümü sevdama.
Üç vakitte durmadan,
Hep yol görünür falımda.

Birinin gitmesi gerektir,
Bütün çocuklar adına.
Ki sen de içindesindir,
Tomurcuk umutlarınla.

Şimdi lütfen düşün biraz,
Yaslan üzgün anılarına;
Kalsam bana yakışmaz,
Bensizlik yakışır sana.

ARTIK BENİM

Artık benim onurum
Çamurlara batarak,
Kendini aşınmaktan
Güç bela koruyacak.

Kirletecek çaresiz
Taammüden kendini;
Çarşı pazar gün boyu
Kentleri dolaşarak.

Artık benim onurum
Eğri pervazında,
Ahşap bir kapı gibi
Gıcırdayıp duracak.

BEN ŞİMDİ BİRAZ

Ben şimdi biraz da
Senin için görüyorum;
Gökyüzünün parlak,
Bakış seken mavisini.

Ben şimdi biraz da
Senin için duyuyorum;
Gecenin o sarsak,
Yokuş çıkan ezgisini.

Ben şimdi kanayarak
Senin için yaşıyorum;
Sazan derisi gibi
Günlerimi külle soyarak.

SENİNLE ARAMIZDA

Seninle aramızda yürek burkan
Gazete haberlerinden önce;
Benim keskin sirke kokan
Mayalanmış öfkem var.

Seninle aramızda can pahası
Şu mahzun soframızda;
Bir somun acı ekmek
Ve karşılıksız emek var.

Amansız bir yurt yangınından
Bu düştü bizim de payımıza;
İki hasret yumağıyız şimdi,
Sen ordasın ben burda.

GÜNLERDEN ÖYLE BİR GÜN

Günlerden öyle bir gündü;
Üstüne tarih düştüğüm.
Gözümün önüne geldi birden
Balkıyan güzel yüzün.

Ve yüreğim yandı söndü,
Ter bastı avuçlarımı.
Bir işlek kovan uğultusu
Kapladı kulaklarımı.

Uzandım usulca cigarama;
Yavan ömrüme katık.
Ben o gün öldüm gülüm,
Bir daha ölmem artık.

BİR KİRPİ EDİNDİM

Bir kirpi edindim,
Hasret dedim adına.
Kuşakla sardım
Sıkıca sarığıma.

Koyuldum yaşamaya
Günlerimi onunla.
Acıyla nakışlandı
İçime çektiğim hava.

Güzeli, iyiyi ve seni,
Canımı az yaksa da,
Hep o kirpi, uz kirpi
Anımsattı durdu bana.

BU BENİM

Bu benim garipliğim,
Bak ağacın çatalında;
Rüzgârlı kuş yuvası,
Sallanır durur hâlâ.

Bu benim hasretliğim,
Bak denizin dalgasında;
Gider gelir kıyıya,
Oynaşır durur hâlâ.

Bu benim bezginliğim,
Bak duvarın sıvasında;
Pul pul olmuş dökülür,
Dökülür durur hâlâ.

BENİM ELLERİMLE

Benim ellerimle
Uykusuz kanırtarak,
Geceden söktüğüm
Şu morarmış şafak;

Armağan olsun sana,
Onu boynuna tak.
Kötüye, kötülüğe
Bir muska olarak.

Çünkü ödedim diyetini,
Hem yakın, hem uzak
Ben bütün ömürlerin,
Gurbetle kaynaşarak.

NE Mİ KALIR

Ne mi kalır benden sana;
Kıpraşan cıvasıyla,
Menevişli göller kalır,
Hazır sırdaşın olmaya.

Ne mi kalır benden sana,
İğde kokan soluğuyla,
Perçemli yeller kalır,
Hazır yoldaşın olmaya.

Benden sana az biraz
Kül içinde uykuda,
Yaşamımdan közler kalır,
Hazır candaşın olmaya.

EVET HAKKINDIR

Evet hakkındır senin,
Böyle evcil yaşamak.
Akışında günlerin
Bir kediyi okşamak.

Ama ben yabanım,
Nedenim var kendimce.
Ancak uzak bakarım
Buğulu pencerene.

Boğazımda bir düğüm,
Şöyle bakıp giderim.
Tutuşan gözlerimle
Vahşetime dönerim.

SEN YİNE DE

Sen yine de benden yana
Ferah tut yüreğini.
Benim hüznüm yakasından
Eksik etmez çiçeğini.

Törenlerle mum dikerken
Tarazlanmış adına;
Boncuk yılan dizdirir
Hiç dinmeyen acısına.

Unutma ki benim hüznüm
İmgelerin inidir.
Dirimine ölümüne
Kardan şerbet ezdirir.

HER ŞEYİN ÜSTÜNE

Her şeyin üstüne sulusepken bir kar;
Bir aşkı delik deşik ediyordu/lar.
Bense inatla susuyordum
Ve kızımı seviyordum ekmek kadar.

O zamanlar oniki mart falan/lar;
Kendimi her gün pencereden atıyordum.
Çevremde ipsiz sapsız konuşmalar,
Bir tek kızımla avunuyordum.

Büyüdü artık genç kız oldu kızım/lar;
Birer gelin adayıdır şimdi onlar.
Ben kendime bir oğul oluyorum,
Yüreğimde deli dolu coşkular.

RAST

İşte ölüm çekiyor beni
Bir dizi başarıyla.
Gizleyerek kendini
Dostların alkışlarına.

–Te ne ni, te ne na–

İyi bak ölüm kardeş;
Bu balık başka balık.
Dünyaya tünel açmış
Kirpiksiz gözlerini.

–Te ne na, te ne ni–

FERMUAR

Leylâklar açtığında
O zaman ne zamandır
Elbet işleridir açmak
Leylâkça bir zamanda
Peki ne zamandır
Yüreğinin testi gibi
Kolayca tutulacak
Kulp taktığı boynuna
Ve biri el atsın diye
Sabırla beklediği
Karnında uğuldayan
Mahzun rüzgârlarıyla
Ne zamandır o zaman
Kolay geçmesin diye
Düğüm atan kendine
Belirli aralıklarla
Seferberlikten önce
Cumhuriyetten sonra
Leylâğın derdi ne ki
Yaralı bir geçmişle
Kedileri besledim
Su verdim çiçeklere
Ortalığı toparladım
Ve okudum bir ara
Sonra aynaya baktım
Aynadaki giz yüzüme
İşte tam sırasıdır
Saklama söyleyiver
Sahi ne oldu senin
Dün gibi gençliğine
Çekiver kuyruğunu da
Dönüp ısırsın isterse
At gözlükleriyle geçen
Bu sümsük zamana
Duyurabilirsen sesini
De ki geride bıraktım

Menevişli bir süreci
Bir hüsrana başladım
Büyüyor içimde şimdi
Küf tutan ezikliği
Sonra şöyle devam et
Ne güzel bir ilkyazdı
Ilık leylâk kokuları
Dolardı göğsümüze
Ben yüzüne bakardım
Evcimen bir deniz
Gözlerinde durmadan
Kıyılarını yalardı
Sevdanın gölgesinde
Ne güzel bir ilkyazdı
Şunu sakın unutma
Eğer benimseyip de
Kullanmayı bilirsen
Ayrılıklardır bazen
Bir öznel buluşmanın
Tek gerçek odağı
Düşün yol ayrımında
Seni sana gösteren
Açılmış bir göz gibi
Şaşkın bakan budağı
Ve tartarak kendini
Yol ver sözlerine
Benim de bir zamanlar
Ahbaplarım vardı de
Soframda bet bereket
Şarabım tek durmaz
Oynaşırdı küpünde
Ben de gençtim elbet
Benim de bir zamanlar
Çiy düşerdi tenime
Diyelim beğenmedin
Hayıflanan bu girişi
De ki gözümle gördüm

Naylon çuval lifinden
Örüyorlar yuvalarını
Kuşlar bile günümüzde
Bak insanla birlikte
Yaşam da kirlendi
Neyleyim bu ömrün
Yaprak döken gerisini
Bir kapı tıklaması
Duyar gibi olursan
Sözün tam burasında
Önce git kapıya bak
İzin ver yüreğinin
Biraz soluklanmasına
Biri gelmişse eğer
Savmanın yolunu bul
Duyar gibi olmaktır
Gereken çünkü sana
Sonra şöyle devam et
Körükleyip ateşini
Köylü kurnazlığından
Kentli bilgiçliğine
Ben bu coğrafyada
Dolaştım hayli zaman
Bir ortak yan buldum
Benzeşmezler içinde
Sevmiyordu birbirini
Nedense hiç kimse
Ve de ki ben şimdi
Bir paslı fermuarı
Çekiyorum geçmişime
Açılmamak üzere
Sıkarak dişlerimi
Mayhoş bir hüzünle
Ben de genç oldum
Bir yerinde zamanın
Benim de gerinerek
Ay doğardı döşeğime

Şunu sakın unutma
Yakınmamak gerekir
Durmadan esip yağan
Kimsesizlik içinde
Ağlamadan sızlamadan
Her neyse bedeli
Doğruyu ve güzeli
Batarak hatırlatan
Bir kimse olmayı
İnsan hep giyinmeli
Şimdi bir daha söyle
Bir daha ve şevkle
Ne güzel bir ilkyazdı
Leylâk kokan nefesiyle
Gündüzümüz gecemizle
Gizliden bakışırdı
Hamiyetli bir rüzgâr
Dolaşırdı köşe bucak
Dara düşüp bunalmışa
Biraz sevinç taşırdı
Ama boşunadır hepsi
Geçmiştir geçer gider
Bakmaz ardındaki
Savrulan güneşlere
Gel hele beni dinle
Hiç olmazsa hıncını al
Geçip giderken güner
Son kez şöyle keyifle
Çekiver kuyruğunu da
Dönüp ısırsın isterse
Kedileri besledim
Su verdim çiçeklere
Ortalığı toparladım
Ve okudum bir ara
Sonra aynaya baktım
Aynadaki giz yüzüme
Çarpıtıp dudağımı

Şöyle bir gülümsedim
Akşama karar verdim
Gidip Dinçer'i bulmaya
Zamanı sorgulamak
Aslına bakılırsa
İnsanı sorgulamaktır
Bütün yaptıklarıyla
İşte bunun içindir
Dilimizden düşmeyen
Hani şu gündelik
Saat kaç sorusunda
Duyulunca ürperten
İtici bir yan bulunur
Kaçı kaç geçiyordur
Kaç vardır ya da
Alnında bir damar
Birdenbire burulur
Sanki sana değil de
Yüreğinden sorulan
Olabildiğince arsız
Ve aç bir sorudur
Leylâklar açtığında
Kaçı kaç geçiyordur.

ÖLÜMÜN SULARINDA

"Be imanım, bırak şu gevezeliği!
O büyükler, o güzel atlara binip
Desene göçtüler temelli!"

Bektaşi Dedikleri
Metin Eloğlu-Oğuz Tansel

BÜYÜK SAAT

Duvarda bir büyük saat,
Ki yaşama ayarlı.
Turgut ağabey bana hep
Yaşamdan söz açardı;
Engin olmalı derdi yaşam,
Yaşam engin olmalı.

Duvarda bir büyük saat,
Ki sevdaya ayarlı.
Turgut ağabey bana hep
Sevdadan söz açardı;
Derin olmalı derdi sevda,
Sevda derin olmalı.

Duvarda bir büyük saat,
Ki şiire ayarlı.
Turgut ağabey bana hep
Şiirden söz açardı;
Kalın olmalı derdi şiir,
Şiir kalın olmalı.

Yel üfürdü, su götürdü;
Düne döndü gelen gün
Coşkusuyla, acısıyla
Geçmişe sessizce gömüldü.
Öldü Turgut ağabey
Ve kamyon kumunu döktü.

RUHİ VE RUHİ'LER

Bir çiy tanesinin
Yalınından geldiler,
Ruhi ve Ruhi'ler.
Zındanların Ruhi'si,
Meydanların Ruhi'si
Sımsıcak gülümsediler.

Günlerin savrulan
Köpüğünden geldiler,
Ruhi ve Ruhi'ler.
Türkülerin Ruhi'si,
Sevdaların Ruhi'si
Birbirine el verdiler.

Bunca zorluklardan
Geçtiler de geldiler,
Ruhi ve Ruhi'ler.
Yetimlerin Ruhi'si,
Öksüzlerin Ruhi'si
Tertemiz giyindiler.

Ruhi ve Ruhi'ler;
Yoksulların Ruhi'si
Varsılların Ruhi'si
Gelip birer birer,
Yolunca yordamınca
Bir safta dizildiler.

METİN'Lİ EŞİK

Dur sana deyivereyim;
Köşe başını tutmuş
Bu isli leylâk kokusu,
Artık umursanmayan
Yitik bir sevdanın
Boynu bükük tortusu.

Zaman değil de akan
Sanki bir kırtipil
Zenne bozuntusu.
İğdiş miğdiş yine de
Zorluyor kulakları
Helmelenen uğultusu.

Dur sana deyivereyim;
Eh bu kadarına da
Hani pes doğrusu.
Kur'an rahlesinde
İstavroz pışpışlıyor
Eloğlunun hin sofusu.

Duydun mu nasıl da
Çıkıverdi ağzımdan;
Metin usta, canım usta,
Bu soyadı sana haram.
Baki selâm, baki sevgi,
Hiç unutmam, hiç unutmam.

ZIPKA

Sevginin önünde kara
Engeller gibi duran,
Garip leke kuşlarıyla
Ankara Galeri Milâr'da,
Başladı Orhan Peker'in
Resmi mayalanmaya.

Orhan ki aşk kırgını
Bir küçük dev adam,
Alışamadı bir türlü
Kabında durmaya.
Kızıştı ömür boyu,
İçinde sıkışan mağma.

İşte söndürmek için
Yüreğindeki o yangını,
İtfaiyecilere sardıydı
Tutkuyla bir zaman.
Ama yük beygirleri gibi
Yorgun çıktı bu savaştan.

Bir deli rüzgâr esiyor
Reis bak şu taraftan;
Akşama galiba yine
Rakı filân içilecek
Ve geceye doludizgin
Zıpka gibi girilecek.

MEMLEKET OTELİ

Sorularım var sana
Duyulsun bilinsin diye,
Bir şairin nedir gittiği.
Önce şuna cevap ver;
Ruhi bey dediğin de
Sahi kimin nesiydi?

Senin tenine giydiğin,
Günlerden sökülüp
Yeni baştan örülmüş,
O uğursuz ürperti;
Düğüm düğüm tersiyle
Neyin kefaretiydi?

Ve bir ömür boyunca
Özellikle akşam vakitleri,
Elin içkilere giderken
Mendilinde kan sesleri.
Söylesene çaresiz
İçinde kıpraşan neydi?

Sadece ürpertiler mi,
Sevgili Edip sen öleli
Adını ne koyarsan koy,
Oteller de değişti.
Bir kenti kullanmanın
Unutuld'' tüm inceliği.

LİRİK SALTO

Seni tanıdığım zaman;
İyice azalmış karasıyla,
Saçların küldü başına.
Depreşik bir hüzün
Yanardı bakışlarında,
Dumanı savrula savrula.

Sonra sanki o duman;
Bir sis gibi ağarır,
Dolardı bardağına.
Görmeyenler inanmaz,
Zarif elin dururdu
Bardağın yanıbaşında.

Şimdi sen yoksun ya;
Parmağından boşalan
Kalın yüzüğün oyuğuna,
Bir rüzgâr dadanmış
Geceleri uğuldayan.
Söylentiye bakılırsa.

Biz seninle bir güreşçi,
Bir şair değil asla;
İki balkon gibiydik
Zamanın iç avlusunda.
Merhaba Celâl Atik,
Celâl hoca merhaba!

ORTA DİREK

Bindokuzyüzaltmışlardı,
Öğrenciydim felsefede;
İki kere gördüm hepsi
Seni Çöl'ün iskelesinde.
Bir yontu gibiydin,
Uzun boyun, güzel yüzünle.

Hani bir eski filminde
Şimdi unuttum ismini,
Kötü bir haber alıyordun
Biri mi ölmüştü neydi.
Sen bir tek omuzunla
Oynuyordun o haberi.

Ben seni çok dinledim
Eşten dosttan Cahit abi;
Çok dinledim ve sevdim
Sökük diken yüreğini,
Dişinin kovuğunda kalan
Sevda yüklü mihneti.

Diyorlar ki hiçbir zaman
Orta direk bel vermedi.
Çadır epriyip göçtü de
Kalakaldı öyle sipsivri,
Meydanın kör böğründe
Bir güneş saati gibi.

ÇOCUK VE SEVDALI

Her yaşın kendince,
Bir güzelliği vardır.
İşte bu güzellik;
–Diyordu Nusret Hızır–
Çocukluğudur o yaşın,
Çocukluktan vazgeçme.

Ve hiç vazgeçmedi;
Fıskiyenin üstünde
İnip çıkan top gibi
Taşıdı yüreğinde,
Düşte ağır, yükte hafif
Uçarı bir sevinci.

Her yaşın kendince,
Bir bilgeliği vardır.
İşte bu bilgelik;
–Diyordu Nusret Hızır–
Sevgisidir o yaşın,
Sevmekten vazgeçme.

Ve hiç vazgeçmedi;
Ağacın gövdesinde
Uç veren sürgün gibi
Taşıdı hep yüreğinde,
Biri yanıp biri sönen
Uslanmaz bir sevgiyi.

Hesap-İşi Şiirler

1. baskı, Promete Yayınları, 1993.

ÖLÜM

Foyası
ömrünü
şavkır
ki
ölüm
de
özünde
aykırı
aşktır

Dağlar
dağlarla
karlar unutma
karlarla sakın
acılar unutma
acılarla
aşılır

YILKI

Sesim
sanki
sağır
bir
handa

duvarlara
çar çar
pa pa
par par
ça ça

O

Sabahıma
bir
gül
tak
o
gülle
soldur
beni

Akşamıma
bir
mum
yak
o
mumla
söndür
beni

AN

Yağmur
inince

ip	in	ce
ip	gi	bi
iğ	gi	bi
iğ	in	ce
in	in	ce

EMİ

Bay
acı
var
git
bir
gün
ara
ver
gez
toz
gör
duy
yat
uyu

HADİ

Bir
kırık
yürek
var u kefesinde
terazinin b
hadi
kuşlar kondur diğerine

BEN

Adıma özenenler
ah bir bilseler
kaç kaç
göçük ceset
yaşadım çürüdüm
bugünlere kadar
ben

ELMA ÇİÇEKLERİ

Sadelikleriyle
sanki eski bir
zamana alınlık
şu düş köpüren
elma çiçekleri

O
gün
benim
alışkın
uyandığım
günler gibi
başladı bitti
öldüm akşamında
ilk
kez

HİÇ

Şu rüzgârın söylediği ve ağacın duyduğu
hiç
ölçü olsun da kendine bir de öyle değer
biç
kanatlanma boş yere ko üfürsün yel seni

SU

İçimdeki
bu
uslu
sevi
bükümü
su
gi bi
ak ma lı
du ru
öm rü mü

KOKU

Aşıyor bak
bir duvarı

ayaydınlık
bu ge
ğu ce
lu de
gülyordamı

MAVİ

Kimbilir hangi denizin tohumu
gözlerindeki
bu
duru
burgaç
mavi

ki
durmadan
karıştırır
aklımı

YÜZÜNE

Geceyi
usulca
çektim
üstüme
daldım
sonsuz
sonsuz
derine

yüzüne
değdim

Kalakaldım
birbaşıma
ıslıksız
ışıksız
kaldım
hiçim
işte
bak
ah
yokluğunda

BETİM

Gü hoşçakal
mü ak
şe bir şa
banılmış mı

indi yüreğime

AYRILIK

Ke
sil
miş
dalın
budak olur
vere
ceği
nafaka
söyle sende nem kaldı

BUN

Hiç Hem
bir var
şey hem
ama yok
bir bir
şey şey

DE
Kİ

Ah
bu
an

az
ve
uz

en
an

375

SÜREÇ

Geçer
köz
kül
susar

gün
biter
solar
gül

BİR
UYUMSUZ
Yangın RASTLAŞMA Deprem
lardan lerden
geliyorum geliyorum
dedi dedi
adam kadın
ve
dep yan
rem gın
lere lara
gitti gitti
yıkık yanık

Göz
görmez karanlıkta
kül
tutarken sevgiler
çok
şükür abdal yürek
köz

MELÂL

Akşamıma az kaldı
ufkumda pus yüreğimde
taraz
bak gözüm üstünde
götür de gezdir
biraz

ÖNCE

Hazırlandım titizlikle
suya
baktım
dinledim
bir kuyuyu
gül kokladım
ve tuzu tattım
tutup bir çocuğu
okşadım muhabbetle
böyle böyle başladım
seni gerçekten sevmeye

GİZLİ SEVDA

Sen
gözlerini
bir deryaya açarsın
bir sevdaya sıkarım
dişlerimi
ben

NEDEN

hep
boş
bir
bardağa
yüksünmeden
boynun eğer
sürahi?

HADİ

İşte
öyle
adım
gibi
açık
izim
izle
diye
acım
sıra
dost
beni

Düş Kış
kö sö
pü kü
ğü ve ğü
birkaç
ka
de
hi
unutma
ölümöncesi

TUHAFTIR

Üst yanı
duyarsan
soluğunun takısı
bir sap fesleğen
bakarsan
alt yanı

385

KUNT

Kunt yaşadım
ömrümü
bile
bile
umarım dayanır
yine
öyle
ölürüm
günü gelince

USANÇ

Benim
toz
kaldıran
gerginliğim
bir
tavsamış
karşılıktır
toz
konduran
rahatlığına
senin

387

DİLEK

Kerem
buyur
çöz
sün
ler
yelörük
saçlarını

Benim Senin
gülüm paran
kaç kaç
paraya güldür
ben sen
bilirim de bilemezsin
NEDEN
(!)

BAK

söndü
fıskiye
büzüldü canüşür
acımsar yüreğim

A KARŞI
gül
sakın
kendine
sen
yaretme bülbülü
sesinin haylazı
bir
vefasız
tuhaf
kuş
DİVAN o

Su
ol
da
ak

ki
akla
beni

YALNIZLIK

Bir pazarlamacı
kılığında
uçurum kırpışıp
bulanık gözleri
beni soruyormuş
köhne otellerde
yalnızlık
akşam vakitleri

ÖZGEÇMİŞ

Bir kapıdan çık
tım
yürüdüm yürüdüm yürü
düm
hiç aksamadan hep düne döndü gün

SANKİ

Karanlığın içinde
yokluğun geceleri
bakar
göz göz
giz giz
yanar
çocuk yıllarımdan
sanki bir canavar

Göz ÇATAL Yüz
dolar solar
ayrılık yangını
eşiktedir içindedir
gitsenmesen kalsanmasan
yılgınlığın keskinleşir

İLK
AŞK

Yitik cicoz
cam
bakar bakar
hep
yanar hüznü
bir
anısı tutar
toz

VEFA

Ömür
boyu

azar
azar

öder
beni

acım
sana

Geçti
gülüm

zor
artık doğar ayını
som

argın
ömrüm

Soneler

1. baskı, Korsan Yayıncılık, 1994.

I

Sevgilim bak, geçip gidiyor zaman;
Aşındırarak bütün güzel duyguları.
Bir yarım umuttur elimizde kalan,
Göğüslemek için karanlık yarınları.
Ağzımda ağzının silinmez ılık tadı,
Damağımda kösnüyle gezinirken;
Yüreğimde yılkı, aklımda ölüm vardı,
Dışarda rüzgâr acıyla inilderken.
Unutulmuyor ne tuhaf dünya işleri,
Seninle bir döşekte sevişirken bile.
Düşünüyorum hüzünlü genç anneleri,
Çarşılarda, pazarda ellerinde file.
Bu kekre dünyada yazık geçit yok aşka;
Bir şey yok paylaşacak acıdan başka.

II

Nasıl bir acıdır bu bir düşün;
Yüreğimin yumruk kadar çaresizliği,
Sığlığı alışılmış bir günün,
Gecenin karanlık belirsizliği.
Yarın, yarın ve yine yarın;
Hep bugün olan aynı yarınlar.
Düş kırıklığı gibi kötü gelen zarın,
Varımı yoğumu elimden alırlar.
Ve ben dönüp yine sana gelirim;
Elimde somun, gözlerimde mıh.
İşte bugün de kaybettim derim,
Aklımda dimdik duran bir çarmıh.
Güler yüzle karşılama beni sakın;
Güzel sonuma bırak ölümüm yakın.

III

Bu uydu çağında çaresizliği gördüm,
Sinekler konarken insan yüzlerine.
Hastane kapılarında ağıtlar duydum,
Gözü yaşlı kadınlar vururken dizlerine.
Soğuk kış günleri karla kaplı yollarda,
Gördüm bata çıka yürüyenleri.
İple dikilmiş yırtık lâstik ayaklarında,
Yaka bağır açık bir ceketti giydikleri.
Ve akşamla birlikte gelirdi odama alkol;
Sobada yanarken kuru meşe odunu.
İç dostum derdi beni, iç ve yok ol.
Silerdi içimdeki utanç duygusunu.
Acının dudakları varsın benimle solsun;
Kapım açık her ölüme nasıl olursa olsun.

IV

Bende vardı, ama ben yıllar yılı,
Bende olanı hep sizde de aradım.
Biraz ürkek, biraz suçlu, kaygılı,
Yüreğinizi sezdirmeden yokladım.
Dem çekse bir güvercin karşı çatıda;
Sizdekini arardım bırakıp bendekini.
Böyle böyle gördüm işte sonunda,
Bir yılanın deri değiştirmesini.
İnsanın talihsiz oyunudur bu,
Yıkımı yine kendi elinden olur.
Engelleyemez paylaşmak duygusunu;
Gün gelir yorulur, kendini de unutur.
"Ben buraya bebe hakkı için geldimdi;"
Ben kimdim unuttum, bebeler kimdi.

V

Beraberken kıymetini bilemedimdi;
Elim ayağımdın sanki, zora koştuğum.
Bir yetim şiir kaldı yanımda şimdi,
Kaybetmekten deli gibi korktuğum,
Bir kum saatıyım sensiz geceden gündüze,
Altı durmadan üstüne getirilen.
Bu nasıl zaman ki çakılıp kalmış güze,
Doğmamış çocukları evlâtlık verilen.
İşte böyledir gülüm bazı şeylerin
Hiç hissedilmez varlıkları ama,
Yoklukları bir uçurum kadar derin
Baş döndürür kıyısında nasıl da.
Ey bir hüznü büyüten solgun anne!
Sen de düşün benden sana kalan ne.

VI

Sen ey kendine bölünen, gel beni dinle;
Kurtulmak için benliğini saran kederden,
Bir terminal büfesi ol yüreğinle
Ve açık tut gece gündüz demeden.
Hesaplaş yüzyüze karşılıklı ölümle,
Vakitli vakitsiz seyret gelip gidenleri.
Gurbetle sılayı birbirine düğümle,
Bir gözün ağlarken varsın gülsün diğeri.
Sen ki banarsın altın suyuna,
Yıllardır bir ziynet gibi kendini;
Bırak lâğım karışsın bundan sonra kuyuna,
Biraz da pislikle sına erdemini.
Hasrete, açlığa, yokluğa dokun;
Bakalım o zaman neye benzeyecek kokun.

VII

Başımda siyah şapka, elimde çiçek;
Bekliyordum ikide bir saatıma bakarak.
Yüreğim dalından düştü düşecek,
Çıplak bir ağaçta sanki tek yaprak.
Derken sen geldin bir sis içinden;
Serildi dürülüm, dolaşığım çözüldü.
Bir mavilik yayıldı etrafa gözlerinden,
Yalnızlığım çaresiz bir köşeye büzüldü.
Ne ben bekledim oysa, ne de sen geldin;
Gerçekleşmedi henüz söz ettiğim buluşma.
Çünkü sen benim hak edilmiş ecelimsin,
Nasibim olacak ömrümün sonunda.
Herkes kendince göçer bu yeryüzünden;
Kimse pay çıkarmasın başkasının ölümünden.

VIII

Neden diyorum kendi kendime hep;
Üstelik param da varken ve tokken karnım,
Acaba nedir duymama sebep
Gülmek eğlenmek isterken canım,
İğneden geçirip ebruli bir ipliği
Ucunu düğümler gibi birden,
Duyuvermem içimde o kekre garipliği
Rengi değişmiş ter ve kirden.
Neden, neden diyorum ama;
Ekmek almaya gönderen çocuğunu,
Dul bir kadın geliyor aklıma
Ve ben bilmiyorum o kadının kim olduğunu.
Demek ki benim içimde bir ben daha var;
Hem ben olan, hem siz, hem onlar.

IX

Anılar geliyor bazen ister istemez akla;
Burnumdadır kokusu cumbalı evimizin.
Taş sektiriyorduk büyük bir mutlulukla,
Çalkantısız yüzünde dupduru bir denizin.
Metal paralar sektiren biri vardı aramızda;
Bir testere ağzı olurdu onu görünce sular.
Yaylanıp parayı çalımla savurunca,
Kanardı denizin sırtına açılan yaralar.
Tadarak güzelliğini Türkçenin kana kana,
Taşlarımız sözcükler oldu şimdi irili ufaklı.
Söz sektiriyoruz artık kimimiz imgeden yana,
Kimimiz kılavuz etmiş kendine aklı.
Denizde para sektirenler ortalardadır hâlâ;
Ben diyorum henüz erken, vakit gelmedi daha.

X

Öyle bir taş yapı ki yuğrulmuş nakışla;
Onun yüzü bir Selçuklu kapısıdır yumuşacık.
Hiç girmedim içine yetindim salt bakışla,
Öpüp geçtim önünden bazen de usulcacık.
Çünkü benim yüreğim bilirim cehennemdi.
Onunsa gül bahçesi hoş kokulu, rengârenk;
Yoktu bu cihanda bence eşi menendi.
Hem insan yaşar mı sevdiğine zarar vererek!
O dedi ki bana boşuna kandırma kendini;
Umurumda değil aslında gül bahçem benim.
Koruyorsun sen kendi cehennemini;
Alevinle gel varsın kül olsun bedenim.
Düşlerimde şimdi kıpkızıl cehennem gülleri;
Soğuyup buz kestim bense, gövdem zemheri.

XI

İster sevgili, ister dost olsun,
Ayrılmak saati gelip çattı mı, sakın gizleme;
Sen omuzdan kesilmiş bir çaresiz kolsun.
Eskiye de boş ver onu da eşeleme;
Ne iyiydik'ler, yine görüşürüz'ler
Dikenli tel gibi takılmasın boğazına.
Biliyorsun bu sözler inandırıcı değiller.
Çoğaltmadan katlan acının en azma;
Bekleme aracın kalkmasını, ayrılıklar götürü.
Karış telâşlı bir kalabalığın içine,
Yürü ardına bakmadan, durmadan yürü;
Yeni aşkların, yeni dostlukların geleceğine.
Alıştır kendini her şey biter ve gömülür;
"Ve nice yazlardan sonra kuğu da ölür."

XII

Hangi baş güzeldir bir kafatasından;
O bembeyaz yontudan eti soyulmuş?
Bir kuytu loşluk yayılır göz çukurlarından.
Ki bütün kötülüklerden soyunmuş.
Ne güzel durur bir konsolun üstünde,
Sessiz, vakur ve yaşamış ölümünü.
Konuşmayan yine de hiç hayatı üstüne,
Ne övünür, ne yerinir, deyip kesmiş sözünü.
Ben de isterdim kafatasım alsın yerini,
Bir kitaplıkta şiir kitapları arasında.
Biri anlasın ürkmeden onun güzelliğini,
Bir karanfil iliştirsin arasıra ağzına.
Desin ki; iyi veya kötü bu baş da yaşadı.
Sevdi sevildi, ömrünü bir top kemikle noktaladı.

XIII

Birbirine benzer bütün ara istasyonlar;
Sarıya boyanmış yapılar arasında,
Yutkunup duran huzursuz ağaçlar
Ve paslı bir hüzün bulaşığı her yanda.
Katardan ayrılmış yük vagonları
Yorgun beygirler gibidir raylar üzerinde.
Uzaklardan sürekli köpek havlamaları
Karışır bir trenin isli düdük sesine.
Bir adam dolaşıp durur kendine konuşarak,
Bekler belki de bir posta trenini.
İçinde bir deniz kayalara vurarak,
Parçalar hışımla kendi kendini.
Arasıra giderim o küçük istasyonlara;
Ağzımdan dilsiz bir çığlık karışır rüzgârlara.

XIV

Aklım yitirdi o parlak yalımını;
Hoş çok az güvenirdim ben ona zaten.
Gözlerim görmez oldu uzağı yakını,
Başladı sulanmaya okur yazarken.
Kendime yakıştırmalıyım yaşlılığı,
İki gözlük kullanıyorum artık.
Yaşıyorum çift başlı saçmalığı;
Yorgun bir yürekle ölesiye âşık.
Yüreğim benim, yüreğim, yüreğim,
Cesur ol ve yüreklendir beni;
Ki ona kanatlı sözler söyleyeyim.
Olgun bir elma gibi sunayım seni.
Sevda demişler buna zaman dinlemez;
Erken ya da geç gelir, bazen hiç gelmez.

XV

Bir ters iki yüz dizlerinin üstünde,
Şimdi sen çaresiz mutsuzluklar örersin.
Bir usanç büyütürsün göğsünde,
Kilitlenmiş talihine elbet küsersin.
Çünkü mürai bir kandil akşamı gibi,
Günlerin sonu hep pişmanlık getirir.
Yosun tutar umudun nazlı dibi,
İçindeki hevesi başlamadan bitirir.
Anlayamazsın nerde yanlış yaptığını.
Elindeki pelteleşmiş anahtar,
Döndürür durmadan kendi sapını;
Ömründe kapanmaz derin girdaplar açar.
Sen gel bu oyunun kuralını değiştir;
Mutsuzluk ceza değil ehven bir iştir.

XVI

Gözünde kısık bir kar gözlüğüyle,
Önlemle bakıyor dünyaya herkes.
Yüreğinin zorunlu kör düğümüyle,
Sevgisine olabildiğince nekes.
Oysa şimdi yatağında yalınayak,
Bir akarsu denize koşmaktadır.
Umudun işlek kenar süsü olarak,
Kendini özlemle çoğaltmaktadır.
Elde değil biliyorum hak vermemek,
Kıstırılmış bu ezik insanlara.
Buz üstünde düşe kalka yürümek,
İzin vermiyor ne yazık coşkulara.
Ama sen yine de kendini sınırlı tutma;
Sevgilim, akarsuları sakın unutma.

XVII

İstersen ayıpla beni, istersen bağışla.
Bilmem ne yapardım sen olmasan.
Sen ki keyif getiren yalnızlığıma,
İncecik bir kadınsın çamaşır asan.
Beni tılsımıyla bozgunlardan koruyan,
Ömrüme asılı ışıldayan nazarlık.
Seni kösnüyle düşündüğüm zaman,
İçimde fışnayıp köpüklenen sıcaklık.
Yayılırdın atlasında ürpererek tenimin,
Ürkek ve narin kuş ayaklarıyla.
Örgüsü gibi kanayan bir kilimin,
Yüzümü al basan akışkan nakışlarıyla.
Hangi suç taşır cezasını yanında?
O suç ki insanın tenini yadsımasında.

XVIII

Kuşkuyla morarırken önlerinde günleri,
Dünleri yamrı yumru kararır arkalarında.
Şu vurdumduymaz uzun ömür düşkünleri,
Pıtrak gibidir zamanın saydam kumaşında.
Uzun ömre böylesine düşkün olanlar,
Daha fazla kötülükse görmek istedikleri;
Hele bir dönüp geçmişlerine baksınlar,
Kaç bin yıllık çamurdur kişilikleri.
Korkunç gelmiyor bana hiç ölüm düşüncesi;
Bir ömrün hak edilmiş hasatıysa eğer.
Yaşamın o devingen yenilenme hevesi,
Erken bir ölüme bence her zaman değer.
Ben bir ejderin parlak pulum sırtında,
Birim düşer yerine birim çıkar sırasında.

XIX

Engel tanımaz saraylara bile girer acı;
Solgun bir oteldir yine de meskeni.
Üreyip zenginleşmektir çünkü onun amacı,
Çatlak aynalardan alır kendine gerekeni.
Özümler titizlikle aşkı da sevgiyi de,
Göz göz odalarıyla acının otel peteği.
Ürpertiyle geçen o pıhtı gecelerinde,
Konuk etmiştir kimbilir kaç kırık yüreği.
Otel ki, ebruli bir gurbet kamaştırır,
Sürme çeker yalnızlığın şehlâ gözlerine.
İnsanı seçsin diye ölümlerle tanıştırır,
Uyuşuk bir zamanın seğiren derisinde.
Ey otel; ülkemin ta kendisisin sen benim!
Bazen seni küçültmek için otellere giderim.

XX

İki türlü acı var, biri güncelden doğar.
Acıdır günbegün kararan gazete haberleri;
İnsanı çözümsüzlüğün acziyle boğar.
İçine kanatır sessizce umurlu yürekleri.
Bu acı her zaman umut taşır yedeğinde,
Tutunur var gücüyle zamanın akışına.
İkincisi nakıştır duygunun gergefinde,
Kök salmış özümüzün karmaşık kumaşına.
İnsanın önüne geçilmez o kavrama isteği,
Acıya dönüşür doğanın dipsiz giziyle.
Hem odur hem de değil bir kuşun teleği,
İşleviyle çakışan kusursuz biçimiyle.
Hiçbir şeyi tam anlayamaz bilinç dediğin;
Acıyla tümlenir ancak türsel eksikliğin.

XXI

Düşünde görmüş beni doğurmazdan önce;
Mahallemizdeki çeşmenin yalağında,
Suyun dibinde yatıyormuşum öylece.
Hayıra yormuş annem bu düşü uyandığında.
"Sonra bir gün gerçekten doğurdum seni,
Yalakta gördüğüm o çocuk gibiydin."
Diye anlatırdı titreterek sesini.
"Tuhaf ama sen bana önceden gösterildin."
İşte bu gizemli düş-gerçek yüzünden;
Evlere taşınan sevecen bir suyun,
Çalkalanıp göz göz olmuş künhünden,
El almış yüreğimle ben her evin oğluyum.
Akıl seçiklikle gösterse de yokuşu düzü;
Bazen belirsizliklerdir yönlendiren ömrümüzü.

XXII

Kendine yöneliktir sevda dediğin,
Sevgili onu varetmeye yarar ancak.
Açılır üstünde tensel isteğin,
Kılıfında bunalan bu tinsel sancak.
Sense ta derinden bütün benliğinle,
Hazırsındır birine adamaya ömrünü.
Sevdayla buğulanmış gözlerinle,
Görmezsin aynaların sana güldüğünü.
Ama diner zamanla içindeki fırtına,
Toz duman dağılır durulur ortalık.
Bakamazsın bile artık suratına,
Bir hiçtir sevgilim sandığın alık.
Gönlümdeki sevda seli taştan taşa atladı;
Ne kadınlar sevdim de haberleri bile olmadı.

XXIII

Birdenbire olur, beklenmedik zamanda;
İçinde belirsiz bir şey sezersin.
Yüreğinin yankılanan tınısında,
Bir şeydir de ne olduğunu bilmezsin.
Ne hüzündür, ne kederdir, ne acı;
Yalnızca kendisidir, kendine benzer.
Şöyle bir yoklamaktır sanki amacı,
Karıştırıp aklını geldiği gibi gider.
Ama ben inatla tetik durup bekledim;
Biraz daha bildim ki her seferinde,
İçimde bir taraz gibi sezinlediğim,
Hiçlikti özümün duygusal çeperinde.
İşte ben yıllar yılı yarı ölü yarı diri;
O hiçliğe yazdım bunca harlı şiiri.

XXIV

Durup geçmişe baktım hüzünle bugün;
Bir otele iner gibi kendime indim.
Kunt acılarla incinmiş ve ölgün,
Sağnaklardan geçtim de sonunda dindim.
Yıllardır unutulmuş suskun varlığı,
Kanepenin altından bir cam bilye
Ve bir ilk öpüşün gizemli sıcaklığı,
Seslendiler derinden bizi de an diye.
Nedir ki zaten geçmiş dediğimiz,
İçinde közler bulunan külden başka;
Zaman zaman ürperip eşelendiğimiz,
Gereksinim duydukça sevgiye ve aşka.
Geçerek dününün puslu kapısından,
Geçmişle kurtulur insan dağdağasından.

XXV

Bir iblisim, bir meleğim var benim;
Aşk ve şiirdir gizli değil adları.
Bazen iblisim melekleşir, iblisleşir meleğim,
Dilimde dolaşır acı zakkum tatları.
Titrerim bir hullalı gibi,
Ateşler içinde seğirir derim.
Budur bütün şairlerin nasibi;
Günlerce kan kusar, kan terlerim.
Bir iblisle bir melek arasında,
Sarsalarım sanrılı bir yaşamı.
Hasta bir gerçeğin başında,
Duyarım boz bir yılan olan acımı.
İşte budur sonelerin son sözü;
Sımsıkı tutmak avucunda bir közü.

Kalanlar

ESKİ BAHARAT YOLLARINDA

Zeynep'e;

Yol uzun, gece kara.
Sevgi taşıyorum
Gözlerim yana yana.
Yuğrulmuş yüreğim
Tuz, biber ve kimyonla.

Benim yeryüzünde
Ah-ü zârım var.

Yol uzun, gece kara.
Gülüm benden uzakta
Eski baharat yollarında
Gidiyorum, gidiyorum
Tık-nefes bir kamyonla.

Benim yeryüzünde
Arz-ı halim var.

Yol uzun, gece kara.
Ben bu garip yolculukta,
Çoğaldıkça çoğaldım.
Evvel bir idim
Şimdi milyonla.

KİMLİKSİZ ÖLÜLER

1.
Öyle ak, öyle ak ki teni;
İpekten biçilmiş sanki.

Duyulmamış bu yüzden
Üstünü örtmek gereği.

Çırılçıplak, incecik
Sedyede bir kız ceseti.

On parmağı boyalı;
Bulaşmış ıstampa mürekkebi.

Bir kızım sağsa eğer;
Bir kızım morgta şimdi.

2.
Göğsü kana belenmiş,
Gözlerinde meneviş.

Genç yüzünde bıyıkları,
Daha yeni terlemiş.

Sabıka kayıtlarına adı
Yaşarken hiç geçmemiş.

İyi hal kâğıdı bile
Alırmış isteseymiş.

Akıl alır da dostum;
Yürek almaz bir tuhaf iş.

3.
Çoktan soğumuş gövdesi;
Ama elleri hâlâ diri

Sağ avucundan geçmiş
Mermilerden biri.

Gören bir göz olmuş
Sanki o mermi deliği.

Bakıyor avucundan
Kısacık yaşam emeği.

Sevmeyi deneseydiniz;
Bu yolu seçmezdi belki!

4.
Açacak yine baharda,
Dağlarda, koyaklarda.

Adı yok bir çiçektir
Zulmün kara toprağında.

Onun da bir sözü vardı
Bu gök kubbe altında.

İşte o öldü artık;
Bir yas bıraktı arkasında.

Ve çağ dışı bir korku
Hısıma, akrabaya.

5.
Yanında dağılmış kâğıtlar
Ve tütün tabakası var.

Bir bez parçasıyla
Ağzını tıkamışlar.

Ceseti sırtüstü
Boyunca uzatmışlar.

Bir deniz kabuğunda
Dalgaları duyanlar;

Boş bir mermi kovanı
Sizce nasıl uğuldar!

"Kimi zaman çocuğum
Bir müzik kutusu başucumda
Ve ayımın gözleri saydam.
Kimi zaman gardayım
Yanımda bavulum, yılgın ve ihtiyar.
Ne zaman bir dosta gitsem,
Evde yoklar."

Metin Altıok 1941 yılında Bergama'da doğdu. Çılgın bir çağda yaşadığını, bir acıya kiracı olduğunu biliyordu. Artık pek az insanın hatırladığı bir iklimin şiirlerini yazdı. Hüzzam bir sesle Türk şiirindeki yerini aldı. Binlerce kez düşündüğü, şiirlerini yazdığı ölümle, dumanlar ve alevler arasında tanıştı. Çağının bu kadar "ileri" gidebileceğini belki de hiç düşünmemişti.

Metin Altıok'un bütün şiirleri ilk kez bu kitapta, *Bir Acıya Kiracı* adıyla biraraya geliyor.

TEMA
TÜRKİYE ÇÖL OLMASIN!
(0212) 281 10 27
ISBN 975-363-838-8
9 789753 638388